

Onderzoek naar de perceptie van autonomie

Werken met een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl met als doel de perceptie van autonomie, en daarmee de inzet en motivatie bij leerlingen te verhogen.

Naam:	Roan Frins
Studentnummer:	2222441
Klas:	ALO-4E
Begeleider:	Jorrick Beckers
Stageschool:	Sint-Janscollege te Hoensbroek
Inleverdatum:	03-06-2018

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	4
Inleiding	4
Methode	4
Resultaten	4
Conclusie	4
Inleiding	5
Onderzoeksmethode	9
Populatie	9
Meetinstrumenten	9
Ontwerp en procedure	10
Analyse	11
Resultaten	13
Kwantitatieve gegevens BPNSFS vragenlijst.....	13
Kwantitatieve gegevens observatieformulier	14
Kwalitatieve gegevens logboek	17
Discussie	19
Aanbevelingen	21
Conclusie	21
Bronnenlijst	22
Dankwoord	25
Bijlage	26
Bijlage 1 – Totale onderzoeksmethode	26
Onderzoekspopulatie en – context:	26
Ontwerp en procedures onderzoek:	28
Onderzoeksinstrumenten:.....	34
Analyse van onderzoeksgegevens	37
Bijlage 2 – Lesinhouden, planning en vrije data stageschool	39
Bijlage 3 – Motivatiecontinuüm	46
Bijlage 4 – Geordende data vooronderzoek.....	47
Bijlage 5 – Format logboek	50
Bijlage 6 - Inge vulde logboeken interventiegroep	51
Bijlage 7 - Inge vulde logboeken controlegroep.....	64
Bijlage 8 – Lesvoorbereidingsformulieren met verantwoording	72
Bijlage 9 – Format verantwoording lesvoorbereidingsformulieren	133
Bijlage 10 – Format observatieformulier	135

Bijlage 11 – ingevulde observatieformulieren	137
Bijlage 12 – Onderzoeksdata BPNSFS vragenlijst	147
Bijlage 13 – Aangepaste BPNSFS vragenlijst.....	152
Reflectieverslag	153
Rubric (feedbackformulier) concept- en eindartikel	155

Samenvatting

Inleiding

Op het Sint-Janscollege te Hoensbroek wordt een vooronderzoek uitgevoerd. Hierbij worden de psychologische basisbehoefte van leerlingen gemeten gebruikmakend van de BPNSFS vragenlijst. Dit betreft drie verschillende klassen. Een brugklas HAVO-VWO, een derde klas VWO en een vierde klas VWO. Uit dit vooronderzoek komt naar voren dat de vierde klas VWO laag scoort op de basisbehoefte autonomie. Aan de hand hiervan wordt een literatuuronderzoek opgesteld om mogelijk de perceptie op autonomie van leerlingen te kunnen verbeteren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl door de docent. Dit samen leidt tot de volgende onderzoeksvraag: 'Welk effect heeft een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl op de perceptie van autonomie bij de leerlingen uit klas V4A van het Sint-Janscollege te Hoensbroek?'

Methode

Het interventieonderzoek is gericht op het verbeteren van de perceptie op autonomie bij leerlingen. Hierbij worden vijf interventielessen aangeboden. De interventiegroep krijgt autonomie-ondersteunend les. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een participatieve en afstemmende benadering door de docent. De controlegroep krijgt les volgens het reguliere programma waarin niet expliciet autonomie-ondersteunend wordt gewerkt.

Resultaten

De belangrijkste resultaten uit dit onderzoek zijn dat er geen significant effect wordt waargenomen voor zowel autonomiesatisfaction als -frustration op de voor- en nameting.

Conclusie

Het is nog niet met zekerheid te zeggen of er een positief effect is van een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl op de perceptie van autonomie bij leerlingen uit klas V4A van het Sint-Janscollege te Hoensbroek. Daarvoor is er meer onderzoek nodig met geschikte meetinstrumenten.

Inleiding

Aanleiding:

Om erachter te komen wat een eventueel probleem bij de leerlingen op het Sint-Janscollege te Hoensbroek kan zijn heb ik een vooronderzoek uitgevoerd. In eerste instantie ben ik in gesprek gegaan met mijn stagebegeleiders. Hierin kwamen verschillende thema's naar voren die voor een interventieonderzoek relevant konden zijn. Dit betrof de volgende thema's:

Aan bod gekomen thema	Inhoud
HAVO slagingspercentage	Laag slagingspercentage de afgelopen vijf jaar.
Brugklassers	Erg nieuwsgierig en druk waarbij weinig rekening met elkaar wordt gehouden.
VWO inzet	Bovenbouw VWO leerling heeft minder zin in de lessen LO dan in de onderbouw.

Na deze basis te hebben gelegd ben ik in gesprek gegaan met de volledige vaksectie LO. Zij hadden geen aanvullende informatie en bevestigden bovenstaande thema's.

Vervolgens ben ik informatie vanuit de leerling zelf gaan verzamelen. Deze informatie heb ik verzameld aan de hand van de BPNSFS vragenlijst (Weeldenburg, Borghouts, Slingerland & Vos, 2016). De vragenlijst heb ik bij drie verschillende klassen afgenomen. Dit betrof een brugklas HAVO-VWO, een derde klas VWO en een vierde klas VWO. Hierbij heb ik de leerlingen individueel, verspreid over de gymzaal, de vragenlijst laten invullen. Bij eventuele vragen konden zij bij mij terecht. De resultaten van deze gegevens zien er als volgt uit:

Subschaal	RESULTATEN VOORONDERZOEK					
	B1A (n=31)		A3B (n=28)		V4A (n=26)	
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
AUTSAT ¹	3,7	1,0	3,0	1,1	3,6	0,9
AUTFRUS ¹	2,1	1,1	2,6	1,3	2,3	1,0
COMSAT ¹	3,6	1,0	3,8	1,1	3,8	0,9
COMFRUS ¹	2,1	1,1	1,6	0,9	1,9	1,1
RELSAT ¹	4,1	1,2	3,8	1,3	4,2	0,9
RELFRUS ¹	1,4	0,8	1,5	0,8	1,4	0,8

¹Bereik subschaal = 1-5

Het is binnen mijn stageschool mogelijk een interventie uit te voeren bij twee vierdejaars VWO klassen. Deze klassen hebben ongeveer een gelijk aantal leerlingen en dezelfde lesinhoud. Daarnaast vinden de lessen op maandag en dinsdag tijdens de eerste twee lesuren plaats. Bovenstaande gegevens van klas V4A geven een autonome satisfactie van 3,6 met een spreiding van 0,9 weer en een autonome frustration van 2,3 met een spreiding van 1,0. Deze hoge autonome frustration, in vergelijking met de frustratie van andere basisbehoeften, vond ik opvallend. In gesprek met leerlingen bleek dat zij graag vaker keuzes wilde krijgen in de manier waarop zij een oefening kunnen uitvoeren in plaats van alleen uit te voeren wat de docent zegt.

De gegevens hierboven doen vermoeden dat er een probleem met waargenomen autonomie bestaat, specifiek op het gebied van inbreng van leerlingen. Ik wil er graag aan werken dit te verbeteren aangezien waargenomen autonomie hoog in het vaandel staat bij het Sint-Janscollege. In hun visie is namelijk te vinden dat het onderwijs gericht is op zelfstandigheid van de leerling. Ik probeer daarom de perceptie van autonomie bij de leerling te verbeteren met als doel de inzet en motivatie van de leerlingen te verhogen.

Literatuuronderzoek:

Het begrip motivatie kan als volgt gedefinieerd worden: 'Motivatatie is een innerlijk proces dat een persoon aanzet tot bepaald gedrag, richting geeft aan dat gedrag en ervoor zorgt dat dit gedrag in stand gehouden wordt' (Woolfolk, Hughs & Walkup, 2008 in Schuit, de Vrieze & Slegers, 2011, p. 11). Het gaat hierbij om beweegredenen of drijfveren waarom iemand een activiteit zou willen beginnen, het volhoudt of om zich ervoor in te zetten. Bij sommige activiteiten ligt de motivatie extreem hoog, bij andere activiteiten extreem laag. Er zijn namelijk verschillende motivationele redenen om een activiteit uit te voeren (Aelterman, De Muynck, Haerens, Vande Broek & Vansteenkiste, 2017). De verklaring van deze verschillen in motivatie kan gevonden worden in theorieën ontwikkeld rondom motivatie.

Een belangrijke theorie rondom motivatie is de zelfdeterminatietheorie van Ryan en Deci (2017). Deze theorie stelt dat de mate van motivatie bij leerlingen toeneemt naarmate zij eigen keuzes kunnen bepalen (Ryan & Deci, 2017). Hierin wordt zowel de mate waarin iemand gemotiveerd is benaderd als de soort motivatie die men vertoont (Aelterman et al., 2017; Ryan & Deci, 2000). Binnen motivatie zijn er verschillende vormen te onderscheiden zoals amotivatatie, extrinsieke motivatie en intrinsieke motivatie. Bij amotivatatie is er geen vorm van motivatie bij leerlingen aanwezig. Bij intrinsieke motivatie voert men activiteiten uit omdat deze, vanuit zichzelf, als leuk of interessant ervaren worden. Bij extrinsieke motivatie worden activiteiten uitgevoerd door redenen van buitenaf (Eikelenboom, 1985; Vansteenkiste, 2010).

Deze laatste vorm van motivatie, de extrinsieke motivatie, kan op zijn beurt onderverdeeld worden in een spectrum van vier verschillende subtypes. Ten eerste is dit externe regulatie waarbij de bron van motivatie een externe beloning betreft. Leerlingen ervaren opdrachten alsof ze het moeten uitvoeren. Ze hebben geen interesse of waardering voor de opdracht. Ten tweede is dit introjectie. Hierbij voert de leerling een opdracht uit om negatieve oordelen, angst- en schuldgevoelens te vermijden. Ten derde is dit identificatie. Hierbij ziet een leerling het nut van het gedrag in. Leerlingen voeren een opdracht uit voor persoonlijk voordeel. Tot slot het aspect integratie. Indien dit het geval is, past het gedrag van een leerling bij zijn eigen persoonlijke normen en waarden. De leerling ervaart de opdracht nog steeds als 'niet leuk'. Hierdoor valt integratie ook onder externe motivatie (Schuit et al., 2011; Vansteenkiste, Sierens, Soenens & Lens, 2007; Vansteenkiste, 2010). Idealiter wilt men dat een leerling intrinsiek gemotiveerd is zodat hij activiteiten onderneemt vanuit eigen interesse (bijlage 3).

Om leerlingen intrinsiek gemotiveerd te krijgen of te houden, is het van belang dat aan de psychologische basisbehoefte voldaan wordt. De eerste psychologische basisbehoefte is autonomie. Dit houdt in dat een leerling vrijheid heeft om eigen keuzes te maken. Een tweede psychologische basisbehoefte is de interpersoonlijke verbondenheid. Dit houdt in dat de leerling het gevoel heeft ergens bij te horen, gewaardeerd en geliefd wordt. Tot slot is er de psychologische basisbehoefte competentie. Dit houdt in dat de leerling het gevoel wilt hebben ergens goed in te zijn. Het is hierbij essentieel dat de leerling het gevoel heeft de competentie zelf bewerkstelligd te hebben (Aelterman, Vansteenkiste, Van den Berghe, De Meyer & Haerens, 2014).

Om dit gevoel bij leerlingen te kunnen realiseren kan een docent door middel van zijn lesgeefstijl de basisbehoefte van leerlingen vervullen. Hierbij kan de docent gebruik maken van een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl. Deze lesgeefstijl bestaat uit twee hoofdvormen, de participatieve en de afstemmende benadering (Aelterman et al., 2017). Beginnend bij de participatieve benadering is het zaak om met de leerling in dialoog te gaan waarbij de leerling ruimte voor inspraak krijgt (Aelterman et al., 2017; Nelis & Van Sark, 2014). De docent bouwt bij deze benadering keuzes en verantwoordelijkheid in op de manier waarop leerlingen activiteiten kunnen

organiseren. Hierbij kan gedacht worden aan leerlingen die zelfstandig teams maken en onderling regels afspreken voor de activiteit (Katz & Assor, 2007). Bij de afstemmende benadering wordt er zoveel mogelijk uitgegaan van het perspectief van de leerling. De docent gaat op zoek naar manieren om een oefening interessant en aangenaam over te brengen. Hierbij houdt hij rekening met de belevingswereld van leerlingen ten opzichte van een taak (Reeve, 2006; Reeve & Jang, 2006; Vansteenkiste et al., 2007).

Effectieve inzet van de participatieve benadering kan worden gerealiseerd door ruimte te geven voor inbreng van leerlingen, het ontwikkelingsritme van de leerlingen te volgen en uitnodigend te communiceren. Ruimte geven aan de inbreng van leerlingen kan bijvoorbeeld door hen inspraak te geven over doelstellingen en regels van een spelvorm. Daarnaast kan de docent ervoor kiezen leerlingen verantwoordelijkheid te geven (Vansteenkiste, Soenens, Sierens & Lens, 2005). Leerlingen die al meer autonomie aankunnen kunnen dan meer verantwoordelijkheid krijgen. Zo kan een leerling met veel spelinzicht meedenken over de tactiek bij het volleyballen. De docent kan het ontwikkelingsritme van leerlingen volgen door op het juiste moment uitdaging of juist meer ondersteuning te bieden. Bij het leren zwemmen kan een docent een leerling bijvoorbeeld sneller op laten gaan voor het C-diploma, terwijl hij andere leerlingen meer ondersteunt door ze langer te laten oefenen voordat zij opgaan voor het B-diploma (Aelterman et al., 2017). Ten slotte kan de docent uitnodigend communiceren door bijvoorbeeld gebruiken te maken van werkwoorden als 'proberen', 'kunnen' en 'voorstellen' en werkwoorden als 'moeten' en 'falen' te vermijden (Nelis & Van Sark, 2014).

Effectieve inzet van de afstemmende benadering kan worden gerealiseerd door interesse van leerlingen te voeden, een betekenisvolle uitleg te geven en stem te geven aan weerstand van leerlingen. Interesse van de leerling voeden kan bijvoorbeeld door een spelvorm met vijf tegen vijf aan te bieden. Daarnaast kan de docent nieuwsgierigheid aanwakken door bijvoorbeeld het wereldrecord hoogspringen te laten zien (Tallir, 2013). De docent kan een betekenisvolle uitleg geven wanneer leerlingen tijdens het spel een probleem ervaren. Zo legt de docent bijvoorbeeld het doel van een sprongworp uit. Leerlingen begrijpen hierdoor waarom dit onderdeel afzonderlijk geoefend wordt (Ebbens & Ettekooven, 2013). Ten slotte kan de docent stem geven aan weerstand van leerlingen op het moment dat zij een andere mening hebben. De docent vraagt hierover bijvoorbeeld met oprechte interesse uitleg aan de leerling (Aelterman et al., 2017).

Deze twee vormen van benadering blijken uit onderzoek van VOCL-bovenbouwstudies aan te sluiten bij ambities van de te onderzoeken doelgroep. Dit betreft VWO-leerlingen (Kuyper & Van der Werf, 2007). Er zijn namelijk veel kenmerken van een VWO leerling die ervoor kunnen zorgen dat een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl effect kan hebben. Een VWO-leerling; wordt geprikkeld indien er opdrachten zijn met ruimte voor individuele uitdaging, probeert liever zaken uit dan instructies op te volgen en is in staat taken uit te voeren waarbij grotere taken worden overzien (Groeneveld, Benschop, Olvers & Van Steensel, 2010). De individuele uitdaging kan gerealiseerd worden door in dialoog te gaan met de leerling (Michels, 2006). De docent laat leerlingen zaken uitproberen waarbij hij tijdens de uitvoering het ontwikkelingsritme versnelt of vertraagt. Het uitvoeren van grote taken ondersteunt de docent door bijvoorbeeld, samen met leerlingen, de inhoud van een lessenreeks ringzwaaien te bepalen.

Bovenstaande informatie doet vermoeden dat de inzet van een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl bevorderlijk kan zijn voor de perceptie op autonomie bij leerlingen. Het doel van dit onderzoek is om te onderzoeken of deze lesgeefstijl effect heeft op de perceptie van autonomie bij de leerlingen uit klas V4A van het Sint-Janscollege te Hoensbroek. Daarbij hoort de volgende onderzoeksvraag: 'Welk effect heeft een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl op de perceptie van

autonomie bij de leerlingen uit klas V4A van het Sint-Janscollege te Hoensbroek?’ Bij deze onderzoeksvraag zijn de volgende hypothesen van toepassing:

H0: Het inzetten van een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl heeft geen effect op de perceptie van autonomie.

Ha: Het inzetten van een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl heeft effect op de perceptie van autonomie.

Onderzoeksmethode

Populatie

Het onderzoek was gericht op vierdejaars VWO-leerlingen van het Sint-Janscollege te Hoensbroek. Er werd een interventieonderzoek uitgevoerd door middel van een steekproef. Deze steekproef betrof tien procent van de totale VWO-leerlingen op het Sint-Janscollege. De interventiegroep, een vierdejaars VWO klas, bestond uit 28 leerlingen waarvan twaalf jongens en zestien meisjes (leeftijd tijdens voormeting; $M = 15$, $SD = 0,7$). Bij deze groep werd de autonomie-ondersteunende lesgeefstijl gehanteerd. De controlegroep, een vierdejaars VWO klas, bestond uit 32 leerlingen, waarvan twaalf jongens en twintig meisjes (leeftijd tijdens voormeting; $M = 16$, $SD = 0,7$). Deze groep kreeg les volgens het reguliere programma waarin niet expliciet autonomie-ondersteunend werd gewerkt. Het totaal aantal leerlingen binnen het onderzoek betrof zestig leerlingen. De totale interventieperiode duurde zes weken.

Meetinstrumenten

Enquête (bijlage 13) – kwantitatieve gegevens

De BPNSFS vragenlijst werd gebruikt om de psychologische basisbehoeften autonomie, competentie en relatie te meten (Weeldenburg, Borghouts, Slingerland & Vos, 2016). Het is een enquêtevorm waarbij gescoord wordt op Likert-schaal (1-5) van volledig oneens (1) tot volledig eens (5). De vragenlijst bestond uit achttien vragen verdeeld in subschalen. Hierdoor worden de gegevens gestructureerd, per categorie, weergegeven (Jones & Robinson, 2015). Aangezien een van deze subschalen de autonomiesatisfactie en -frustratie meet was dit een zeer geschikt meetinstrument. Tevens was het een gevalideerde vragenlijst (Frielink, Schuengel & Embregts, 2015). Hierbij werd interne consistentie gerealiseerd doordat de alfa-waarden van de betreffende onderdelen tussen de 0,7 en 1,0 vielen. Vrijwel alle schalen, op de RELFR na, hadden een juiste interne consistentie (AUTSAT $\alpha = 0,82$, RELSAT $\alpha = 0,83$, COMPSAT $\alpha = 0,82$, AUTFR $\alpha = 0,77$, RELFR $\alpha = 0,67$, COMPFR $\alpha = 0,84$) (Chen et. al, 2015).

De enquête werd anoniem ingevuld waarbij de leerlingen verspreid over de zaal zaten. De voormeting werd voorafgaand aan de les afgenomen. De nameting werd niet direct na de les afgenomen maar een paar uur later. Dit om te voorkomen dat leerlingen de vragenlijst enkel aan de hand van de betreffende les zouden invullen.

Observatieformulier (bijlage 10) – kwantitatieve gegevens

Het observatieformulier was een zelf ontworpen geoperationaliseerd formulier aan de hand van de bouwstenen voor autonomie volgens Aelterman et al. (2017). Aan de hand van het observatieformulier werd gecontroleerd of de procedure gehanteerd werd. Indien dit niet het geval was konden er aanpassingen voor de volgende les aangebracht worden.

Daarbij legde de observatie gedrag vast zonder dat leerlingen zich hiervan bewust waren. De observatie werd na de les uitgevoerd aan de hand van het beeldmateriaal. Hierdoor zouden leerlingen zich 'echt' gedragen. Daarbij was een observatieformulier een geschikte manier om het verschijnsel dat onderzocht wordt direct te bekijken (Jones & Robinson, 2015). De opname werd twee keer volledig teruggekeken. Hierbij werden tijdstippen waarop iets van het observatieformulier werd toegepast geturfd en de tijdsduur genoteerd.

Logboek (bijlage 5) – kwalitatieve gegevens

Het logboek werd beschrijvend ingevuld. Het beschreef de situatie, onderzoeksgroep en relevante acties. Ook had het een evaluerende functie. Hierdoor kon de onderzoeker de situatie en andere zaken gebruiken ter interpretatie (Jones & Robinson, 2015). Het logboek zorgde voor transparantie

binnen het onderzoek. Er werd zicht gegeven op situaties die zich hadden voorgedaan. Dit kon mogelijk invloed hebben op het onderzoek (Kallenberg, Koster, Onstenk & Scheepsmma, 2011). Hierdoor werd er niet enkel kwantitatief gemeten. De gegevens werden telkens direct na de les ingevuld in formatlogboek. Bij de interventiegroep was een kopje toegevoegd met opvallende gebeurtenissen met betrekking tot de verschillende onderdelen van het observatieformulier. Hieruit kon opgemaakt worden of leerlingen de autonomie-ondersteunende lesgeefstijl aankonden en of dit bij hen aansloeg.

Ontwerp en procedure

De interventielessen waren erop gericht de perceptie van autonomie bij de interventiegroep te verbeteren. Om dit mogelijk te maken werd er gebruik gemaakt van een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl zoals beschreven in het literatuuronderzoek (Aelterman et al., 2017).

De interventielessen werden aan de hand van een format (bijlage 9) uitgewerkt. De onderdelen inbreng leerling stimuleren, uitnodigende communicatie toepassen en interesse voeden door middel van spelplezier werden gestructureerd en verdeeld over de lessen toegepast. Deze onderdelen konden tijdens het voorbereiden van de lessen planmatig worden verwerkt. Hierdoor was het vooraf duidelijk dat deze onderdelen minimaal een bepaald aantal keer aan bod zouden komen. De onderdelen ontwikkelingsritme sporters ondersteunen, betekenisvolle uitleg bieden en stem geven aan weerstand leerling kwamen aan bod indien dit relevant was in de les. Dit werd ingezet op het moment leerlingen gedrag vertoonden waarop met deze onderdelen ingespeeld kon worden. Hierdoor werd dit niet voorbereid en planmatig ingevoerd.

Gedurende de eerste twee interventielessen waren de leerlingen bezig met judo. Hierin werden verschillende onderdelen aangeboden zoals stoeivormen, valbreken, kanteltechnieken en houdgrepen. De derde en vierde les betrof handballessen. Hierbij werden nieuwe onderdelen, zoals het sprongschot en cirkelverdediging aangeboden. De vijfde les betrof een voetbaltoernooi georganiseerd door de leerlingen. De volledige planning is te vinden in bijlage 2. De lesvoorbereidingen inclusief verantwoording zijn terug te vinden in bijlage 8.

In de eerste en derde les was er gedeelde verantwoordelijkheid tussen docent en leerlingen. De lessen waren vooral gericht op een aantal bouwstenen. De eerste betrof inbreng leerling stimuleren bij nieuwe onderdelen. Leerlingen kregen hierdoor ruimte voor inspraak binnen de activiteiten die aangeboden werden (Aelterman et al., 2017; Nelis & Van Sark, 2014). Dit werd gerealiseerd doordat leerlingen verantwoordelijkheid en keuzes kregen in de manier waarop zij de activiteiten organiseerden en wilden uitvoeren. Ten tweede was les een en drie gericht op de bouwsteen interesse voeden door middel van spelplezier. Dit werd gerealiseerd door veel vormen die aan bod kwamen in een spelvorm aan te bieden (Tallir, 2013). Deze spelvormen betroffen wedstrijdvormen waarin leerlingen onderling tegen elkaar activiteiten uitvoerden om te kunnen winnen. In les een en drie werden onderdelen aangeboden waarmee de leerlingen nog niet bekend waren. Vandaar is er gekozen om deze wijze van het gebruik van bouwstenen toe te passen en om de verantwoordelijkheid te delen.

Les twee betrof een herhalingsles van les een met uitbreiding van de stof. Les vier betrof een herhalingsles van les drie met uitbreiding van de stof. Hierbij werd het geleerde uit les een en drie ook toegepast in een toetsvorm of spelelement. De leerlingen raakte meer bekend met de stof waardoor ervoor gekozen werd de verantwoordelijkheid geleidelijk meer van docent naar leerling te verplaatsen. De bouwsteen inbreng leerling stimuleren werd in deze lessen door de docent afgebouwd. Dit werd gerealiseerd doordat de focus grotendeels gelegd werd op eigen verantwoordelijkheid van de leerlingen. Zo kregen leerlingen veel verantwoordelijkheid als scheidsrechter, teamcaptain en als organisator van gehele activiteiten. Ook kregen zij grote verantwoordelijkheid doordat zij elkaar beoordeelden. De rol die de docent had was gericht op het

verbaal ondersteunen hiervan. Dit werd gerealiseerd door de bouwsteen uitnodigende communicatie toe te passen. Zo gebruikte de docent woorden als 'proberen', 'voorstellen' en 'kunnen' in zijn verbale contact met leerlingen (Nelis & Van Sark, 2014).

Zoals te zien is er gebruik gemaakt van variatie in verantwoordelijkheid. Kijkend naar de zone van naaste ontwikkeling kan de ontwikkeling van een kind gestimuleerd worden door een kind tot nieuwe activiteiten te brengen die het nog niet zelfstandig aankan. Dit kan met hulp van anderen (Vygotsky, 1980). Om leerlingen in deze zone te houden moest er gevarieerd worden in verantwoordelijkheid. Gedurende dit onderzoek kwam dit terug doordat in eerste instantie de docent een grote verantwoordelijkheid had in les een en drie. Vervolgens werd de verantwoordelijkheid in les twee en vier verschoven richting de leerlingen.

In les vijf kregen leerlingen vrijwel volledige autonomie over de inhoud van de voetballes. Zij bepaalden welke activiteiten en op welke wijze deze activiteiten werden aangeboden. De rol van de docent was zeer globale kaders schetsen waarbinnen de leerlingen konden werken. Hierbij bood de docent alleen hulp indien hier naar gevraagd werd. Deze hulp werd verbaal toegepast door uitnodigend te communiceren. De leerlingen kregen op deze wijze ruimte voor individuele uitdaging, konden zaken uitproberen en diende geen instructies op te volgen. Zij konden taken uitvoeren waarbij grotere taken werden overzien.

De controlegroep heeft dezelfde lesonderdelen gedurende dezelfde periode uitgevoerd. Echter werd de lesinhoud volledig bepaald door de docent. Hierin werd niet expliciet autonomie-ondersteunend gewerkt.

Analyse

In eerste instantie werd er gewerkt met kwantitatieve resultaten uit de BPNSFS vragenlijst. Aansluitend werd er gebruik gemaakt van kwantitatieve gegevens uit het observatieformulier. Deze diende ter ondersteuning of ter tegenspraak op resultaten uit de vragenlijst. Daarnaast werden kwalitatieve gegevens uit het logboek gebruikt. Hiermee konden opvallende zaken die invloed hadden op de interventie naar voren komen. Hierop aansluitend werden gegevens uit het logboek gebruikt met opvallende gebeurtenissen met betrekking tot het observatieformulier. Deze gegevens werden ter positieve of negatieve ondersteuning gebruikt. Aan de hand hiervan kon worden geanalyseerd of leerlingen de autonomie-ondersteunende lesgeefstijl aankonden en of dit aansloeg. Op deze wijze werden gegevens met meerdere middelen verzameld om een op zichzelf staand verschijnsel te onderzoeken (Jones & Robinson, 2015). Hierdoor werd de onderzoeksvraag op drie verschillende manieren benaderd en vergeleken (Kallenberg et al., 2011).

Enquête:

De resultaten werden verwerkt per subschaal bij de voor- en nameting. Het onderzoek was gericht op de perceptie van autonomie. Daarom werden de resultaten van de twee subschalen autonomiesatisfactie en -frustratie gemeten. Hierbij werd de somscore berekend. Vervolgens werd er gekeken of zowel de gegevens van de voormeting als de nameting wel of niet normaal verdeeld waren. Aan de hand van deze gegevens werd er een independent-samples t-test uitgevoerd op zowel de voormeting als de nameting. Dit werd op de voormeting uitgevoerd om te kijken of er al een significant verschil was voordat de interventie uitgevoerd werd. Met deze test werd getoetst of de gemiddelden van de kwantitatieve variabelen uit de enquête in twee groepen van elkaar afweken.

Observatie:

Dit werd uitgevoerd bij de interventiegroep. Bij de interventiegroep waren de categorieën meetbaar door middel van aantallen en tijd in seconden. De kwantitatieve gegevens werden verwerkt in Excel waarbij aangetoond kon worden hoe vaak een bepaald aspect van de bouwstenen aan bod kwam en

hoelang dit had geduurd. Daarnaast werd het gemiddeld aantal keer en tijd per bouwsteen weergegeven. Hierdoor kon worden aangetoond dat er wel of niet gebruik gemaakt was van de autonomie-ondersteunende lesgeefstijl. Dit kon de resultaten van de enquête ondersteunen. Daarnaast gaf dit aan of de autonomie-ondersteunende lesgeefstijl opgepakt werd of niet.

Logboek:

Het logboek werd als kwalitatieve meting gebruikt in een label-structuur. Er was een korte vraag waarop antwoord gegeven werd. De gegevens werden in het logboekformat ingevuld bij iedere les voor zowel de interventie- als de controlegroep. Het gaf een helder beeld van eventuele aspecten die invloed konden hebben op het onderzoek. Bij de interventiegroep was een kopje toegevoegd met opvallende gebeurtenissen met betrekking tot het observatieformulier. Hieruit kon opgemaakt worden of leerlingen de autonomie-ondersteunende lesgeefstijl aankonden en of dit bij hen aansloeg.

Resultaten

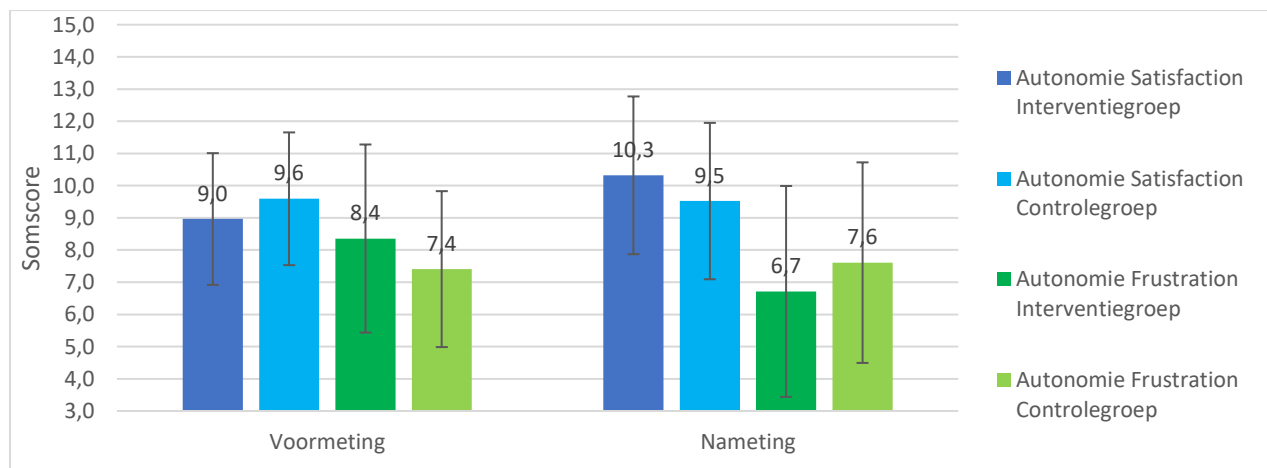
Kwantitatieve gegevens BPNSFS vragenlijst

Tabel 1 en Figuur 1 geven de gemiddelde somscores op voor- en nameting weer voor de autonomie-satisfaction en -frustration subschalen van de BPNSFS. In Tabel 1 worden ook de gemiddelde verschillen tussen interventie- en controlegroep op voor- en nameting weergegeven.

Tabel 1. Gemiddelde somscores op voor- en nameting voor autonomiesatisfaction en -frustration subschalen van de BPNSFS en gemiddelde verschillen tussen interventie- en controlegroep op voor- en nameting.

Subschaal	VOORMETING						NAMETING					
	INT (n=28)		CON (n=27)		CON-INT		INT (n=28)		CON (n=23)		CON-INT	
	M	SD	M	SD	M	SE	M	SD	M	SD	M	SE
AUTSAT ¹	9,0	2,0	9,6	2,1	0,6	0,6	10,3	2,5	9,5	2,4	-0,8	0,7
AUTFRUS ¹	8,4	2,9	7,4	2,4	-0,9	0,7	6,7	3,3	7,6	3,1	0,9	0,9

¹Bereik subschaal = 3-15

Figuur 1. Gemiddelde somscores op voor- en nameting voor autonomiesatisfaction en -frustration subschalen van de BPNSFS.

Op de voormeting komen de volgende resultaten naar voren: Een t-test voor onafhankelijke steekproeven laat zien dat er geen significant verschil zit voor waargenomen autonomie satisfaction tussen interventie- en controlegroep op de voormeting $M = 0,63$, $SE = 0,55$, 95% CI [-0,48; 1,74], $t(53) = 1,134$, $p = 0,262$. Een t-test voor onafhankelijke steekproeven laat zien dat er geen significant verschil zit voor waargenomen autonomie frustration tussen interventie- en controlegroep op de voormeting $M = -0,95$, $SE = 0,73$, 95% CI [-2,40; 0,50], $t(53) = -1,310$, $p = 0,196$. Op de nameting komen de volgende resultaten naar voren: Een t-test voor onafhankelijke steekproeven laat zien dat er geen significant verschil zit voor waargenomen autonomie satisfaction tussen interventie- en controlegroep op de nameting $M = -0,80$, $SE = 0,69$, 95% CI [-2,18; 0,58], $t(49) = -1,164$, $p = 0,250$. Een t-test voor onafhankelijke steekproeven laat zien dat er geen significant verschil zit voor waargenomen autonomie frustration tussen interventie- en controlegroep op de nameting $M = 0,89$, $SE = 0,90$, 95% CI [-0,92; 2,71], $t(49) = 0,992$, $p = 0,326$.

Kwantitatieve gegevens observatieformulier

Tabel 2, Figuur 2 en Figuur 3 geven de gemiddelde aantal keer en tijd in seconde weer besteed aan een bouwsteen tijdens de interventielessen. In Tabel 2 worden ook het aantal keer en tijd in seconde per interventieles in subschalen behorende bij een bouwsteen weergegeven.

Tabel 2: Het aantal keer en tijd in seconde per interventieles in subschalen bijbehorende bij een bouwsteen met het gemiddeld aantal keer en tijd in seconde besteed aan een bouwsteen.

Participatieve benadering	Interventie 1		Interventie 2		Interventie 3		Interventie 4		Interventie 5		Gemiddelde per bouwsteen	
	<i>Aantal</i>	<i>Tijd (sec)</i>	<i>Aantal</i>	<i>Tijd (sec)</i>	<i>Aantal</i>	<i>Tijd (sec)</i>	<i>Aantal</i>	<i>Tijd (sec)</i>	<i>Aantal</i>	<i>Tijd (sec)</i>	<i>Per aantal keer</i>	<i>Per tijd (sec)</i>
Inspraak ¹	10	522	2	55	5	232	7	197	7	319	21,4	1453,4
Keuze ¹	11	651	7	387	1	46	1	34	2	25		
Verantwoordelijkheid geven ¹	10	1482	18	1303	9	326	10	1430	7	258		
Versnellen ²	4	4	0	0	0	0	0	0	1	1	1,4	1,4
Vertragen ²	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1		
Proberen ³	13	13	16	16	10	10	20	20	30	30	34,4	34,4
Voorstellen ³	5	5	2	2	3	3	3	3	4	4		
Kunnen ³	7	7	17	17	8	8	14	14	20	20		
Afstemmende benadering	Interventie 1		Interventie 2		Interventie 3		Interventie 4		Interventie 5			
	<i>Aantal</i>	<i>Tijd (sec)</i>	<i>Aantal</i>	<i>Tijd (sec)</i>	<i>Aantal</i>	<i>Tijd (sec)</i>	<i>Aantal</i>	<i>Tijd (sec)</i>	<i>Aantal</i>	<i>Tijd (sec)</i>		
Spelvorm ⁴	10	1974	1	263	6	2779	2	1405	4	1503	5,0	1601,2
Nieuwsgierigheid aanwakkeren ⁴	0	0	0	0	0	0	1	1	1	81		
Doel ⁵	6	6	3	3	1	1	2	35	8	92	4,0	27,4
Stemgeven ⁶	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

¹Inbreng leerling stimuleren

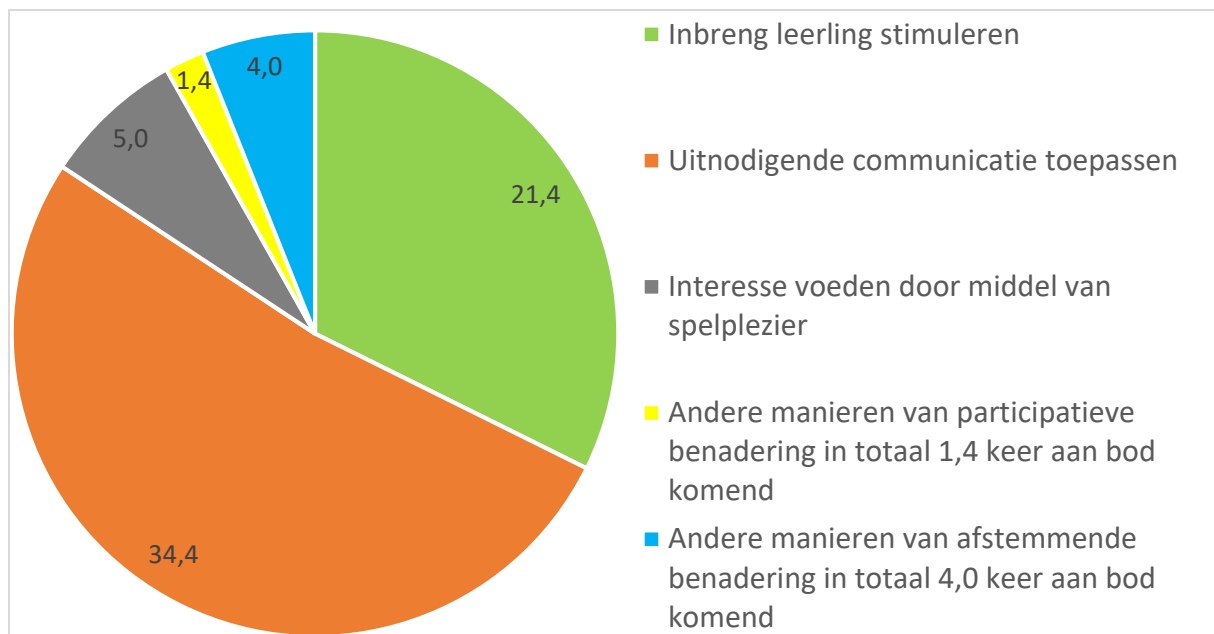
²Ontwikkelingsruimte leerling ondersteunen

³Uitnodigende communicatie toepassen

⁴Interesse voeden door middel van spelplezier

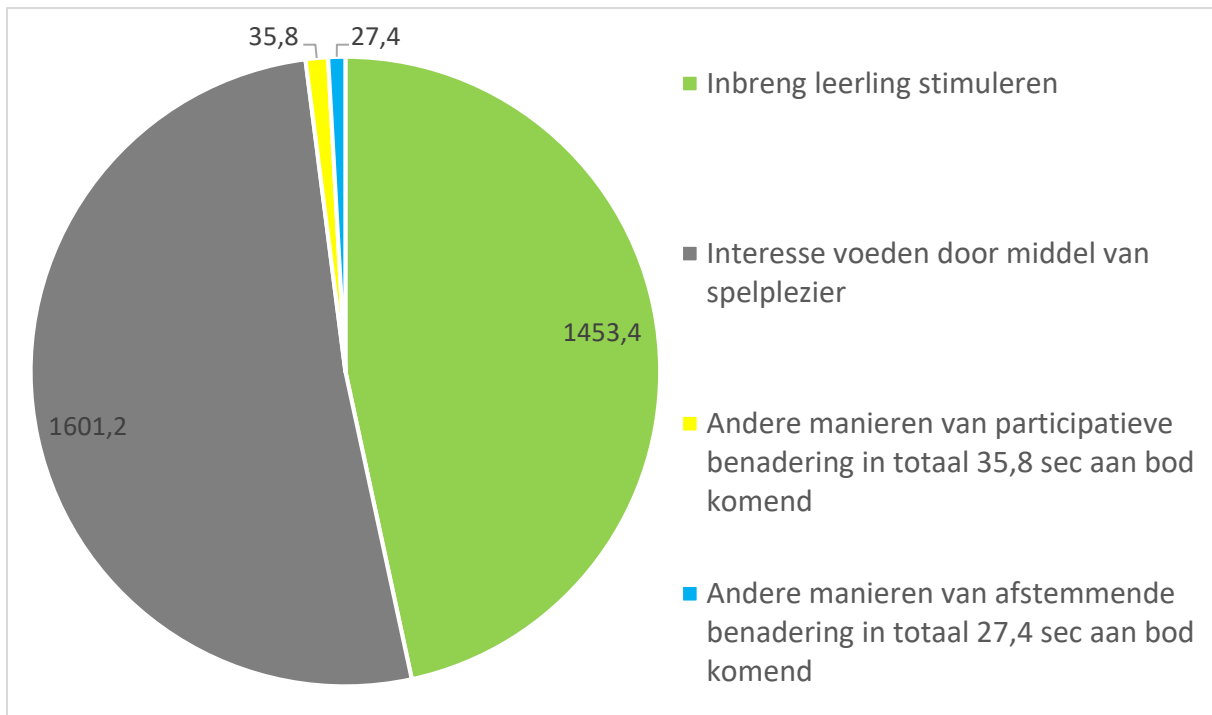
⁵Betekenisvolle uitleg geven

⁶Stemgeven aan weerstand leerling

Figuur 2: Gemiddeld aantal keer besteed aan een bouwsteen.

Opvallend is dat de les grotendeels wordt ingevuld met twee bouwstenen. Van de participatieve benadering wordt er gebruik gemaakt van inbreng leerling stimuleren en uitnodigende communicatie toepassen. Per week wordt er gemiddeld ongeveer de helft van de les gebruik gemaakt van de bouwsteen uitnodigende communicatie toepassen (gemiddeld 34,4 keer per les). Het andere grote deel van de les wordt gebruik gemaakt van de bouwsteen inbreng leerling stimuleren (gemiddeld 21,4 keer per les). Een klein gedeelte van de les wordt er gebruik gemaakt van de bouwsteen interesse voeden door middel van spelplezier (gemiddeld 5,0 keer per les). Binnen de participatieve benadering wordt er gemiddeld relatief weinig tot geen aandacht besteed aan de bouwsteen ontwikkelingsruimte leerling ondersteunen (gemiddeld 1,4 keer per les). Binnen de afstemmende benadering wordt er gemiddeld relatief weinig tot geen aandacht besteed aan de bouwstenen betekenisvolle uitleg geven en stemgeven aan weerstand leerling (samen gemiddeld 4,0 per les).

Figuur 3: Gemiddeld aantal tijd in seconde besteed aan een bouwsteen.

Opvallend is dat de les gemiddeld grotendeels wordt ingevuld met twee bouwstenen. Van de participatieve benadering wordt er gebruik gemaakt van inbreng leerling stimuleren. Van de afstemmende benadering wordt er gebruik gemaakt van interesse voeden door middel van spelplezier. Per week wordt er gemiddeld ongeveer de helft van de tijd per les gebruik gemaakt van de bouwsteen inbreng leerling stimuleren (gemiddeld 1453,4 sec per les). Interessant is dat ongeveer de andere helft van de tijd per les gebruik gemaakt wordt van de bouwsteen interesse voeden door middel van spelplezier (gemiddeld 1601,2 sec per les). Interessant is dat bij de participatieve benadering er gemiddeld relatief weinig tot geen tijd wordt besteed aan de bouwstenen ontwikkelingsruimte leerling ondersteunen en uitnodigende communicatie toepassen (samen gemiddeld 35,8 sec per les). Binnen de afstemmende benadering wordt er weinig tot geen tijd besteed aan de bouwstenen betekenisvolle uitleg geven en stemgeven aan weerstand leerling (samen gemiddeld 27,4 sec per les).

Kwalitatieve gegevens logboek

Bij het kopje 'opvallende zaken met betrekking tot het observatieformulier' vallen een aantal zaken op. De leerlingen kunnen in het begin niet tot nauwelijks zelfstandig oefeningen inrichten en begeleiden. De leerlingen die keuzes maken komen eerst bevestiging bij de docent vragen. Hierbij wachten zij op sturing van de docent. De sturing, gebruikmakend van uitnodigende communicatie, slaat in het begin niet aan. Gedurende de interventieperiode is te zien dat leerlingen steeds meer gebruik maken van verschillende categorieën wat betreft inbreng die zij in de les krijgen. Bij herhalende onderdelen kost dit minder tijd dan de les ervoor. Daarbij stellen de leerlingen vragen en maken zij steeds meer gebruik van uitnodigende communicatie die de docent aanreikt. Gedurende de interventieperiode maken de leerlingen veel gebruik van wedstrijdelementen. Hoe groter het wedstrijdelement des te fanatieker de leerlingen. Uit de laatste les blijkt dat de leerlingen nog niet volledig autonoom een les kunnen inrichten en draaiende houden. De leerlingen krijgen volledige vrijheid over de inhoud en uitvoering van de les. Deze volledige vrijheid kunnen de leerlingen niet aan. Het is opvallend dat ze terugvallen op keuzes waarmee ze bekend zijn. Ze hebben nog sturing

van de docent nodig voordat ze aan de slag gaan. De volledige uitwerking van deze gegevens in het logboek zijn te vinden in bijlage 6. De controlegroep krijgt les volgens het reguliere programma waarin niet expliciet autonomie-ondersteunend wordt gewerkt. Leerlingen stellen geen vragen en voeren de oefeningen uit zoals gevraagd wordt. Hierbij zien leerlingen weinig verband tussen de lesonderdelen en verschillende lessen. Opvallend is dat zij duidelijk minder fanatiek zijn dan de interventiegroep.

Discussie

Het onderzoek was gericht op welk effect een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl op de perceptie van autonomie bij leerlingen uit klas V4A van het Sint-Janscollege te Hoensbroek had. Het doel hierbij was de inzet en motivatie van leerlingen te verhogen.

Uit de resultaten bleek dat er bij de waargenomen autonomie satisfaction en frustration tussen de interventie- en controlegroep geen significant effect optrad. Dit kan verklaard worden doordat sommige bouwstenen zowel in aantal als in tijd niet tot nauwelijks voorkwamen. Volgens Aelterman et al. (2017) is het belangrijk de juiste grondhouding in combinatie met het inzetten van de juiste bouwstenen op het juiste ogenblik in te zetten. Een concreet juist moment van inzetten bestaat niet. Echter is een nieuwsgierige en open grondhouding van de docent cruciaal om bij het juiste moment in de buurt te kunnen komen. Treedt een docent als het ware in de schoenen van de leerling, dan kan de docent goed inschatten wat er in een gegeven situatie nodig is. Het zou zo kunnen zijn dat door het niet of nauwelijks gebruik maken van bepaalde bouwstenen niet de juiste bouwstenen op het juiste ogenblik toegepast werden. Daarnaast viel het op dat sommige bouwstenen veel vaker aan bod kwamen dan andere. Zo werd voornamelijk in aantal gebruik gemaakt van participatieve bouwstenen. Volgens Aelterman et al. (2017) blijkt dat als een docent voornamelijk participatief te werk gaat de kans bestaat dat er teveel vrijheid aan leerlingen wordt geboden. Dit heeft een averechts effect op de perceptie van autonomie. Enige mate van begrenzing is daarom zeer nuttig. Tevens blijkt dat indien leerlingen keuzes maken zonder ervaring te hebben met het maken van keuzes, dit een negatief effect op de perceptie van autonomie kan hebben (Bereby-Meyer, Assor & Katz, 2004). Dit was terug te zien in het begin van de interventieperiode waarbij leerlingen niet tot nauwelijks zelfstandig oefeningen konden inrichten en begeleiden. Er werden nauwelijks tot geen keuzes gemaakt. Bovendien werd dit versterkt door kwalitatieve gegevens waarbij in de laatste interventieles leerlingen de volledige vrijheid niet aankonden. De keuzes die zij maakten waren keuzes waarmee zij al bekend waren. Dit kan verklaard worden uit onderzoek waaruit blijkt dat leerlingen autonomie satisfaction ervaren op het moment zij verschillende opties krijgen en kunnen begrijpen (Iyengar & Lepper, 2000). Het zou kunnen zijn dat leerlingen in deze laatste interventieles, door de grote hoeveelheid aan keuzes, de keuzes niet meer begrepen. De keuzes die gemaakt werden waren keuzes waarmee leerlingen bekend waren. Dit kan aangeven dat zij deze keuzes begrepen en dat zij bij deze keuzes autonomie ervoeren. Deze interpretatie kan verklaard worden uit onderzoek waaruit blijkt dat als er complexe keuzes gemaakt moeten worden leerlingen keuzes uitstellen, geen keuzes maken of juist bekende keuzes kiezen (Iyengar, Huberman & Jiang, 2004). Aangezien op de dag van de laatste interventieles de nameting is afgenomen kan het zijn dat leerlingen de enquête grotendeels hadden ingevuld aan de hand van de perceptie op autonomie van de laatste interventieles. Daarom is het mogelijk dat er geen significant verschil gevonden werd tussen interventie- en controlegroep op de voor- en nameting voor autonomie satisfaction en -frustration.

Toch is er een vermoeden dat de perceptie van leerlingen op autonomie had moeten stijgen. Het is namelijk niet altijd mogelijk verschillende bouwstenen in te zetten om de perceptie op autonomie te verhogen. Indien dit het geval is kunnen er andere bouwstenen worden ingezet (Aelterman et al., 2017). Dat er in dit onderzoek niet altijd gebruik gemaakt werd van verschillende bouwstenen bleek uit de resultaten. Er werd namelijk vaak gebruik gemaakt van de bouwsteen uitnodigende communicatie toepassen terwijl hier niet veel tijd aan besteed werd. Deze bouwsteen werd gebruikt op het moment dat andere bouwstenen niet ingezet konden worden. Deze bouwsteen werd telkens in dialoog met leerlingen ingezet op het moment de docent, al dan niet gevraagd, ondersteuning bood. Het was logisch dat dit vaak gebruikt werd omdat de docent op deze wijze hulp bij taken bood. Hierdoor wisten leerlingen beter hoe ze een doel konden bereiken (Skinner & Belmont, 1993). Omdat gebruik maken van slechts enkele bouwstenen niet betekent dat de

perceptie op autonomie niet stijgt kan er dus niet gesuggereerd worden dat dit voorgaande een verklaring is voor het niet vinden van een significant effect binnen dit onderzoek. Er kan gesuggereerd worden dat de perceptie op autonomie had moeten stijgen. Een andere belangrijke bevinding voor deze suggestie is dat Aelterman et al. (2017) aangeeft dat het aanbieden van wedstrijdsituaties een omgeving vormt waarin jongeren vrijwillig kunnen functioneren. Hierbij wordt gedrag, al dan niet zelfstandig, bepaald. Indien leerlingen de regels accepteren zullen ze zich hier vrijwillig aan houden. Uit kwantitatieve gegevens van dit onderzoek bleek namelijk dat het opvallend was dat er juist veel gebruik gemaakt werd van wedstrijdelementen. Deze resultaten komen overeen met bevindingen uit de kwalitatieve gegevens. Hierin was te zien dat gemiddeld ongeveer de helft van de lestijd besteed werd aan het uitvoeren en aanbieden van wedstrijdelementen. Hierdoor zouden leerlingen juist meer autonomie moeten ervaren. Ook deze uitkomsten zijn dus in strijd met de kwantitatieve gegevens waaruit naar voren komt dat de interventie geen significant effect vertoont.

Daarnaast bleek dat het gemiddeld aantal keer besteed aan een bouwsteen niet een op een overeen kwam met het gemiddeld aantal tijd in seconde besteed aan een bouwsteen. Hierdoor betekende het niet dat een groot gemiddeld aantal keer een bouwsteen toepassen gelijkstond aan gemiddeld veel tijd aan deze bouwsteen besteden. In de resultaten was te zien dat er twee bouwstenen zowel in gemiddeld aantal keren als in gemiddelde tijd veel aan bod zijn gekomen. Dit betrof een bouwsteen van de participatieve benadering en een bouwsteen van de afstemmende benadering. Hierdoor was er toch een verdeling in soort benadering zichtbaar. Zeker bij de gemiddelde tijd die besteed werd aan bepaalde bouwstenen bleek er ongeveer een gelijke verdeling tussen deze twee benaderingen in een les toegepast te worden. De aanname werd versterkt door de kwalitatieve gegevens waaruit bleek dat gedurende de interventieperiode leerlingen, zeker bij herhalende onderdelen, steeds meer gebruik maakten van verschillende vormen van een bouwsteen. Het lijkt er dus op dat er binnen dit onderzoek wel degelijk voldoende variatie in benadering en bouwstenen aan bod zijn gekomen. Ondanks dat er geen significant effect heeft opgetreden lijkt er toch wel degelijk voldaan te zijn geworden aan aspecten om de perceptie op autonomie van leerlingen te verhogen.

Tevens was het opvallend dat er een verschuiving gedurende de interventie plaatsvond van een afwachtende houding, waarbij de docent sturing gaf uit eigen initiatief, naar een houding waarbij leerlingen zelfstandig om sturing kwamen vragen. Deze wijze van handelen kwam overeen met de wijze waarop een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl effect kan hebben. Aelterman et al. (2017) geeft aan dat het aanmoedigen van zelfstandigheid een belangrijke hefboom voor de ontwikkeling van jongeren vormt. Indien leerlingen het gevoel hebben deze zelfstandigheid aan te kunnen komen leerlingen vrijwillig om hulp vragen. Daarnaast wordt dit versterkt door onderzoek dat aangeeft dat wanneer leerlingen meer intrinsiek gemotiveerd zijn zij meer explorerend gedrag vertonen (Martens, Gulikers & Bastiaens, 2004). Deze autonome verschuiving is consistent met veel sociale leertheorieën en een duidelijk signaal dat leerlingen meer autonomie ervaren (Deci, 1971).

Bij dit onderzoek waren een aantal beperkingen te benoemen. Deze konden betrekking hebben op de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek.

De toets had niet genoeg power omdat er geen gebruik gemaakt kon worden van een gepaarde t-test. De verzamelde data waren zodanig dat H_0 niet verworpen kon worden. Echter was er een grote kans op een Type II fout. De toets had niet genoeg power om het mogelijk (kleine) effect te detecteren. Mogelijk werd H_0 dus onrechtmatig niet verworpen. Er werd gebruik gemaakt van een onafhankelijke t-test. Een onafhankelijke t-test heeft minder power dan een gepaarde t-test. De verklaring hiervoor was dat tijdens het uitvoeren van de voor- en nameting de leerlingen niet gepaard waren. Hierdoor kon het verschil tussen de groei van zowel de interventie- als controlegroep niet geanalyseerd worden. Er werd daarom gekozen voor een t-test gebruikmakend van de voor- en nameting zonder de groei hiertussen te gebruiken. Hierbij werd dus geen gepaarde maar een onafhankelijke t-test uitgevoerd. De waardes die daardoor naar voren waren gekomen waren enkel

gebaseerd op het verschil tussen interventie- en controlegroep binnen de voor- en nameting op zowel autonomie satisfaction als frustration.

De interventieperiode heeft slechts vijf weken geduurd. De eerste, van de eigenlijk zes weken geplande interventies, heeft niet kunnen plaatsvinden wegens een blessure van de lesgever (zie logboek 29 januari 2018 in bijlage 6). Om de interventie binnen het onderzoek sterker te maken, had er meer gebruik gemaakt kunnen worden van verschillende bouwstenen. Er werd nu telkens de focus gelegd op een of meerdere bouwstenen. Als er een langere tijd over de interventie gedaan kon worden was de kans groter geweest dat de interventie meer inzonk bij de leerlingen.

De manier waarop de gegevens wat betreft de nameting waren afgenomen zijn achteraf minder handig gekozen. De nameting werd op dezelfde dag, een aantal uur na de les, afgenomen. Dit was zowel bij de interventie- als controlegroep het geval. De kans bestond hierdoor dat leerlingen de nameting hebben ingevuld aan de hand van hun bevindingen van de laatste les. Dit is geprobeerd voorkomen te worden door verbaal aan te geven dat het invullen van de enquête over alle aangeboden lessen van een bepaalde periode ging. Toch werd er gekozen de nameting op deze wijze uit te voeren aangezien de weken erna (week twaalf, dertien en veertien) bestonden uit proefwerkweken en vrije dagen. De nameting zou pas in week vijftien afgenomen kunnen worden. De kans was dan groot geweest dat de interventie niet meer veel invloed zou hebben gehad op de leerlingen. Echter heeft deze manier van gegevens afnemen dus waarschijnlijk wel invloed gehad op de resultaten.

Aanbevelingen

Aan de vaksectie Lichamelijke Opvoeding van het Sint-Janscollege te Hoensbroek die problemen hebben met autonomie in de lessen, is bij de lessen van VWO-4 klassen begin schooljaar 2018-2019 aan te bevelen om een vervolgonderzoek met gepaarde groepen uit te voeren. Dit kan verduidelijken of de nulhypothese onrechtmatig niet verworpen is. Ook kan dit bijdragen aan verduidelijking of een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl wel of geen significant effect heeft op de perceptie van autonomie bij een leerling. Deze wijze van meten is raadzaam aangezien een gepaarde meting een grotere power heeft waardoor het verschil tussen de groei van zowel de interventie- als controlegroep geanalyseerd kan worden. Bij het uitvoeren van het onderzoek is het raadzaam om niet teveel autonomie in een keer aan te bieden. Dit heeft een negatieve invloed op de perceptie van autonomie. De kans dat hierdoor de inzet en motivatie van leerlingen verhoogd wordt zal hierdoor afnemen (Aelterman et al., 2017).

Conclusie

Het is nog niet met zekerheid te zeggen of er een positief effect is van een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl op de perceptie van autonomie bij leerlingen uit klas V4A van het Sint-Janscollege te Hoensbroek. Daarvoor is er meer onderzoek nodig met geschikte meetinstrumenten.

Bronnenlijst

- Aelterman, N., Muynck, G.-J. de, Haerens, L., Broek, G. vande, & Vansteenkiste, M. (2017). *Motiverend coachen in de sport*. Leuven, België: Acco.
- Aelterman, N., Vansteenkiste, M., Berghe, L. van den, Meyer, J. de, & Haerens, L. (2014). Fostering a Need-Supportive Teaching Style: Intervention Effects on Physical Education Teachers' Beliefs and Teaching Behaviors. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 36(6), 595-609.
- Baard, B., De Goede, M., & Van Dijkum, C. (2011). *Basisboek Statistiek met SPSS*. Groningen/Houten, Nederland: Noordhoff.
- Bereby-Meyer, Y., Assor, A., & Katz, I. (2004). Children's choice strategies: The effect of age and task demands. *Cognitive Development*, 19, 127–146. Geraadpleegd van https://www.researchgate.net/profile/Idit_Katz/publication/225136059_Interest_as_a_Motivational_Resource_Feedback_and_Gender_Matter_but_Interest_Makes_the_Difference/links/0a85e5357339bec29e000000/Interest-as-a-Motivational-Resource-Feedback-and-Gender-Matter-but-Interest-Makes-the-Difference.pdf
- Chen, B., Vansteenkiste, M., Beyers, W., Boone, L., Deci, E. L., Van der Kaap-Deeder, J., ... Verstuyf, J. (2015). Basic psychological need satisfaction, need frustration, and need strength across four cultures. *Motivation and Emotion*, 39, 216–236.
- Deci, E. L. (1971). Effects of externally mediated rewards on intrinsic motivation. *Journal of personality and Social Psychology*, 18(1), 105. Geraadpleegd van http://selfdeterminationtheory.org/SDT/documents/1971_Deci.pdf
- Ebbens, S., & Ettekooven, S. (2013). *Actief leren*. Groningen/Houten, Nederland: Noordhoff.
- Eikelenboom, W. (1985). *Self-Determination Theory*. Amersfoort, Nederland: Twynstragudde.
- Groeneveld, M. J., Benschop, M., Olvers, D., & Steensel, K. van. (2010). *Kenmerkend havo en vwo*. Geraadpleegd van <http://www.hiteq.org/Hiteq/Downloads/Publicaties%20samenvatting/SV%20Kenmerkend%20havo%20en%20vwo.pdf>
- Iyengar, S., & Lepper, R. (2000). When choice is demotivating: Can one desire too much of a good thing? *Journal of Personality and Social Psychology*, 79, 995–1006. Geraadpleegd van <https://sheenaiyengar.com/wp-content/uploads/2016/08/2000-WhenChoiceIsDemotivating.pdf>
- Iyengar, S., Huberman, G., & Jiang, W. (2004). How much choice is too much? Contributions to 401(k) retirement plans. In O. S. Mitchell & S. P. Utkus (Eds.), *Pension design and structure: New lessons from behavioral finance* (pp. 83–97). Oxford: Oxford University Press. Geraadpleegd van https://www.researchgate.net/profile/Wei_Jiang33/publication/237792043_How_Much_Choice_Is_Too_Much_Contributions_to_401K_Retirement_Plans/links/558bf1ad08ae591c19d92066/How-Much-Choice-Is-Too-Much-Contributions-to-401K-Retirement-Plans.pdf
- Jones, I., & Robinson, T. (2015). *Onderzoeksmethoden voor sportstudies*. Oxon, United Kingdom: Routledge.
- Kallenberg, T., Koster, B., Onstenk, J., & Scheepsma, W. (2011). *Ontwikkeling door onderzoek; een handreiking voor leraren*. Amersfoort, Nederland: ThiemeMeulenhoff.

- Katz, I., & Assor, A. (2007). When choice motivates and when it does not. *Educational Psychology Review*, 19, 429-442. Geraadpleegd van <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2Fs10648-006-9027-y.pdf>
- Kuyper, H., & Werf, M. P. C. van der. (2007). *De resultaten van VOCL'89, VOCL'93 en VOCL'99; vergelijkende analyses van prestaties en rendement*. Groningen, Nederland: GION.
- Martens, R., Gulikers, J., & Bastiaens, T. (2004). The impact of intrinsic motivation on e-learning in authentic computer tasks. *Journal of Computer Assisted Learning*, 20, 368-376. Geraadpleegd van <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.471.6391&rep=rep1&type=pdf>
- Michels, B. (2006). *Verschil moet er wezen*. Enschede, Nederland: Stichting Leerplanontwikkeling.
- Nelis, H., & Sark, Y. van. (2014). *Motivatatie binnenstebuiten*. Utrecht, Nederland: Kosmos.
- Reeve, J. (2006). Teachers as Facilitators: What Autonomy-Supportive Teachers Do and why Their Students Benefit. *The Elementary School Journal*, 106(3), 225. Geraadpleegd van http://selfdeterminationtheory.org/SDT/documents/2006_Reeve_TeachersAsFacilitators.pdf
- Reeve, J., & Jang, H. (2006). What Teachers Say and Do to Support Students' Autonomy During a Learning Activity. *Journal of Educational Psychology*, 98(1), 209-218. Geraadpleegd van https://selfdeterminationtheory.org/SDT/documents/2006_ReeveJang_JEP.pdf
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions. *Contemporary Educational Psychology*, 25, 54-67. Geraadpleegd van <https://mmrg.pbworks.com/f/Ryan,+Deci+00.pdf>
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2017). *Self determination theory basic psychological needs in motivation, development and wellness*. New York, London: The Guilford Press.
- Schuit, H., Vrieze, I. de, & Slegers, P. (2011). *Leerlingen motiveren: een onderzoek naar de rol van leraren* (Rapport 27). Geraadpleegd van <https://newsroom.didactiefonline.nl/bundles/newsroom/legacy/images/Motiveren%20RdMC%202011.pdf>
- Skinner, E. A., & Belmont, M. J. (1993). Motivation in the classroom: Reciprocal effects of teacher behaviour and student engagement across the school year. *Journal of Educational Psychology*, 85, 571-581. Geraadpleegd van https://www.researchgate.net/profile/Ellen_Skinner/publication/283159673_Motivation_in_the_Classroom_Reciprocal_Effects_of_Teacher_Behavior_and_Student_Engagement_Across_the_School_Year/links/56b1bae008ae5ec4ed492304/Motivation-in-the-Classroom-Reciprocal-Effects-of-Teacher-Behavior-and-Student-Engagement-Across-the-School-Year.pdf
- Tallir, I. (2013). *Motivatatie van leerlingen binnen de lessen lichamelijke opvoeding in het lager en secundair onderwijs: Hoe pak je het aan?*. Leuven, België: P-reviews.
- Vansteenkiste, M. (2010). Hoe we kinderen en jongeren kunnen motiveren. *Caleidoscoop*, 22(1), 6-15. Geraadpleegd van https://www.studioglobo.be/sites/default/files/bijlage_3_interview_met_m._vansteenkiste_caleidoscoop.pdf
- Vansteenkiste, M., Sierens, E., Soenens, B., & Lens, W. (2007). Willen, moeten en structuur in de klas : over het stimuleren van een optimaal leerproces. *Begeleiden zelfstandig leren*, 16, 37-58.

Geraadpleegd van

https://www.researchgate.net/profile/Maarten_Vansteenkiste/publication/293048470_Will_en_moeten_en_structuur_over_het_bevorderen_van_een_optimaal_leerproces/links/57095cdd08ae2eb9421e2f3c.pdf

Vansteenkiste, M., Soenens, B., Sierens, B., & Lens, W. (2005). Hoe kunnen we leren en presteren bevorderen? Een autonomie-ondersteunend versus controlerend schoolklimaat.

Caleidoscoop, 17, 18-25. Geraadpleegd van

http://www.vfo.be/docs/vfostudiedag2007_vansteenkiste_Caleidoscoop2005.pdf

Vygotsky, L. S. (1980). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. London, England: Harverd University Press.

Weeldenburg, G., Borghouts, L., Slingerland, M., & Vos, S. (2016, juni). *Motivational Climate in (Sport)Games Physical Education Lessons: Development and Validation of a Scale*. Paper gepresenteerd op AIESEP 2016, Laramie, Verenigde Staten.

Dankwoord

Graag wil ik de docenten en medewerkers van het Sint-Janscollege te Hoensbroek bedanken. Dankzij hen is het mogelijk geworden dit onderzoek uit te voeren. Deze personen hebben de invulling van het onderzoek aan mij vrij gelaten. Hierdoor kon ik het onderzoek uitvoeren aan de hand van mijn persoonlijke interesses.

Tevens wil ik mijn stagebegeleiders bedanken. Zij stonden altijd open voor vragen en hebben mij geholpen waar nodig. Zij hebben mij enorm geholpen met de inhoud van de lessen. Hierbij hebben zij uiterste moeite gedaan om de interventie zo betrouwbaar mogelijk te maken.

Tot slot wil ik mijn PO-begeleiders bedanken. Dankzij hen heb ik enorm veel informatie gekregen wat betreft het uitvoeren en opstellen van een onderzoek. Er zijn meerdere feedbackmomenten geweest waardoor ik mijn werk telkens heb kunnen verbeteren. Ook stonden zij altijd voor mij klaar op het moment ik een vraag had. In het bijzonder wil ik Jorrick Beckers bedanken. Hij heeft mij een basiscursus SPSS aangeboden. Hierbij heeft hij mij de beginselen van statistiek bijgebracht zodat ik dit in de uitwerking van mijn onderzoek kon gebruiken.

Bijlage

Bijlage 1 – Totale onderzoeksmethode

Onderzoekspopulatie en – context:

Visie/missie school:

Kijken naar de visie van mijn stageschool zijn er een aantal zaken die relevantie hebben met betrekking tot mijn onderzoeksvraag. Daarom zal ik mijn onderzoeksvraag nogmaals aanhalen: “Welk effect heeft een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl op de perceptie van autonomie bij de leerlingen uit klas V4A van het Sint-Janscollege te Hoensbroek?”

In de visie van het Sint-Janscollege te Hoensbroek wordt beschreven dat het onderwijs niet enkel op het intellect is gericht maar ook op het aanleren van vaardigheden en het ontwikkelen van een houding die gericht is op zelfstandigheid, sociaal gevoel en van het vermogen om met anderen samen te werken. Het doel hiervan is leerlingen te leren op eigen benen te staan, rekening te houden met anderen en hun eigen verantwoordelijkheid te kunnen nemen binnen een groep. Hierbij is het verleggen van eigen grenzen een doel waar naar gestreefd wordt. De achterliggende gedachte hierbij is dat Sint-Jan de leerlingen wilt voorbereiden op de steeds veranderende maatschappij waarin de leerling goed kan functioneren. Tevens wenst Sint-Jan vrijheid te bieden waar dit mogelijk is. Hierbij is het de taak van de docent om hier oog te houden op eventuele ruimte hiervoor.

Verantwoording: Tijdens mijn onderzoek moet ik er rekening mee houden leerlingen ruimte te geven om zelfstandig te leren werken. Dit doe ik aan de hand van de bouwstenen van autonomie waardoor ik een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl kan hanteren.

Schoolpopulatie:

Binnen de schoolpopulatie zijn VWO klassen aanwezig. Uit vooronderzoek is gebleken dat VWO bovenbouw, vierde klas, klassen laag scoren wat betreft de basisbehoefte autonomie (bijlage 4). Kijkend naar het schoolrooster heb ik twee bovenbouw, vierde klas, groepen. Deze groepen kan ik gebruiken voor mijn onderzoek. Een groep is hierbij de interventiegroep, de andere een controlegroep.

Kenmerken - VWO 4 - bovenbouw:

Aangezien mijn onderzoek uitgaat van de leerlingen binnen het vierde jaar VWO zal ik hierover verdere informatie verschaffen.

Leerlingen in het vierde jaar VWO starten met de tweede fase van het onderwijs. Dit betekent dat zij de vakken Nederlands, Engels, óf Duits óf Frans óf een klassieke taal, C.K.V. (culturele kunstzinnige vormgeving), levensbeschouwing en lichamelijke opvoeding (LO) volgen.

Ziekte:

Een leerling kan gedurende een lesdag ziek worden. Op dit moment meldt de leerling zich bij het zorglokaal en wordt er contact met de ouders opgenomen. Er wordt dan wel of geen toestemming gegeven het schoolterrein te verlaten. Bij het verlaten van het terrein ontvangt de leerling een briefje dat door zowel de poortwachter als de ouder(s) wordt ingevuld. Bij het weer aanwezig zijn op de school wordt dit briefje ingeleverd. Daarnaast dient een ziekte iedere dag opnieuw gemeld te worden gedurende de ziekte van de leerling.

Voor mijn onderzoek is dit enerzijds positief aangezien leerlingen niet zomaar afwezig kunnen zijn. De kans is dus groot dat de interventie- en controlegroep in samenstelling grotendeels gelijk zal blijven. Anderzijds kan dit ervoor zorgen dat leerlingen, zonder eigen keuze, deel moeten nemen aan de les indien ze niet naar huis kunnen.

Sportkleding:

Tijdens de lessen LO is sportkleding voorgeschreven. Dit bestaat uit een donkerblauwe of zwarte broek met een wit (brugklas: rood) schoolshirt. Hierbij dragen de leerlingen sportschoenen. Voor de autonomie geldt dat er geen uitzonderingen gemaakt worden in kleding die de leerling draagt. Er wordt geen keuzevrijheid aangeboden.

Specifieke onderzoeksgroep:

Het onderzoek zal plaatsvinden in klassenverband en daardoor niet gespecificeerd worden tot enkele leerlingen. De vragenlijst wordt anoniem ingevuld.

De interventiegroep betreft een VWO-4 klas (V4A) met 28 leerlingen. De klas bestaat uit 12 jongens en 16 meisjes.

De controlegroep betreft een VWO-4 klas (V4B) met 32 leerlingen. De klas bestaat uit 12 jongens en 20 meisjes.

Aanleiding voor het kiezen van de specifieke doelgroep:

Kijkend naar de literatuur blijkt deze specifieke doelgroep eigenschappen te bevatten die ervoor kunnen zorgen dat de interventie snel opgepakt kan worden. Denk hierbij aan individuele uitdaging, zaken uitproberen in plaats van instructies op te volgen en grotere taken overzien (Groeneveld et al., 2010). Daarnaast kan ik mijn interventie bij deze doelgroep in klassikaal en in grote groepen toepassen. Hierbij hoef ik niet de leerlingen “aan het handje” te houden.

Steekproef:

Dit onderzoek is een interventieonderzoek dat uitgevoerd wordt door middel van een steekproef van de in totaal 595 VWO leerlingen. De steekproef betreft ongeveer 10% van de totale VWO populatie. Bij een steekproef wordt een deel van de hele populatie gemeten (Baard, De Goede, & Van Dijkum, 2011). Deze steekproef wordt uitgevoerd middels enquêtes, observaties en een logboek. De totale steekproef betreft twee VWO-4 klassen. Dit zijn in totaal 60 leerlingen.

Ontwerp en procedures onderzoek:

Metingen:

Binnen de interventiegroep heb ik eerder in het jaar een meting gehouden. Dit was om een beeld te krijgen over wat “het probleem” is waar ik een onderzoek naar kan doen. Verder ga ik bij de klassen één voormeting en één nameting uitvoeren gebruikmakend van de BPNSFS vragenlijst (bijlage 11). De metingen zullen worden afgenomen door middel van onderstaand stappenplan:

1. Klassikaal aan het begin van de les.
2. Verbale uitleg over WAAROM ik deze vragenlijst afneem, uitleg onderzoek. Inclusief beantwoorden van vragen.
3. Verbale uitleg over HOE de vragenlijst in te vullen
4. Vragenlijst en pennen uitdelen.
5. Ingevulde vragenlijsten innemen.
6. Vervolgens ga ik verder met de les.

De voormeting wordt voorafgaand aan de les afgenomen om de kans te verkleinen dat de leerlingen de vragenlijst invullen aan de hand van de specifiek gegeven les.

De nameting wordt niet direct na de les afgenomen maar een paar uur later. Dit zal de eerste vijf minuten van een andere les bevatten. Dit om te voorkomen dat leerlingen de vragenlijst enkel aan de hand van de laatste les invullen.

Wat te regelen op mijn stageschool?

- Toestemming om te mogen filmen. Dit diende via de conrector/sectordirecteur geregeld te worden. Hij heeft mij toestemming gegeven om te mogen filmen. Indien er leerlingen zijn die niet gefilmd mogen worden weten de ouders dat zij een schriftelijke bezwaar kunnen aantekenen bij het Sint-Jan. In dit geval wordt deze leerling niet gefilmd of wordt deze leerling uit het beeldmateriaal geknipt. Dit is niet helemaal ethisch maar wel de gang van zaken bij het Sint-Janscollege.
- Onderzoeksgroepen informeren over het feit zij gefilmd zullen worden. Dit filmen heeft betrekking op mijn handelen maar zij zullen wel in beeld staan. Dit licht ik verbaal toe. De leerlingen krijgen duidelijk te horen dat dit beeldmateriaal niet verspreid zal worden. Deze uitleg vindt plaats voordat de interventie van start zal gaan.
- Het rooster en de klassen zodanig proberen in te richten dat beide klassen dezelfde lesstof aangeboden krijgen. De uiteindelijke lesindeling is te zien in bijlage 2. Hierbij is er nauw contact geweest tussen de roostermaker (lid van vaksectie LO), mijn stagebegeleider en ik. Dit contact heeft zowel verbaal als via mailcontact plaatsgevonden.
- Klassen die gekozen worden voor de interventie. Het is hierbij een gegeven dat ik niet bij alle klassen die ik zou willen mijn interventieonderzoek uit kan voeren. Hierbij ben ik gebonden aan de klassen die mijn stagebegeleiders hebben. Er zijn namelijk meerdere, en er is een kans dat er ook meerdere bijkomen, stagiaires op het Sint-Janscollege. Daarom lopen de stagiaires enkel stage bij de lessen die bij hun specifieke stagebegeleider(s) horen.

In welke situatie ga ik gegevens verzamelen?

Enquête:

- De enquête wordt volgens het eerder genoemde stappenplan afgenomen.
 - De voormeting voorafgaand aan de les verdeeld in de Pollack judozaal.
 - De nameting bij beide klassen op school een paar uur na de laatste interventieles in een klaslokaal.
- De enquête wordt niet in het kleedlokaal of online afgenomen. Indien dit wel het geval zou zijn ben ik van mening dat de enquête “met een half oog” wordt ingevuld waarbij de leerlingen elkaars

antwoorden overnemen. De gegevens zouden dan niet betrouwbaar zijn. Door de enquête gedurende de les in te laten vullen kan ik erop toezien dat iedereen het individueel invult.

Observatie:

De uitwerking van de observatie is als volgt:

- Thuis achter mijn bureau in afwezigheid van anderen, werkend op mijn laptop.
- Uitgevoerd aan de hand van het beeldmateriaal dat tijdens de les verzameld wordt.
- Het beeldmateriaal heeft betrekking op het handelen van de docent (mij). Dit zal ik verbaal aan de leerlingen toelichten om de kans te verkleinen dat zij ander gedrag vertonen doordat zij gefilmd worden.
- Het beeldmateriaal wordt kwalitatief uitgewerkt aan de hand van het observatieformulier in aantallen en tijd in seconden.

Logboek:

Dit zal ik zelfstandig invullen. Dit is geen uitgebreid formulier en is eenvoudig hanteerbaar. Direct als de les is afgelopen vul ik deze gegevens in. De gegevens zijn dan nog vers in mijn geheugen aanwezig waardoor het invullen van het logboek betrouwbaar blijft. Bij dit logboek is een categorie aanwezig waarin kwalitatieve gegevens worden verzameld betrekking hebbende op het observatieformulier. Deze wordt ook direct na de les ingevuld.

Onderzoekslogboek:

Zie bijlage 5, 6 en 7 .

Lesvoorbereidingsformulieren met verantwoording:

Zie bijlage 8.

De lessen die in mijn planning beschreven staan worden door mij aangeboden. Bij de interventiegroep hanteer ik de bouwstenen van autonomie bij het lesgeven zoals in het literatuuronderzoek beschreven staat. Bij de controlegroep vermijd ik deze bouwstenen zoveel mogelijk. Hierdoor kan ik goed het effect van mijn interventie meten. Er zal dus een verschil in lesgeefstijl zijn.

Algemene planning wat betreft het praktijkonderzoek:

Zie bijlage 2.

Beschrijving variabelen inclusief het onder controle houden hiervan:

Variabelen die mijn onderzoek kunnen beïnvloeden:	Wijze waarop ik deze variabelen in controle kan houden:
De lessen vinden extern plaats waardoor het voor kan komen dat leerlingen te laat komen.	1. De week voor de interventie duidelijk aangeven wanneer de starttijd van de les is. 2. Wachten met het starten van de les tot iedereen er is. 3. Pas beginnen met autonomie-ondersteunende lesgeefstijl als alle leerlingen aanwezig zijn.
Leerlingen zijn ziek waardoor de onderzoeksgroep niet compleet is.	Hierin in mijn logboek duidelijke aantekeningen maken zodat er aangegeven staat wat de reden is van het niet compleet zijn van de onderzoeksgroep.
Er wordt gebruik gemaakt van een camera waardoor leerlingen de les anders ervaren.	De les voor de interventieperiode al de les filmen zodat de leerlingen gewend raken aan de camera.
De klassen binnen mijn onderzoek kunnen verschillende lesinhouden hebben.	In overleg met de vaksectie het rooster zodanig inrichten dat er tijdens mijn onderzoek bij de klassen overeenkomsten zijn in lesinhouden.
Bij mijn onderzoek maak ik gebruik van observaties. Er is een mogelijkheid dat leerlingen zich anders gedragen als zij zien dat ik hen aan het observeren ben.	Dit is de reden waarom ik de lessen film. Op deze wijze kan ik thuis de observatie uitvoeren waardoor het gedrag van de leerlingen niet afwijkend hoeft te zijn.
De klassen V4B heb ik nog geen les gegeven	In week 2.7 al deze klas observeren en kennis met mij laten maken.

Format beschrijving interventie:

De interventielessen worden aan de hand van het volgende overzicht uitgewerkt. Hierbij worden de bouwstenen wat betreft autonomie volgens Aelterman et al., 2017 als uitgangspunten genomen. Deze staan beschreven in de literatuur en uitgewerkt in het observatieformulier. Tijdens de interventielessen maak ik zoveel mogelijk gebruik van de aspecten uit de linkerkolom. Deze worden toegepast op de wijze zoals in de rechterkolom beschreven. Door zoveel mogelijk aspecten toe te passen is de kans groot dat de perceptie op autonomie vergroot wordt. Hierdoor maakt het minder uit als bepaalde aspecten niet zoals bedoeld tot uiting komen. Om consistentie bij de interventie toe te passen worden alle lessen van de interventiegroep aan de hand van onderstaand schema voorbereid. De lesinhoud is in bijlage 2 te vinden.

De controlegroep krijgt les volgens het reguliere programma waarin niet expliciet autonomie-ondersteunend wordt gewerkt.

Dimensie vanuit vanuit de autonome bouwstenen:	Concrete toepassing in de interventies:
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van inspraak ^a	De docent geeft de leerling inspraak door in dialoog te gaan met de leerling. Hierin kan, afhankelijk van de lesinhoud bijvoorbeeld gekozen worden voor: - leerlingen inspraak geven over activiteiten die aan bod komen - Inspraak geven over lesinhoud over een periode - Inspraak geven door het laten bepalen van de doelstelling / regels. - Inspraak geven door teams te laten maken.
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van optiekeuze ^a	Docent biedt de lesstof zo aan dat de leerling kan kiezen uit verschillende oefeningen. Hierbij kan bijvoorbeeld gekozen worden uit: - Verschillende oefeningen - Verschillende situaties
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van actiekeuze ^a	De docent biedt de lesstof zo aan dat leerlingen zelf de moeilijkheidsgraad kunnen bepalen. Hierbij kan bijvoorbeeld gekozen worden uit: - Differentiatievormen binnen een oefening - Differentiatievormen tussen oefeningen
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van verantwoordelijkheid ^a	De docent geeft leerlingen een coachende rol. Hierbij kan bijvoorbeeld gekozen worden uit: - Teamcaptain die tips/tops geeft - Het bijhouden van scores - Scheidsrechterfunctie - Organisator - Beoordelaar - Op eigen initiatief van de leerling dit klassikaal complimenteren.
^a Ontwikkelingsritme sporters ondersteunen door middel van versnellen / vertragen	Docent kijkt mee naar de ontwikkeling van leerlingen. Hierbij kan bijvoorbeeld gekozen worden uit: - Leerling verbaal begeleiden bij het maken van optie- en/of actiekeuze - Leerling verbaal stimuleren moeilijker /

	makkelijker niveau toe te passen of juist een andere oefening uit te voeren / bij een oefening te blijven ("wat verwacht je / wat doe je").
^a Uitnodigende communicatie toepassen door middel van werkwoorden als "proberen", "voorstellen" en "kunnen"	De docent hanteert instructie volgens zinnen waarbij de woorden proberen, kunnen en voorstellen toegepast worden. Bijvoorbeeld: - "We gaan vandaag proberen ..." - "Na ... probeer je Uit te voeren" - "Probeer het eens op deze wijze" - "Ik stel voor om ..." - "Na ... kan je"
^b Interesse voeden door middel van spelplezier met spelvormen	De docent biedt leerstof aan waaraan een spelelement vast zit. Hierbij kan bijvoorbeeld gekozen worden uit: - Wedstrijdelement - Nevenopdracht tijdens het uitvoeren van de oefening
^b Interesse voeden door middel van spelplezier met nieuwsgierigheid aanwakkeren	De docent biedt leerstof aan waardoor de nieuwsgierigheid van leerlingen wordt aangewakkerd. Hierbij kan bijvoorbeeld gekozen worden uit: - Videomateriaal laten zien van de sport zelf - Videomateriaal van de docent in actie - Videomateriaal van de een idool - Fun-elementen aanbieden - Nieuwe lesstof aanbieden
^b Betekenisvolle uitleg bieden door middel van het doel uit te leggen	De docent geeft een betekenisvolle uitleg over de leerstof. Hierbij kan bijvoorbeeld gekozen worden uit: - Bij de uitleg het doel van de les benoemen - "Fouten" bij leerlingen verbaal uitleggen.
^b Stem geven aan weerstand leerling	De docent toont interesse en nieuwsgierigheid. Hierbij kan bijvoorbeeld gekozen worden uit: - Vragen stellen zoals: 'Hoe kan het dat jij ervaart niet mee te willen of kunnen doen met de les?'

^a= participatieve benadering

^b= afstemmende benadering

De interventielessen zijn erop gericht de perceptie van autonomie bij de interventiegroep te verbeteren. Om dit mogelijk te maken wordt er gebruik gemaakt van een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl zoals beschreven in het literatuuronderzoek (Aelterman et al., 2017). De interventielessen worden aan de hand van een format (bijlage 9) uitgewerkt. De onderdelen inbreng leerling stimuleren, uitnodigende communicatie toepassen en interesse voeden door middel van spelplezier worden gestructureerd en verdeeld over de lessen toegepast. De onderdelen ontwikkelingsritme sporters ondersteunen, betekenisvolle uitleg bieden en stem geven aan weerstand leerling komen aan bod indien ze relevant zijn in de les.

Gedurende de eerste twee interventielessen zijn de leerlingen bezig met judo. Hierin worden verschillende onderdelen aangeboden zoals stoeivormen, valbreken, kanteltechnieken en houdgrepen. De derde en vierde les betreffen handballessen. Hierbij worden nieuwe onderdelen, zoals het sprongschot en cirkelverdediging aangeboden. De vijfde les betreft een voetbaltoernooi

georganiseerd door de leerlingen. De volledige planning is terug te vinden in bijlage 2. De lesvoorbereidingen inclusief verantwoording in bijlage 8.

De eerste en derde les is er gedeelde verantwoordelijkheid tussen docent en leerling. De lessen zijn erop gericht de inbreng van leerlingen bij nieuwe onderdelen te stimuleren. Leerlingen krijgen hierdoor ruimte voor inspraak (Aelterman et al., 2017; Nelis & Van Sark, 2014). Zij krijgen verantwoordelijkheid en keuzes in de manier waarop zij activiteiten organiseren. De docent biedt deze activiteiten aan in verschillende spelvormen. Hierdoor wordt de interesse van de leerling gevoed (Tallir, 2013).

De tweede en vierde les hebben de leerlingen meer verantwoordelijkheid dan de docent. De les is meer gericht op inbreng van de leerlingen zelf. Het geleerde uit les een en drie wordt toegepast in een toetsvorm of spelelement. Leerlingen krijgen hierbij veel verantwoordelijkheid als scheidsrechter, teamcaptain en organisator waarbij ze elkaar eventueel beoordelen (Katz & Assor, 2007). De docent ondersteunt dit door uitnodigende communicatie toe te passen (Nelis & Van Sark, 2014).

In les vijf krijgen leerlingen volledige autonomie over de inhoud van de les. Zij bepalen wat en op welke manier aan bod komt. De rol van de docent is globale kaders schetsen en hulp bieden indien nodig. Deze hulp wordt verbaal toegepast door uitnodigend te communiceren. De leerlingen hebben hierdoor ruimte voor individuele uitdaging, kunnen zaken uitproberen en hoeven geen instructies op te volgen. Zij kunnen nu taken uitvoeren waarbij grotere taken worden overzien (Groeneveld et al., 2010).

De controlegroep hebben dezelfde lesonderdelen gedurende dezelfde periode. Deze groep krijgt les volgens het reguliere programma waarin niet expliciet autonomie-ondersteunend wordt gewerkt.

Verantwoording waarom ik deze interventie heb ontworpen:

Hetgeen Sint-Jan met de visie beoogt te onderwijzen komt niet overeen met de ervaring van de leerlingen waardoor er geen consistentie is. Echter is uit het literatuuronderzoek gebleken dat de betreffende groepen (VWO-4 leerlingen) in staat zouden moeten zijn autonomie te ervaren en te leren. Binnen het rooster is het mogelijk twee onderzoeksgroepen VWO-4 leerlingen te onderzoeken. Ik ga proberen iets te verbeteren bij een bepaalde groep. Dit samen maakt dat mijn praktijkonderzoek een interventieonderzoek is.

Daarnaast is er een beperkte tijd voor het uitvoeren van mijn onderzoek (denk hierbij aan lesuitval, vakanties, roosterindeling etc.) Tevens vinden niet alle lessen op het Sint-Janscollege plaats in de gymzaal. Er wordt gebruik gemaakt van externe locaties. De gekozen onderzoeksgroepen komen overeen in leslocaties, lestijden en lesinhoud waardoor de kans op variabelen verkleind wordt.

De verantwoording waarom ik de voor- en nameting in een bepaalde organisatie uit ga voeren is beschreven onder de kopjes *“ontwerp en procedures onderzoek – metingen”* en *“In welke situatie ga ik gegevens verzamelen”*.

De rol van docenten is alleen bij de voorbereiding aanwezig geweest. Zoals te zien in het schema van *“algemene planning wat betreft het praktijkonderzoek”* is er vooraf veel met de docenten besproken om zodoende tot dit onderzoek te kunnen komen. Tijdens het onderzoek zullen zij zo nu en dan aanwezig zijn bij mijn lessen. Hierin zullen zij vooral gefocussed zijn in het feedback geven op mijn lesgeven. Echter zal het onderzoek door mij uitgevoerd worden waarbij ik lesgeef. Zij zullen wel nog steeds aanspreekpunt zijn als ik met vragen en/of problemen zit voor mijn onderzoek

Onderzoeksinstrumenten:

Herhaling van de onderzoeksvraag:

Welk effect heeft een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl op de perceptie van autonomie bij de leerlingen uit klas V4A van het Sint-Janscollege te Hoensbroek?

De uitwerkingen inclusief verantwoording van de begrippen zijn terug te zien in het observatieformulier, zie bijlage 10.

Beschrijving keuze onderzoeksinstrumenten + verantwoording:

Enquête - kwantitatief:

De enquête (voor- en nameting) wordt uitgevoerd middels een combinatie van een schriftelijke, persoonlijke enquête. Bij de schriftelijke vorm wordt de enquête uitgedeeld door de onderzoeker. Normaliter zou de respondent dit in zijn/haar eigen tijd invullen en inleveren. Bij een persoonlijke enquête zijn de onderzoeker (ik als docent) en de respondenten (de leerlingen) op dezelfde locatie aanwezig (Jones & Robinson, 2015). Daarbij blijkt dat de enquête een vorm van informatieverzameling is die gebruikt kan worden voor een grote groep mensen. Hierbij wordt een enquête gekenmerkt door een vragenlijst die aan personen voorgelegd wordt. Daarbij is het ook zo dat een enquête een juist middel is om inzicht te krijgen over opvattingen, meningen en ervaringen van relatief grote groepen. Kenmerkend voor een enquête zijn ja/nee vragen en schaalvragen (Kallenberg et al., 2011).

De BPNSFS vragenlijst wordt gescoord op een Likert-schaal (1-5) van volledig oneens (1) tot volledig eens (5). Daarnaast is bij deze vragenlijst het geval dat dezelfde soort vraag op verschillende manieren gesteld wordt. De interne consistentie wordt gerealiseerd doordat de alfa-waardes van de betreffende onderdelen tussen de 0,7 en 1,0 vallen (AUTSAT $\alpha = 0,82$, RELSAT $\alpha = 0,83$, COMPSAT $\alpha = 0,82$, AUTFR $\alpha = 0,77$, RELFR $\alpha = 0,67$, COMPFR $\alpha = 0,84$) (Chen et. al, 2015). Dit zorgt ervoor dat de betrouwbaarheid van een ingevuld antwoord verhoogd wordt. Tevens zijn de vragen op deze lijst ingedeeld in subschalen verspreid over de lijst. Hierdoor kan ik eenvoudig de categorieën inclusief de daarbij behorende antwoorden categoriseren. Een van deze categorieën meet de autonomiebehoefte en -frustration. Vandaar dat dit instrument zeer geschikt is om te gebruiken voor mijn onderzoek.

Andere redenen waarom ik gebruik maak van deze vragenlijst is ten eerste dat het toegankelijk is. Het is mogelijk om tegen lage kosten veel gegevens te verzamelen. Ten tweede geeft het potentiële vermindering van vertekening. Deze vragenlijst is een gevalideerde vragenlijst om onder andere autonomie te kunnen meten. Ten derde kan deze enquête anoniem ingevuld worden. Bij het meten van een gevoel, zoals autonomie, is het belangrijk dat de leerling niet beïnvloed wordt tijdens het invullen (Jones & Robinson, 2015).

De betrouwbaarheid wordt op verschillende manieren gerealiseerd:

- Het punt 'subject error' waarbij een onderzoeksgroep andere antwoorden kan geven op basis van het tijdstip wordt opgevangen door op hetzelfde moment op een andere dag, op dezelfde wijze, de vragenlijst af te nemen.
- 'Researcher error' waarbij verschillende onderzoekers afwijkingen in de manier van aanpak kunnen hebben wordt opgevangen doordat ik de enige lesgever binnen het onderzoek ben.
- 'Subject bias' waarbij het kan voorkomen dat de onderzoeksgroep antwoord geeft gebaseerd op dat wat de onderzoeker wilt horen wordt opgevangen doordat ik aangeef dat er geen goede of slechte antwoorden zijn en dat de anonimiteit gewaarborgd blijft (Jones & Robinson, 2015).

Ook heeft deze vragenlijst telkens een vraag die meerdere malen, anders, gesteld wordt. Dit vergroot de betrouwbaarheid (Kallenberg et al., 2011).

De validiteit wordt als volgt gerealiseerd:

- 'Content validity'. De vragenlijst is gevalideerd voor de Nederlandse context. Het meet hierdoor hetgeen ik wil meten (Kallenberg et al., 2011).

Observatie - kwantitatief:

Met het observatieformulier werk ik als volgt:

- Ik kijk de opname van de les twee keer volledig terug.
- Vervolgens worden tijdstippen waarop iets uit het observatieformulier wordt toegepast geturfd en de duur genoteerd.

In mijn geoperationaliseerde observatieformulier (bijlage 10) heb ik een duidelijke koppeling gemaakt met de literatuur. Het is een eigen ontworpen formulier aan de hand van de bouwstenen voor autonomie volgens Aeltman et al., 2017. Hierdoor sluit het aan bij het meten van autonomie van de leerlingen. Deze komen op de volgende manier terug:

- De twee soorten benaderingen zijn verwerkt als hoofdvormen (Aeltermann et al., 2017).
- De verschillende aspecten behorend bij een hoofdvorm zijn uitgewerkt als dimensies (Aeltermann et al., 2017; Nelis & Van Sark, 2014).
- Verdere splitsing van wat de verschillende aspecten van een hoofdvorm inhouden worden weergegeven als indicator met kernwoorden (Katz & Assor, 2007).
- De kernwoorden van de indicatoren worden verder geconcretiseerd naar een zin die specifiek geobserveerd kan worden. Dit is als observatie categorie uitgewerkt.
- Daarnaast is dit een kwantitatief meetinstrument waardoor er een kolom is toegevoegd waarin aantallen en tijd in seconden genoteerd kunnen worden.

Een observatie is een geschikte manier om het verschijnsel dat onderzocht wordt direct te bekijken (Jones & Robinson, 2015). Daarnaast blijkt dat observatie een effectieve methode is voor het onderzoeken van onderwijs- en leersituaties. Op deze wijze kan er informatie verzameld worden over het gedrag van de leerling. Er kan gelet worden op allerlei verschillende aspecten (Kallenberg et al., 2011).

Andere redenen waarom ik gebruik maak van de observatie is ten eerste de dichtheid. Ik kan iets vastleggen op het moment dat het gebeurt zonder achteraf op mijn geheugen te moeten vertrouwen. Ten tweede vindt het geheel in een natuurlijke omgeving plaats. Leerlingen volgen normaal de les zonder een kunstmatig gecreëerde omgeving. Ten derde legt deze observatie gedrag vast zonder dat de leerling zich hiervan bewust is. Het vindt achteraf plaats waardoor de leerling zich 'echt' gedraagt tijdens de les (Jones & Robinson, 2015).

De betrouwbaarheid wordt gerealiseerd door:

- Het punt 'subject error' waarbij een onderzoeksgroep andere antwoorden kan geven op basis van het tijdstip wordt opgevangen doordat ik de observatie na de les, thuis, uitvoer.
- 'Researcher error' waarbij verschillende onderzoekers afwijkingen in de manier van aanpak wordt opgevangen doordat ik de enige persoon ben die de observatie uitvoert.
- 'Subject bias' waarbij het kan voorkomen dat de onderzoeksgroep antwoord geeft gebaseerd op dat wat de onderzoeker wilt horen wordt opgevangen doordat ik met een onbevangen blik naar de beelden kijk. Ik weet dat ik objectief moet kijken. Het formulier help me hierbij (Jones & Robinson, 2015).

De validiteit wordt als volgt gerealiseerd:

- 'Construct validity'. Gegevens moeten overeen komen met andere metingen. Ik heb zowel een observatie, een enquête en een logboek waardoor ik meerdere metingen uitvoer. Deze metingen hebben betrekking op het meten van de perceptie op autonomie bij leerlingen (Jones & Robinson, 2015). Dit zorgt ervoor dat daadwerkelijk gemeten wordt wat gemeten

beoogd te worden. Het onderzoek sluit daardoor aan bij het beoogde doel, de doelstelling (Jones & Robinson, 2015; Kallenberg et al., 2011).

- 'Content validity'. Alle autonome bouwstenen volgens Aelterman et al., 2017 zijn verwerkt in mijn observatieformulier. Hiermee bestrijkt het alle facetten (Kallenberg et al., 2011).

Logboek – kwalitatief:

Dit is een vorm van kwalitatieve observatie. Ik heb hiervoor gekozen aangezien ik hierdoor niet enkel bezig ben met het uitvoeren van kwantitatief onderzoek (enquête en mijn observatieformulier). De aantekeningen die hierbij gemaakt worden zijn beschrijvend, dit houdt in dat het de situatie, de onderzoeksgroep en relevante acties beschrijft. Gedeeltelijk vindt er een overlapping plaats met gegevens uit het observatieformulier. Daarbij is het gedetailleerd, dit houdt in dat niet alle gebeurtenissen onthouden kunnen worden vanuit het geheugen, vandaar dat het direct na de les genoteerd moet worden. Tevens werkt het evaluerend, dit houdt in dat de onderzoeker de situatie en andere zaken kan gebruiken indien er geïnterpreteerd gaat worden (Jones & Robinson, 2015). Het logboek is ook gekozen om transparantie aan mijn onderzoek te houden. Er wordt namelijk zichtbaar wat zich in een bepaalde situatie heeft voorgedaan (Kallenberg et al., 2011). Hetgeen gemeten wordt zijn situaties die mogelijk invloed hebben op het onderzoek. Door deze situaties duidelijk in kaart te brengen wordt er transparantie gecreëerd.

De betrouwbaarheid wordt gerealiseerd door:

- 'Consistentie' van de te verzamelen gegevens. De gegevens worden op dezelfde wijze, met hetzelfde formulier, in het logboek ingevuld (direct na de les).
- 'Verschil in interpretatie vermijden tussen onderzoekers'. Ik ben de enige onderzoeker waardoor dit geen rol speelt. Een mogelijke interpretatie van mezelf wordt consistent doorgevoerd.
- 'Striktheid'. In de gehele onderzoeksopzet is uitgebreid verantwoord hoe bepaalde punten tot stand zijn gekomen.

Het format logboek is terug te vinden in bijlage 5.

Meetprotocol:

Deze informatie is overeenkomstig met de informatie beschreven in de kopjes "*metingen*" en "*wat te regelen op mijn stageschool*".

Analyse van onderzoeksgegevens

Triangulatie:

De onderzoeksinstrumenten die ik gebruik zijn erop gericht erachter te komen welk effect een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl op de perceptie van autonomie heeft. Hierbij maak ik gebruik van triangulatie waarbij gegevens verzameld worden gebruikmakend van meerdere middelen. Hierdoor kan een op zichzelf staand verschijnsel onderzocht kan worden (Jones & Robinson, 2015). De onderzoeksvraag wordt op drie manieren benaderd en vergeleken waardoor een reëler beeld van de resultaten ontstaat (Kallenberg et al., 2011). Om het effect met triangulatie te meten vergelijk ik de gegevens van de enquête met de observaties en het logboek.

Triangulatie is het verzamelen van gegevens gebruikmakend van meerdere middelen. Hierdoor kan een op zichzelf staand verschijnsel onderzocht worden. Er wordt gebruik gemaakt van meerdere bronnen als gegevens (Jones & Robinson, 2015). Er wordt in het onderzoek vanuit verschillende invalshoeken inbreng gegeven. De onderzoeksvraag wordt, als er aan triangulatie voldaan wordt, op drie manieren benaderd. Men krijgt een reëler beeld van de resultaten als deze drie verschillende vormen met elkaar vergeleken worden (Kallenberg et al., 2011). Om aan deze triangulatie te voldoen heb ik gekozen voor een vragenlijst, een observatie en een logboek.

Enquête – BPNSFS vragenlijst:

Dit zal zowel bij de interventie- als controlegroep plaatsvinden. De BPNSFS vragenlijst wordt gescoord op een Likert-schaal (1-5) van volledig oneens (1) tot volledig eens (5). De leerlingen vullen de vragenlijst in en leveren deze bij mij in. Deze gegevens neem ik mee naar huis en verwerkt ik in SPSS. Deze resultaten worden per item en per voor- en nameting verwerkt. Hierbij worden de gemiddelden en standaarddeviaties per basisbehoefte gemeten (dus zowel autonomie, verbondenheid en competentie). Tevens kan ik hieruit de effectgrootte meten van mijn onderzoek door de gegevens van de interventiegroep en de controlegroep te vergelijken. Dit vindt alleen plaats als er significant effect optreedt. Daarbij zullen deze gegevens overzichtelijk te zien zijn in een grafiek. De vragenlijst wordt anoniem ingevuld, echter vraag ik de leerlingen wel aan te geven of zijn jongen / meisjes zijn en wat de profielkeuze is die zij gekozen hebben. Tevens maak ik gebruik van een t-test die toegepast wordt op de verschillscores.

Observatie – geoperationaliseerd observatieformulier:

Bij de kwantitatieve observatie ga ik als volgt te werk. In het formulier is zichtbaar een indeling gemaakt in verschillende categorieën. Deze categorieën zijn meetbaar door middel van tellen en tijd in seconden. Dit tellen voer ik uit door turven toe te passen. Hierbij ontstaat er een duidelijk overzicht van het aantal keer een bepaald iets uitgevoerd wordt en hoelang dit geduurd heeft. Deze gegevens verwerk ik vervolgens in een tabel. Hierdoor ontstaat er een duidelijk beeld van de observatie per week inclusief de bijbehorende aantallen en tijden. Deze gegevens worden gebruikt om aan te tonen dat er wel of niet gebruik is gemaakt van de autonomie-ondersteunende lesgeefstijl. Deze resultaten ondersteunen de resultaten van de BPNSFS vragenlijst. Daarnaast geeft dit aan of de autonomie-ondersteunende lesgeefstijl opgepakt wordt of niet.

Logboek:

Het logboek is een vorm van kwalitatieve metingen. Deze metingen voer ik uit door middel van een label-structuur. Er is telkens een vraag die ik mezelf stel en hier kan ik een kort antwoord op geven. Daarbij is het van belang een korte toelichting te geven bij dit antwoord. De onderbouwing hiervoor is te vinden in het kopje “*Beschrijving keuze onderzoeksinstrumenten + verantwoording*”. Het

formulier dat gebruikt wordt kan, en zal, bij zowel de interventie- als controlegroep toegepast worden.

De gegevens van het logboek worden, nadat het met pen en papier is ingevuld, digitaal ingevoerd in het Word-bestand. Hierdoor kan ik een digitaal logboek aanmaken waardoor het geheel overzichtelijk is. Bij de interventiegroep is een kopje toegevoegd met opvallende gebeurtenissen met betrekking tot het observatieformulier. Hierdoor vindt er een overlapping tussen het logboek en de observatie plaats. Hieruit kan opgemaakt worden of leerlingen de autonomie-ondersteunende lesgeefstijl aankunnen en of dit aanslaat.

Bijlage 2 – Lesinhouden, planning en vrije data stageschool

	V4B	V4A
Toetsweek 2.3 (week 5) – 29 jan / 30 jan	Voormeting	Voormeting
Week 3.1 (week 6) – 5 feb / 6 feb	- Pollack judo - les 2 - valbreken herhalen + uitbreiden - Stoeivormen uitbreiden - Kanteltechnieken uitbreiden - Houdgrepen uitbreiden - Stoeivormen	- Pollack judo - les 2 - valbreken herhalen + uitbreiden - Stoeivormen uitbreiden - Kanteltechnieken uitbreiden - Houdgrepen uitbreiden - Stoeivormen
Week 3.3 (week 8) - 19 feb / 20 feb	- Pollack judo - les 3 - Valbreken herhalen + toetsen - Kanteltechnieken herhalen + toetsen - Houdgrepen herhalen + toetsen	- Pollack judo - les 3 - Valbreken herhalen + toetsen - Kanteltechnieken herhalen + toetsen - Houdgrepen herhalen + toetsen
Week 3.4 (Week 9) - 26 feb / 27 feb	- Ben mesters - les 1 handbal - leren werpen / vangen - sprongworp aanleren (technisch en fysiek) - Partijvorm handbal (systeem aanleren)	- Ben mesters - les 1 handbal - leren werpen / vangen - sprongworp aanleren (technisch en fysiek) - Partijvorm handbal (systeem aanleren)
Week 3.5 (week 10) - 5 / 6 maart	- Ben mesters - les 1 handbal - Werpen / vangen herhalen - Sprongworp herhalen - Cirkelverdediging aanleren - Spelvorm herhalen + uitbreiden	- Ben mesters - les 1 handbal - Werpen / vangen herhalen - Sprongworp herhalen - Cirkelverdediging aanleren - Spelvorm herhalen + uitbreiden
Week 3.6 (week 11) - 12 / 13 maart	- Ben mesters - Leuke afsluiting voor de toetsweek - Aangeboden vorm van voetbaltoernooi - Nameting (op latere uren)	- Ben mesters - Bewegen regelen staat centraal - Leuke afsluiting voor toetsweek - Voetbaltoernooi wordt door leerlingen georganiseerd. - - Nameting (op latere uren)

FSH Week	Jaar kalender week	Data	Wat?	Met wie?	Lesinhoud
Week 2.2	47	20 november 2017	Een eerste opzet bespreken over hoe het praktijkonderzoek er <u>misschien</u> uit gaat zien.	Vaksectie LO	x
			Uitleg over 'waarom' ik hiervoor gekozen heb aan de hand van onderzoek en literatuur	Stagebegeleidster	x
				Stagebegeleider	x
Week 2.3	48	27 november 2017	Bespreken roosterindeling voor interventieperiode	Stagebegeleidster	x
				Stagebegeleider	x
				Sectievoorzitter (Docent LO en roostermaker binnen de vaksectie)	x
			Bespreking klassen voor interventieperiode	Stagebegeleidster	x
				Stagebegeleider	x
				Sectievoorzitter (Docent LO en roostermaker binnen de vaksectie)	x
Week 2.4	49	4 december 2017	Concretisering invulling praktijkonderzoek inclusief lesinhouden	Stagebegeleidster	x
				Stagebegeleider	x
Week 2.5	50	11 december 2017	Navraag doen om toestemming te krijgen voor het filmen van leerlingen bij mijn praktijkonderzoek	Conrector / sectordirecteur Sint-Janscollege.	x

Week 2.6	51	22 december 2017	Definitieve inleverdatum onderzoeksopzet praktijkonderzoek – kans 1	Roan Frins bij scriptiebegeleider.	x
Kerstvakantie	52	25 tot en met 31 december 2017	Verwerken feedback praktijkonderzoek	Roan Frins	x
Kerstvakantie	1	1 tot en met 7 januari 2017	Verwerken feedback praktijkonderzoek	Roan Frins	x
Week 2.7	2	8 tot en met 14 januari 2017	Verwerken feedback praktijkonderzoek	Roan Frins	x
Toetsweek 2.1	3	18 januari 2018	Definitieve inleverdatum – kans 2	Roan Frins bij scriptiebegeleider.	x
Toetsweek 2.2	4	22 tot en met 26 januari 2018	Verwerken feedback praktijkonderzoek	Roan Frins	x
Toetsweek 2.3	5	29 januari 2018 30 januari 2018	Voormeting	Leerlingen klas V4B	<u>voormeting</u>
			Observeren controlegroep	Roan Frins	x
			Voormeting	Leerlingen klas V4A	<u>voormeting</u>
			Observeren interventiegroep	Roan Frins	x
Week 3.1	6	5 februari 2018	Controleles 1	Leerlingen klas V4B	- Pollack judo - les 2 - valbreken herhalen + uitbreiden - Stoeivormen uitbreiden - Kanteltechnieken uitbreiden - Houdgrepen uitbreiden - Stoeivormen
		6 februari 2018	Observeren controlegroep Logboek invullen	Roan Frins	x

			Interventieles 1	Leerlingen klas V4A	- Pollack judo - les 2 - valbreken herhalen + uitbreiden - Stoeivormen uitbreiden - Kanteltechnieken uitbreiden - Houdgrepen uitbreiden - Stoeivormen
			Observatieformulier interventiegroep invullen Logboek invullen	Roan Frins	x
Week 3.2 Vakantie stageschool	7	12 tot en met 18 februari 2018	Werken aan praktijkonderzoek	Roan Frins	x
Week 3.3	8	19 februari 2018 20- februari 2018	Controleles 2	Leerlingen klas V4B	- Pollack judo - les 3 - Valbreken herhalen + toetsen - Kanteltechnieken herhalen + toetsen - Houdgrepen herhalen + toetsen
			Observeren controlegroep Logboek invullen	Roan Frins	x
			Interventieles 2	Leerlingen klas V4A	- Pollack judo - les 3
			Observatieformulier interventiegroep invullen Logboek invullen	Roan Frins	x
Week 3.4	9	26 februari 2018	Controleles 3	Leerlingen klas V4B	- Ben mesters - les 1 handbal - leren werpen / vangen - sprongworp aanleren (technisch en fysiek)

		27 februari 2018			- Partijvorm handbal (systeem aanleren)
			Observeren controlegroep Logboek invullen	Roan Frins	x
			Interventieles 3 Observatieformulier interventiegroep invullen Logboek invullen	Leerlingen klas V4A	- Ben mesters - les 1 handbal - leren werpen / vangen - sprongworp aanleren (technisch en fysiek) - Partijvorm handbal (systeem aanleren)
Week 3.5	10	5 maart 2018	Controleles 4	Leerlingen klas V4B	- Ben mesters - les 1 handbal - Werpen / vangen herhalen - Sprongworp herhalen - Cirkelverdediging aanleren - Spelvorm herhalen + uitbreiden
			Observeren controlegroep Logboek invullen	Roan Frins	x
		6 maart 2018	Interventieles 4	Leerlingen klas V4A	- Ben mesters - les 1 handbal - Werpen / vangen herhalen - Sprongworp herhalen - Cirkelverdediging aanleren - Spelvorm herhalen + uitbreiden
			Observatieformulier interventiegroep invullen Logboek invullen	Roan Frins	x
Week 3.6	11	12 maart 2018	Controleles 5	Leerlingen klas V4B	- Ben mesters

			Observeren controlegroep Logboek invullen		- Leuke afsluiting voor de toetsweek - Aangeboden vorm van voetbaltoernooi - Nameting (op latere uren)
		13 maart 2018	Interventieles 5 Observatieformulier interventiegroep invullen Logboek invullen	Leerlingen klas V4A	- Ben mesters - Bewegen regelen staat centraal - Leuke afsluiting voor toetsweek - Voetbaltoernooi wordt door leerlingen georganiseerd. - Nameting (op latere uren)
Week 3.7	12	19 tot en met 25 maart 2018	Resultaten onderzoek uitwerken	Roan Frins	X
		23 maart	2 ^e inlevermoment literatuuronderzoek	Roan Frins bij scriptiebegeleider.	x
Week 3.8	13	26 tot en met 1 april 2018	Resultaten onderzoek uitwerken	Roan Frins	x
	14 tm 17	2 tot en met 29 april 2018	Werken aan conceptartikel	Roan Frins	x
	18	30 april tot en met 6 mei 2018	Werken aan conceptartikel	Roan Frins	x
	19	7 mei 2018	Inlevermoment conceptartikel	Roan Frins bij scriptiebegeleider	x
	21 en 22	21 mei tot en met 3 juni 2018	Feedback verwerken conceptartikel	Roan Frins	x
	23	4 juni 2018	Definitief inlevermoment scriptie	Roan Frins bij scriptiebegeleider	x

Overzicht vrije data Sint-Janscollege te Hoensbroek.

2018		JANUARI					FEBRUARI					MAART				
week		1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13
M		1	8	15	22	29		5	12	19	26		5	12	19	26
D		2	9	16	23	30		6	13	20	27		6	13	20	27
W		3	10	17	24	31		7	14	21	28		7	14	21	28
D		4	11	18	25		1	8	15	22		1	8	15	22	29
V		5	12	19	26		2	9	16	23		2	9	16	23	30
Z		6	13	20	27		3	10	17	24		3	10	17	24	31
Z		7	14	21	28		4	11	18	25		4	11	18	25	

		APRIL						MEI					JUNI				
week		13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26
M			2	9	16	23	30		7	14	21	28		4	11	18	25
D			3	10	17	24		1	8	15	22	29		5	12	19	26
W			4	11	18	25		2	9	16	23	30		6	13	20	27
D			5	12	19	26		3	10	17	24	31		7	14	21	28
V			6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29
Z			7	14	21	28		5	12	19	26		2	9	16	23	30
Z		1	8	15	22	29		6	13	20	27		3	10	17	24	

		vakantie en vrije dagen						centraal examen				
		schoolexamens en proefwerkperiodes						roostervrij leerlingen				

Bijlage 3 – Motivatiecontinuüm

Motivatietype	Amotivatietype	Extrinsieke motivatie				Intrinsieke motivatie
		Externe regulatie	Introjectie	Identificatie	Integratie	
Verwante processen	- Ervaren van laag competentieniveau - Afwezigheid van intenties, actiegerichtheid - Afwezigheid van relevantie	- Gerichtheid op externe beloningen - Meegaand/ reactief	- Ego speelt belangrijke rol vermijden van angst, schuldgevoel; gerichtheid op goedkeuring door anderen en zelf	- Bewust waarderen van bepaald gedrag - Nut onderschrijven van bepaalde handelingen/vakken	- Integreren van externe handelingen, gedragingen in eigen persoonlijkheid - In overeenstemming brengen met eigen waarden en normen	- Interesse - Plezier - Bevredestiging inherent aan activiteit

(Ryan & Deci in Schuit, de Vrieze & Sleegers, 2011, p.17).

Bijlage 4 – Geordende data vooronderzoek

V4A	Vragen ->	1	6	13	22	3	10	16	19	9	12	15	20	4	7	17	23	5	11	18	24	2	8	14	21
Leerlingen																									
1		4	3	3	3	2	3	3	2	3	4	3	2	3	3	3	3	5	5	5	4	1	1	1	1
2		4	3	3	3	2	2	2	3	3	3	4	3	3	2	1	1	5	5	5	4	1	1	2	1
3		4	4	4	4	2	1	2	3	3	4	3	3	2	3	1	1	5	5	5	4	1	1	1	1
4		4	3	3	3	2	2	2	3	3	4	3	3	3	3	2	1	4	4	4	4	1	1	2	2
5		1	2	3	3	3	5	1	3	3	2	3	3	3	3	3	3	5	4	5	5	1	1	1	1
6		4	4	3	4	1	2	2	2	4	4	4	4	1	2	1	1	2	4	5	4	1	1	2	2
7		4	4	4	4	2	2	2	3	4	4	3	3	1	1	1	1	3	4	5	3	2	2	3	2
8		4	3	3	3	4	4	4	3	3	5	4	3	2	4	3	1	2	4	5	5	4	1	5	1
9		5	5	4	4	1	1	1	2	5	4	5	1	1	1	1	1	5	5	4	5	1	1	1	1
10		5	4	5	5	1	1	1	1	5	5	5	5	1	1	1	1	1	4	4	4	1	1	1	1
11		5	4	5	5	1	3	3	3	5	5	5	5	1	1	1	1	4	5	5	5	1	1	1	1
12		4	3	4	3	1	1	1	2	4	5	3	3	2	3	1	1	4	4	4	4	1	1	2	1
13		4	2	3	3	1	3	2	3	4	4	4	4	1	1	2	1	4	4	4	4	1	1	2	1
14		4	3	4	4	2	2	2	2	4	4	4	4	2	2	2	1	5	5	5	4	1	1	1	1
15		3	3	3	3	3	1	2	4	2	4	5	3	4	3	3	2	3	4	5	4	1	1	4	2
16		5	4	4	5	1	2	1	1	3	4	5	5	1	1	1	1	5	5	5	4	1	1	1	1
17		5	4	4	4	3	3	2	2	5	4	4	4	4	2	3	1	3	3	3	3	2	1	2	1
18		4	5	4	5	1	3	1	2	5	5	5	5	1	1	1	1	5	5	5	5	1	1	1	1
19		4	4	5	4	2	1	1	1	3	4	4	5	2	1	1	1	5	5	5	5	1	1	2	1
20		2	3	2	4	2	2	2	3	3	3	4	3	2	2	2	1	4	3	3	5	2	1	2	1
21		3	4	4	2	1	2	3	3	3	5	4	3	3	3	2	3	5	4	4	4	1	1	3	4
22		3	3	3	3	1	3	2	3	5	4	3	3	5	5	2	1	3	3	4	2	4	1	2	2
23		4	3	3	3	3	3	3	3	5	4	4	5	2	1	2	2	5	5	5	5	1	1	1	1
24		4	2	4	2	4	2	3	4	2	3	3	2	4	5	3	2	2	4	4	4	1	1	2	2
25		3	3	3	3	4	4	3	3	4	4	4	5	1	1	2	1	3	4	4	1	1	1	3	1
26		3	3	4	5	4	3	1	3	5	4	5	5	1	1	2	1	4	5	4	4	1	1	3	1
Gem	3,6					2,3				3,8				1,9				4,2				1,4			
SD	0,9					1,0				0,9				1,1				0,9				0,8			
Gem algemeen (sat)	3,9																								
sd algemeen (sat)	0,9																								
Gem algemeen (frus)	1,8																								
Sd algemeen (frus)	1,0																								

Tabel 1 - V4A

Beschrijvende statistieken van de items gescoord door alle leerlingen (n= 26) van klas V4A

		Gemiddelde	Spreading
algemeen	bevrediging	3,9	0,9
	frustratie	1,8	1
autonomie	bevrediging	3,6	0,9
	frustratie	2,3	1
competentie	bevrediging	3,8	0,9
	frustratie	1,9	1,1
verbondenheid	bevrediging	4,2	0,9
	frustratie	1,4	0,8

B1A	Vragen ->	1	6	13	22		3	10	16	19		9	12	15	20		4	7	17	23		5	11	18	24		2	8	14	21	
Leerlingen																															
1		3	4	4	4		2	1	1	1		3	4	1	4		4	2	1	1		1	4	4	4	5		1	1	1	1
2		5	5	4	5		1	1	1	1		5	5	5	5		1	1	1	1		1	5	5	5	5		1	1	1	1
3		3	3	4	3		2	2	2	2		4	4	4	3		4	3	1	1		5	5	5	4		1	4	2	3	
4		3	3	3	4		4	2	3	3		4	4	3	4		4	4	2	3		5	5	5	2	2		1	4	2	4
5		4	2	4	4		4	4	4	4		4	4	4	4		2	2	1	1		5	5	5	5		1	1	1	1	
6		4	3	2	4		5	2	3	2		3	5	2	4		4	3	1	1		5	5	5	4		1	1	1	1	
7		4	3	5	5		1	2	1	2		4	5	2	4		3	3	1	2		1	5	5	5		1	1	2	2	
8		5	4	5	4		1	1	2	3		4	4	4	4		3	2	2	2		1	4	3	4		1	2	2	1	
9		3	2	2	3		2	3	1	1		3	4	4	3		3	2	1	1		4	5	5	5		1	1	1	1	
10		4	2	2	4		1	1	1	1		5	5	5	3		4	1	1	1		1	5	5	5		1	1	1	1	
11		4	1	4	4		1	1	1	1		3	4	4	3		4	2	2	1		1	5	5	5		1	1	1	1	
12		3	3	5	4		3	2	3	3		3	4	3	3		4	3	2	2		4	3	3	4		1	2	3	1	
13		4	3	5	4		3	3	3	3		3	4	3	3		3	3	2	2		4	3	3	4		1	2	3	1	
14		5	5	5	5		1	1	1	1		4	5	4	4		1	1	1	1		1	5	5	3		1	1	1	1	
15		4	3	4	4		1	2	1	2		3	4	4	4		3	2	1	1		4	5	4	5		1	1	1	1	
16		5	2	4	4		2	2	1	1		2	5	1	1		2	1	1	1		4	5	4	5		1	1	1	1	
17		5	5	5	5		1	1	1	1		3	5	2	4		2	2	2	1		4	5	5	5		1	1	1	1	
18		3	3	5	4		2	2	2	3		4	5	5	3		2	2	1	2		4	5	5	5		1	1	1	1	
19		3	4	5	4		2	1	1	1		3	4	4	4		3	2	2	2		5	5	5	5		1	1	1	1	
20		5	5	5	4		1	1	1	1		5	5	1	5		1	1	5	1		4	1	2	5		1	1	3	1	
21		4	2	3	3		3	4	4	2		1	4	3	2		5	1	3	2		5	5	5	5		1	1	1	1	
22		4	2	3	2		3	2	3	4		5	2	4	1		2	1	1	1		2	4	2	5		1	1	1	1	
23		3	3	3	3		3	3	4	2		3	3	3	2		2	3	3	3		2	5	5	5		1	3	1	1	
24		5	4	5	5		1	1	1	1		4	5	4	4		1	1	1	1		4	5	5	5		1	1	1	1	
25		3	3	4	4		3	3	3	3		2	3	3	3		4	4	4	3		2	3	4	3		2	1	2	2	
26		4	4	4	3		1	1	1	1		3	4	4	3		3	1	1	1		4	4	3	5		1	1	3	1	
27		4	4	4	3		2	3	3	1		3	3	3	3		3	3	3	1		4	5	5	5		1	1	1	1	
28		4	5	5	4		1	3	1	5		4	5	3	4		1	1	1	1		5	5	5	5		1	1	1	1	
29		5	4	3	2		2	2	3	5		5	5	3	5		3	1	2	4		5	5	5	5		3	4	3	1	
30		5	2	2	3		3	2	4	3		5	4	3	2		2	2	3	4		4	3	3	3		2	2	3	3	
31		3	2	3	3		3	2	3	3		3	3	3	3		3	4	2	4		2	4	4	4		1	2	2	2	
Gem		3,7		AUTSAT		gem	2,1		AUTFRUS		gem	3,6		COMSAT		gem	2,1		COMFRUS		gem	4,1		RELSAT		gem	1,4		RELFRUS		
SD		1,0				sd	1,1				sd	1,0				sd	1,1				sd	1,2				sd	0,8				
Gem algemeen (sat)		3,8																													
sd algemeen (sat)		1,1																													
Gem algemeen (frus)		1,8																													
sd algemeen (frus)		1,1																													

Tabel 1 - B1A			
Beschrijvende statistieken van de items gescoord door alle leerlingen (n= 31) van klas B1A			
		Gemiddelde	Spreading
algemeen	bevrediging	3,8	1,1
	frustratie	1,8	1,1
autonomie	bevrediging	3,7	1
	frustratie	2,1	1,1
competentie	bevrediging	3,6	1
	frustratie	2,1	1,1
verbondenheid	bevrediging	4,1	1,2
	frustratie	1,4	0,8

A3B	Vragen ->	1	6	13	22	3	10	16	19	9	12	15	20	4	7	17	23	5	11	18	24	2	8	14	21	
Leerlingen																										
1		5	5	5	5	1	1	3	3	5	5	5	5	1	1	1	1	1	5	5	5	5	1	1	3	1
2		4	3	5	4	1	3	4	5	4	5	4	3	2	1	1	1	1	5	5	5	4	1	1	3	1
3		1	1	1	1	1	3	1	4	5	5	5	5	1	1	1	1	1	3	3	2	2	1	1	3	2
4		1	1	3	2	5	4	4	5	4	5	3	5	1	1	1	1	1	4	4	5	3	3	1	1	1
5		4	2	2	3	2	5	5	5	5	5	5	5	1	1	2	1	1	4	4	5	4	1	2	1	1
6		3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3	4	4	1	1	1	3	1
7		3	3	3	3	2	3	1	1	5	3	3	3	1	1	1	1	1	5	5	5	5	1	1	3	1
8		5	4	2	3	2	2	4	3	4	4	3	4	4	2	2	2	2	5	5	4	4	1	1	2	1
9		4	1	4	3	2	4	4	5	5	4	4	4	1	1	1	1	1	5	5	4	5	1	1	1	1
10		1	1	5	2	5	4	3	4	3	4	1	3	1	1	1	1	1	5	5	3	4	1	1	1	1
11		5	2	4	3	1	3	2	1	4	4	4	3	2	1	1	1	1	1	1	5	5	1	1	1	1
12		4	4	5	3	1	1	5	1	3	4	2	3	1	4	2	2	1	1	5	5	5	1	1	1	1
13		4	4	5	3	1	1	1	1	3	4	2	3	1	3	1	2	1	1	5	5	5	1	1	1	1
14		3	3	3	3	4	4	2	3	2	1	3	3	1	1	1	5	1	1	5	5	1	1	5	1	
15		1	4	4	3	1	2	4	5	5	5	5	5	1	1	1	1	1	5	4	5	5	1	1	1	1
16		2	2	3	3	2	1	2	4	5	5	4	4	1	1	1	1	1	4	4	4	4	2	2	2	1
17		3	2	3	3	4	2	2	2	3	4	3	3	3	3	2	1	1	4	4	4	3	1	2	3	1
18		3	3	3	3	2	2	3	2	3	5	3	3	1	1	1	1	1	1	5	5	5	1	1	1	1
19		3	4	4	3	2	1	2	2	3	4	4	4	3	3	3	2	1	4	4	4	4	1	3	3	4
20		1	3	2	3	1	2	1	4	5	5	5	5	1	3	3	1	1	5	5	5	4	1	1	2	1
21		3	4	4	3	1	2	2	3	4	3	4	3	2	1	2	2	1	3	4	3	3	1	1	1	2
22		3	1	4	4	3	3	2	2	5	5	3	4	3	2	1	1	1	3	3	3	5	2	1	1	1
23		3	1	3	1	3	5	1	3	1	5	3	5	3	1	1	1	1	3	5	5	4	2	1	3	1
24		3	3	4	3	3	2	1	4	3	5	3	3	1	1	1	1	1	3	3	3	3	1	3	4	3
25		3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	4	4	2	2	2	1	1	1	3	4	3	1	2	2	2
26		3	2	2	3	2	3	1	4	5	4	4	4	2	1	1	2	1	4	4	4	4	1	1	3	2
27		3	3	4	3	1	1	1	2	2	4	2	2	2	2	3	2	1	1	3	4	4	1	1	1	1
28		3	3	3	4	4	3	2	3	3	3	1	3	3	3	2	2	2	4	4	4	4	2	1	1	1
Gem	3,0			AUTSAT		gem	2,6		AUTFRUS	gem	3,8		COMSAT	gem	1,6		COMFRUS	gem	3,8		RELSAT	gem	1,5		RELFRUS	
SD	1,1				gem	sd	1,3			sd	1,1			sd	0,9			sd	1,3			sd	0,8			
Gem algemeen (sat)	3,5																									
sd algemeen (sat)	1,2																									
Gem algemeen (frus)	1,9																									
Sd algemeen (frus)	1,1																									

Tabel 1 - A3B

Beschrijvende statistieken van de items gescoord door alle leerlingen (n= 28) van klas A3

		Gemiddelde	Spreiding
algemeen	bevrediging	3,5	1,2
	frustratie	1,9	1,1
autonomie	bevrediging	3	1,1
	frustratie	2,6	1,3
competentie	bevrediging	3,8	1,1
	frustratie	1,6	0,9
verbondenheid	bevrediging	3,8	1,3
	frustratie	1,5	0,8

Bijlage 5 – Format logboek

Logboek:	
Lesdatum:	Klas:
Tijdens de les - vraag:	Tijdens de les - beschrijving: wat zag je?
<u>Verliep de les/interventie zoals gepland?</u> Zo nee, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>
<u>Was de gehele onderzoeksgroep aanwezig?</u> Zo nee, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>
<u>Heeft de gehele onderzoeksgroep deel kunnen nemen aan de les?</u> Zo nee, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>
<u>Is de leslocatie aangehouden kunnen worden zoals verspeld?</u> Zo nee, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn alle metingen/onderzoeksinstrumenten toegepast zoals voorzien?</u> Zo nee, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>
Na de les – vraag:	Na de les – beschrijving: wat zag je?
<u>Hebben er niet-voorzien gebeurtenissen plaatsgevonden (binnen school, buiten school, maatschappelijk) die van invloed kunnen zijn geweest op je onderzoek?</u> Zo ja, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn er opvallende punten waardoor er verschillen tussen de onderzoeksgroepen kan plaatsvinden?</u> Zo ja, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>
<u>Andere opvallende zaken met betrekking tot het observatieformulier?</u> Zo ja, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>

Bijlage 6 - Ingevulde logboeken interventiegroep

Logboek:	
Lesdatum: dinsdag 30 januari 2018	Klas: V4A (interventiegroep)
Tijdens de les - vraag:	Tijdens de les - beschrijving: wat zag je?
<u>Verliep de les/interventie zoals gepland?</u> Zo nee, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i> Zelf geen les kunnen geven ivm schouder uit de kom blessure.
<u>Was de gehele onderzoeksgroep aanwezig?</u> Zo nee, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i> Er waren 12 jongens en 16 meisjes aanwezig.
<u>Heeft de gehele onderzoeksgroep deel kunnen nemen aan de les?</u> Zo nee, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>
<u>Is de leslocatie aangehouden kunnen worden zoals verspeld?</u> Zo nee, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn alle metingen/onderzoeksinstrumenten toegepast zoals voorzien?</u> Zo nee, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>
Na de les – vraag:	Na de les – beschrijving: wat zag je?
<u>Hebben er niet-voorzien gebeurtenissen plaatsgevonden (binnen school, buiten school, maatschappelijk) die van invloed kunnen zijn geweest op je onderzoek?</u> Zo ja, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i> 1 Leerling heeft tijdens de warming up een enkelblessure opgelopen (hij ging door zijn enkel). Tevens blijkt hij een polsblessure op te hebben gelopen (een kleine scheuring in het bot) tijdens het zichzelf opvangen.
<u>Zijn er opvallende punten waardoor er verschillen tussen de onderzoeksgroepen kan plaatsvinden?</u> Zo ja, toelichting	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>
<u>Andere opvallende zaken met betrekking tot het observatieformulier?</u> Zo ja, toelichting	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>

Les gegeven door stagebegeleider ivm schouder uit de kom blessure van mijzelf.

De BPNSFS-vragenlijst is wel afgenomen zoals bedoeld.

Aantal aanwezige leerlingen (die ook de vragenlijst hebben ingevuld): 16 meisjes / 12 jongens.

Actieve deelnemers tijdens de les : 16 meisjes / 10 jongens.

Inhoud les:

Lesduur tot kwart voor 10 (ongeveer een uur effectieve lestijd)

2-tallen verspreiden over de rode lijn.

Uitleg over wat er behandeld gaat worden → deze les = warming up / verschillende oefeningen voor balansverstoring / begin judo. Allemaal met als doel het leren valbreken, kantelen en de houdgreep.

Warming up:

- 2-tallen maken en naar de overkant rennen en terug, 1 volgt 2 (2x)
- achterwaarts rennen naar de overkant en terug (2x)
- zijpas naar overkant en terug (2x)
- kruispas naar de overkant en terug (2x)
- leerling 1 vervoert leerling 2 naar de overkant (overkant = wissel en dan terug)
- Zelfde oefening alleen nu vervoeren op een manier zoals net NIET was toegepast
- de schouders van elkaar vasthouden (gezichten naar elkaar en staand). Leerling 1 duwt een beetje tegen leerling 2, weerstand, leerling 2 duwt zichzelf rennend naar de overkant. Heen en terug (2x) -> benen goed opwarming

Oefeningen:

- Tegenover elkaar staan in het midden van de zaal. Elkaars polsen vastpakken. Probeer de ander helemaal naar de eigen kant te trekken. Gewonnen? → nogmaals bij beginpunt (midden) beginnen.
- Zelfde alleen nu duwen.
- 2-tal maken en plaats op de matten zoeken. Op de knieën zitten, elkaars schouders vastpakken en proberen de ander te kantelen, dit blijven herhalen. Blijf hierbij elkaar vasthouden!
- 2-tal maken en plaats op de matten zoeken. Op de knieën zitten met de gezichten naar elkaar. Probeer elkaars voeten te pakken. Je hebt pas een punt als je de voet van de ander volledig vast hebt.

Valbreken:

- achterwaarts op de rug vallen, met 2 armen afslaan. Hele arm op de grond slaan onder een hoek van ongeveer 35 graden. Na het afslaan je armen weer optillen (anders voel je trillingen door je lichaam en hoofd). VANUIT HURK UITVOEREN.
 - dezelfde oefening alleen nu vanuit staande vorm
 - zelfde oefeningen alleen nu vanuit staande vorm met 1 pas naar achter
 - zelfde vorm alleen duwt leerling 1 leerling 2 nu. Leerling 2 voert oefening uit en zo afwisselen.
 - zelfde oefening met afslaan alleen maakt leerling 2 nu een kleine bok (zo klein mogelijk op de grond) waar leerling 1 overheen valt.
- ALGEMEEN LET OP → echt op je rug laten vallen en dan afslaan. NIET GESTREKTE ARMEN OPVANGEN!!! Je kan dan je arm breken, uit de kom laten schieten.

Kantelen:

- Pak binnendoor, met linker hand, het linker been van de leerling. Met je rechterhand de rechter

binnendoor de linker bovenarm van de leerling. Trek naar je toe (NIET TILLEN!).

- Kantelen en door naar de houdgreep (om en om)
- Arm controleren door deze tegen zijn lichaam aan te houden (met mijn linker zijn verste arm tegen zijn lichaam aanklemmen (leerling ligt met hoofd links van je))
- rechter arm onder zijn linker bovenbeen door en bij de heup dan pakken / pols van zijn linker arm pakken.
- Lichaam op de leerling leggen om vast te houden
- breed liggen met je benen
- nu 'checken'. Als je klaar ligt zegt de ander 'oke' en dan proberen in 10 sec om los te komen. Dit afwisselen.
- komt de ander los? → dit proberen te voorkomen door mee te draaien, druk te blijven geven en je lichaam dus te verplaatsen

Afrondend duel (2 judovlakken):

- 2-tal komt naar voren
- op de knieën met gezichten naar elkaar. Probeer de ander op de rug te krijgen en in houdgreep te houden. Gedaan? Deze 2 worden scheidsrechter en de scheidsrechter sluiten aan langs de kant.
- 2-tal is scheidsrechter
- geeft start signaal
- geeft stop signaal (STOP IS STOP!)
- telt of leerling 10 sec in houdgreep gehouden wordt
- controleert -> geen breuken maken / geen haren trekken / niet schoppen, slaan, krassen

Logboek:

Lesdatum: dinsdag 6 februari 2018	Klas: V4A (interventiegroep)
Tijdens de les - vraag:	Tijdens de les - beschrijving: wat zag je?
<u>Verliep de les/interventie zoals gepland?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Ik heb een aantal, minder relevante, oefeningen weggelaten ivm de tijd. Leerlingen kwamen later binnen waardoor de effectieve lestijd 1 uur ipv 1 uur en 15 minuten betrof. Echter zijn WEL dezelfde oefeningen weggelaten als bij de controlegroep.
<u>Was de gehele onderzoeksgroep aanwezig?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Er waren 10 jongens en 14 meisjes aanwezig. Andere leerlingen waren ziekgemeld en niet aanwezig op school.
<u>Heeft de gehele onderzoeksgroep deel kunnen nemen aan de les?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Niet alle leerlingen waren aanwezig. Echter hebben alle aanwezige leerlingen deelgenomen aan de les.
<u>Is de leslocatie aangehouden kunnen worden zoals verspeld?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn alle metingen/onderzoeksinstrumenten toegepast zoals voorzien?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
Na de les – vraag:	Na de les – beschrijving: wat zag je?
<u>Hebben er niet-voorziene gebeurtenissen plaatsgevonden (binnen school, buiten school, maatschappelijk) die van invloed kunnen zijn geweest op je onderzoek?</u> Zo ja, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn er opvallende punten waardoor er verschillen tussen de onderzoeksgroepen kan plaatsvinden?</u> Zo ja, toelichting	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Dezelfde oefeningen zijn weggelaten bij zowel de interventie- als controlegroep.
<u>Andere opvallende zaken met betrekking tot het observatieformulier?</u> Zo ja, toelichting	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> <u>Inbreng leerling stimuleren:</u> Het grootste gedeelte van de leerlingen hebben nog veel moeite met de eigen inbreng in de les te nemen. Leerlingen

	nemen hierin geen initiatief en er wordt niet overlegd. - Ze doen er erg lang over om zelfstandig regels te bepalen en teams samen te stellen. Hierbij moet ik veel sturing geven. - Ze kunnen slecht een keuze maken uit de opties en moeilijkheidsgraad die ik aanbied. Ze wachten heel lang en vragen uiteindelijk aan de docent wat zij moeten kiezen. - Er zijn maar weinig leerlingen die zelfstandig de scores bijhouden. Echter wel pas nadat ik dit duidelijk heb aangegeven. Velen houden dit niet bij. <u>Ontwikkelingsruimte sporters ondersteunen:</u> Doordat ik veel bezig ben met de inbreng van leerlingen te stimuleren heb is er weinig aandacht besteed aan de persoonlijke ontwikkelingsruimte van de leerlingen te ondersteunen. - Vrijwel alle leerlingen voeren de opdrachten op gelijke wijze uit. Zij kiezen nauwelijks andere vormen dan andere leerlingen en blijven hier vaak lang bij plakken. Op het moment dat ik aanraad een andere vorm uit te voeren doen sommigen dit wel. <u>Uitnodigende communicatie toepassen:</u> Op de momenten waarop ik uitnodigend communiceer kijken de leerlingen mij vragend aan. Deze woorden normaal niet bij het lesgeven gebruikt. Leerlingen gaan hierdoor niet anders te werk. <u>Interesse voeden door middel van spelplezier:</u> Leerlingen krijgen veel opdrachten aangeboden met spelelementen. Het was duidelijk zichtbaar dat leerlingen met een glimlach vol energie deelnamen aan deze spelelementen. <u>Betekenisvolle uitleg:</u> Leerlingen waren het niet gewend om over het doel achter te weten. Hierdoor heb ik gemerkt dat leerlingen ook meer vragen een mij kwamen stellen dan normaal. Verder werd er niets gedaan door het bieden van een betekenisvolle uitleg.
--	--

Stof uit het LVF dat niet behandeld is:

- Valbreken → Zijwaards valbreken (geen enkele vorm)
- Stoeivormen → Op de flubber gaan zitten
- Stoeivormen → De ander op de rug proberen te kantelen

Logboek:	
Lesdatum: dinsdag 20 februari 2018	Klas: V4A (interventiegroep)
Tijdens de les - vraag:	Tijdens de les - beschrijving: wat zag je?
<u>Verliep de les/interventie zoals gepland?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Was de gehele onderzoeksgroep aanwezig?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Er waren 10 jongens en 12 meisjes aanwezig. Andere leerlingen waren ziekgemeld en niet aanwezig op school.
<u>Heeft de gehele onderzoeksgroep deel kunnen nemen aan de les?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Niet alle leerlingen waren aanwezig. Echter hebben alle aanwezige leerlingen deelgenomen aan de les.
<u>Is de leslocatie aangehouden kunnen worden zoals verspeld?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn alle metingen/onderzoeksinstrumenten toegepast zoals voorzien?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
Na de les – vraag:	Na de les – beschrijving: wat zag je?
<u>Hebben er niet-voorzien gebeurtenissen plaatsgevonden (binnen school, buiten school, maatschappelijk) die van invloed kunnen zijn geweest op je onderzoek?</u> Zo ja, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn er opvallende punten waardoor er verschillen tussen de onderzoeksgroepen kan plaatsvinden?</u> Zo ja, toelichting	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Er was een andere klas (BSM met 40 leerlingen) aanwezig. Er was een dubbele boeking wat betreft de zaalhuur. Echter is dit opgelost en hebben zij ergens anders les gehad. Hierdoor is mijn les wel 5-10 mins later kunnen starten dan de bedoeling was. De les heeft hierdoor iets langer geduurd.

<u>Andere opvallende zaken met betrekking tot het observatieformulier?</u> Zo ja, toelichting	<u>Ja/Nee</u> <u>Toelichting:</u> <u>Inbreng leerling stimuleren:</u> Leerlingen kregen meer sturing vanuit de docent. Er werden toetsvormen uitgevoerd waarbij de docent iedere leerling dezelfde oefeningen liet uitvoeren. Echter hadden de leerlingen binnen deze oefeningen keuze in welke manier zij de oefening deden uitvoeren. - Leerlingen konden beter overweg met de vrijheid van teams maken. Er werden groepen van vier gevormd waarbinnen de beoordeling plaats ging vinden. Leerlingen overlegde druk met elkaar waarna de teams gevormd werden. - Leerlingen kregen veel verantwoordelijkheid doordat ze elkaar gingen beoordelen. Ik heb een aantal keer moeten aangeven dat de leerlingen hierin zelf alles konden controleren en invullen. Na verloop van tijd waren de leerlingen hier serieus mee bezig. Tussen het tweetal dat beoordeelde werd veel overlegd en werd de beoordeling ingevuld. <u>Uitnodigende communicatie toepassen:</u> Het uitnodigend communiceren werd door een aantal leerlingen goed opgepakt. Zij waren bezig met het uitvoeren van de toetsvorm. Hierbij heb ik rond gelopen en de werkwoorden “proberen”, “voorstellen” en “kunnen” gebruikt bij de tips. Deze tips werden snel opgepakt en vaak ook uitgevoerd. Echter was het opvallend dat ongeveer de helft van de groep hier iets mee deed. De andere helft pakte dit niet op. <u>Betekenisvolle uitleg:</u> Nadat de docent het doel van het beoordelen had uitgelegd gingen de leerlingen aan de slag. Tijdens het beoordelen zijn er veel leerlingen met vragen naar mij toegekomen. Nadat antwoord gegeven was gingen de leerlingen hiermee aan de slag.
---	--

Logboek:	
Lesdatum: dinsdag 27 februari 2018	Klas: V4A (interventiegroep)
Tijdens de les - vraag:	Tijdens de les - beschrijving: wat zag je?
<u>Verliep de les/interventie zoals gepland?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Was de gehele onderzoeksgroep aanwezig?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Er waren 11 jongens en 12 meisjes aanwezig. Andere leerlingen waren ziekgemeld en niet aanwezig op school.
<u>Heeft de gehele onderzoeksgroep deel kunnen nemen aan de les?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Niet alle leerlingen waren aanwezig. Echter hebben alle aanwezige leerlingen deelgenomen aan de les. Hierbij is 1 leerling eerder gestopt wegens last aan de voet.
<u>Is de leslocatie aangehouden kunnen worden zoals verspeld?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn alle metingen/onderzoeksinstrumenten toegepast zoals voorzien?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Ik heb de camera gebruikt zoals in alle andere lessen. Echter is het een hele grote zaal vol zand. Tevens staat er muziek op en hebben leerlingen ver in het veld de activiteiten uitgevoerd. Hierdoor is het alleen verstaanbaar wat ik vertel bij de camera (echter heb ik hier rekening mee gehouden door bij de camera de uitleg uit te voeren).
Na de les – vraag:	Na de les – beschrijving: wat zag je?
<u>Hebben er niet-voorzien gebeurtenissen plaatsgevonden (binnen school, buiten school, maatschappelijk) die van invloed kunnen zijn geweest op je onderzoek?</u> Zo ja, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> De beheerder van de zaal is later dan normaal aangekomen. Hierdoor konden de leerlingen zich pas later omkleden en is de les later van start gegaan.
<u>Zijn er opvallende punten waardoor er verschillen tussen de onderzoeksgroepen kan plaatsvinden?</u> Zo ja, toelichting	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Leerlingen in deze klas hebben 2 velden gebruikt verspreid over de zaal (de beheerder

	wilde per se dat het volleybalnet in veld 3 bleef hangen). De leerlingen hebben daarom op veld 2 en 4 gespeeld, ver uit elkaar.
--	---

Andere opvallende zaken met betrekking tot het observatieformulier?

Zo ja, toelichting

Ia/Nee

Toelichting:

Inbreng leerling stimuleren:

- Er zijn een aantal situaties geweest waarin de leerlingen zelfstandig teams konden samenstellen. Leerlingen hadden minder tijd nodig dan in les 2 voor het samenstellen hiervan.
- De wisselers waren niet bezig met scores bij te houden en scheidsrechterfuncties op zich te nemen. Ook na aankanten van de docent hierop gingen de leerlingen hier niet mee aan de slag. De regels waarmee gespeeld werden verschilden wel tussen de twee velden. Echter werden er gedurende het spel geen regels toegevoegd of weggehaald.
- De veldindeling werd ook aangehouden zoals deze al aanwezig was. Als organisator hebben ze weinig veranderd.

Uitnodigende communicatie toepassen:

Tijdens het uitvoeren van de oefeningen heb ik rond gelopen. Bij dit rondlopen zijn tips gegeven met werkwoorden als "proberen", "voorstellen" en "kunnen". Een groot deel van de leerlingen pakte deze tips op en gingen hiermee aan de slag.

Interesse voeden door middel van spelplezier:

Er waren veel spelelementen met een grote vorm van competitie. Het was opvallend dat ongeveer de helft van de klas fanatiek deelnam aan deze opdrachten. De andere helft voerde de oefeningen rustig uit. De wedstrijdvormen hebben lang geduurd.

Logboek:

Lesdatum: dinsdag 6 maart 2018	Klas: V4A (interventiegroep)
Tijdens de les - vraag:	Tijdens de les - beschrijving: wat zag je?
<u>Verliep de les/interventie zoals gepland?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Er waren 8 leerlingen afwezig. Hierdoor heb ik verschillende keuzemogelijkheden niet aan de leerlingen over kunnen maken wat betreft bv teamindeling (minder interventiepunten aan kunnen halen).
<u>Was de gehele onderzoeksgroep aanwezig?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Er waren 6 jongens en 14 meisjes aanwezig. Andere leerlingen waren ziekgemeld en niet aanwezig op school.
<u>Heeft de gehele onderzoeksgroep deel kunnen nemen aan de les?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Niet alle leerlingen waren aanwezig. Echter hebben alle aanwezige leerlingen deelgenomen aan de les.
<u>Is de leslocatie aangehouden kunnen worden zoals verspeld?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn alle metingen/onderzoeksinstrumenten toegepast zoals voorzien?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
Na de les – vraag:	Na de les – beschrijving: wat zag je?
<u>Hebben er niet-voorzien gebeurtenissen plaatsgevonden (binnen school, buiten school, maatschappelijk) die van invloed kunnen zijn geweest op je onderzoek?</u> Zo ja, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn er opvallende punten waardoor er verschillen tussen de onderzoeksgroepen kan plaatsvinden?</u> Zo ja, toelichting	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Er waren vandaag in deze groep erg veel leerlingen afwezig (8 om precies te zijn).

<u>Andere opvallende zaken met betrekking tot het observatieformulier?</u> Zo ja, toelichting	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> <u>Inbreng leerling stimuleren:</u> - Het zelfstandig samenstellen van teams ging er goed. Er was weinig tijd nodig om dit geregeld te krijgen. - Tijdens het partijspel waren er een aantal wisselerspelers
--	--

die de score bijhielden. Echter was dit nog niet bij iedereen het geval. De scheidsrechterfuncties werden niet uitgevoerd.

- Het was opvallend dat een veld aan de hand van een gebeurtenis bepaalde regels ging veranderen. Dit gebeurde wel met navraag bij de docent.

- Tijdens de oefeningen die herhaald werden organiseerde de leerlingen op een veld de zaalindeling anders. Zij gebruikte grotere of juist kleinere afstanden.

Uitnodigende communicatie toepassen:

Leerlingen raakte meer bekwaam met de oefeningen die zij uitvoerde. Dit waren grotendeels herhalingen. Er waren een aantal leerlingen die zelfstandig naar mij toekwamen om te vragen hoe zij zichzelf nog konden verbeteren. Hierbij is uitnodigende communicatie toegepast. Deze leerlingen pakte deze tips op en gingen ermee aan de slag.

Interesse voeden door middel van spelplezier:

Leerlingen namen niet fanatiek deel aan de wedstrijdelementen. Dit had betrekking op de losstaande oefeningen. Echter was bij het totale spel de gehele klas fanatiek bezig met het uitvoeren van de wedstrijd. Hierin was het duidelijk dat zij allen van elkaar wilden winnen.

Logboek:	
Lesdatum: dinsdag 13 maart 2018	Klas: V4A (interventiegroep)
Tijdens de les - vraag:	Tijdens de les - beschrijving: wat zag je?
<u>Verliep de les/interventie zoals gepland?</u> Zo nee, toelichting:	<u>Ja/Nee</u> Toelichting:
<u>Was de gehele onderzoeksgroep aanwezig?</u> Zo nee, toelichting:	<u>Ja/Nee</u> Toelichting: Er waren 12 jongens en 16 meisjes aanwezig.
<u>Heeft de gehele onderzoeksgroep deel kunnen nemen aan de les?</u> Zo nee, toelichting:	<u>Ja/Nee</u> Toelichting:
<u>Is de leslocatie aangehouden kunnen worden zoals verspeld?</u> Zo nee, toelichting:	<u>Ja/Nee</u> Toelichting:
<u>Zijn alle metingen/onderzoeksinstrumenten toegepast zoals voorzien?</u> Zo nee, toelichting:	<u>Ja/Nee</u> Toelichting: Ik heb de nameting pas uitgevoerd tijdens het 5 ^e lesuur (dit is 2 pauzes en 2 lessen later dan de gegeven les). Dit heb ik de eerste 5 minuten van een les bij dat vak (Nederlands) laten invullen.
Na de les – vraag:	Na de les – beschrijving: wat zag je?
<u>Hebben er niet-voorzien gebeurtenissen plaatsgevonden (binnen school, buiten school, maatschappelijk) die van invloed kunnen zijn geweest op je onderzoek?</u> Zo ja, toelichting:	<u>Ja/Nee</u> Toelichting:
<u>Zijn er opvallende punten waardoor er verschillen tussen de onderzoeksgroepen kan plaatsvinden?</u> Zo ja, toelichting	<u>Ja/Nee</u> Toelichting: Deze nameting heeft plaatsgevonden op dinsdag 13 maart bij het vak Nederlands. Bij de interventiegroep bij Engels.

Andere opvallende zaken met betrekking tot het observatieformulier?

Zo ja, toelichting

Ja/Nee

Toelichting:

Inbreng leerling stimuleren:

- Leerlingen hadden moeite met de enorme vrijheid die zij kregen. Het viel op dat ze terugvielen naar bekende vormen van teamsamenstellingen. Zij vroegen of ik de teams wilde maken.
- Bij het uitvoeren van het toernooi hebben zij telkens zelfstandig de regels bepaald en deze ook aangepast waar nodig.
- De leerlingen konden zichzelf goed inschatten op niveau en maakte hierin duidelijke keuzes in situatie waarbij zij deelnamen.
- Er werd nog steeds geen gebruik gemaakt van scheidsrechters. Wel was het heel duidelijk dat de scores door meerdere personen (ook actieve spelers) bij werden gehouden.

Uitnodigende communicatie toepassen:

- Leerlingen waren nog zoekende hoe ze de enorme vrijheid moesten gebruiken. Ik heb de leerlingen hier subtiel in gestuurd door uitnodigende communicatie toe te passen. Dit hielp hen telkens goed op weg waardoor ze zelf weer de les konden invullen.

Interesse voeden door middel van spelplezier:

De hele les is een toernooivorm. De leerlingen zijn onderling erg fanatiek tegenover elkaar. Het blijkt dat zij echt het toernooi willen winnen.

Bijlage 7 - Ingevulde logboeken controlegroep

Logboek:	
Lesdatum: maandag 29 januari 2018	Klas: V4B (controlegroep)
Tijdens de les - vraag:	Tijdens de les - beschrijving: wat zag je?
<u>Verliep de les/interventie zoals gepland?</u> Zo nee, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i> Zelf geen les kunnen geven ivm schouder uit de kom blessure.
<u>Was de gehele onderzoeksgroep aanwezig?</u> Zo nee, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i> Er waren 12 jongens en 15 meisjes aanwezig. Andere leerlingen waren ziekgemeld en niet aanwezig op school.
<u>Heeft de gehele onderzoeksgroep deel kunnen nemen aan de les?</u> Zo nee, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i> Niet alle leerlingen waren aanwezig. Van de leerlingen die aanwezig waren heeft iedereen deelgenomen aan de les.
<u>Is de leslocatie aangehouden kunnen worden zoals verspeld?</u> Zo nee, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn alle metingen/onderzoeksinstrumenten toegepast zoals voorzien?</u> Zo nee, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>
Na de les – vraag:	Na de les – beschrijving: wat zag je?
<u>Hebben er niet-voorzien gebeurtenissen plaatsgevonden (binnen school, buiten school, maatschappelijk) die van invloed kunnen zijn geweest op je onderzoek?</u> Zo ja, toelichting:	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i> 1 Leerling heeft tijdens de warming up een enkelblessure opgelopen (hij ging door zijn enkel). Tevens blijkt hij een polsblessure op te hebben gelopen (een kleine scheuring in het bot) tijdens het zichzelf opvangen.
<u>Zijn er opvallende punten waardoor er verschillen tussen de onderzoeksgroepen kan plaatsvinden?</u> Zo ja, toelichting	<i>Ja/Nee</i> <i>Toelichting:</i>

Les gegeven door stagebegeleider ivm schouder uit de kom blessure van mijzelf.

Vragenlijst wel afgenomen zoals bedoeld.

Aantal aanwezige leerlingen (die ook de vragenlijst hebben ingevuld): 15 meisjes / 12 jongens.

Actieve deelnemers tijdens de les : 15 meisjes / 10 jongens.

Inhoud les:

Lesduur tot kwart voor 10 (ongeveer een uur effectieve lestijd)

2-tallen verspreiden over de rode lijn.

Uitleg over wat er behandeld gaat worden → deze les = warming up / verschillende oefeningen voor balansverstoring / begin judo. Allemaal met als doel het leren valbreken, kantelen en de houdgreep.

Warming up:

- 2-tallen maken en naar de overkant rennen en terug, 1 volgt 2 (2x)
- achterwaarts rennen naar de overkant en terug (2x)
- zijpas naar overkant en terug (2x)
- kruispas naar de overkant en terug (2x)
- leerling 1 vervoert leerling 2 naar de overkant (overkant = wissel en dan terug)
- Zelfde oefening alleen nu vervoeren op een manier zoals net NIET was toegepast
- de schouders van elkaar vasthouden (gezichten naar elkaar en staand). Leerling 1 duwt een beetje tegen leerling 2, weerstand, leerling 2 duwt zichzelf rennend naar de overkant. Heen en terug (2x) -> benen goed opwarming

Oefeningen:

- Tegenover elkaar staan in het midden van de zaal. Elkaars polsen vastpakken. Probeer de ander helemaal naar de eigen kant te trekken. Gewonnen? → nogmaals bij beginpunt (midden) beginnen.
- Zelfde alleen nu duwen.
- 2-tal maken en plaats op de matten zoeken. Op de knieën zitten, elkaars schouders vastpakken en proberen de ander te kantelen, dit blijven herhalen. Blijf hierbij elkaar vasthouden!
- 2-tal maken en plaats op de matten zoeken. Op de knieën zitten met de gezichten naar elkaar. Probeer elkaars voeten te pakken. Je hebt pas een punt als je de voet van de ander volledig vast hebt.

Valbreken:

- achterwaarts op de rug vallen, met 2 armen afslaan. Hele arm op de grond slaan onder een hoek van ongeveer 35 graden. Na het afslaan je armen weer optillen (anders voel je trillingen door je lichaam en hoofd). VANUIT HURK UITVOEREN.
 - dezelfde oefening alleen nu vanuit staande vorm
 - zelfde oefeningen alleen nu vanuit staande vorm met 1 pas naar achter
 - zelfde vorm alleen duwt leerling 1 leerling 2 nu. Leerling 2 voert oefening uit en zo afwisselen.
 - zelfde oefening met afslaan alleen maakt leerling 2 nu een kleine bok (zo klein mogelijk op de grond) waar leerling 1 overheen valt.
- ALGEMEEN LET OP → echt op je rug laten vallen en dan afslaan. NIET GESTREKTE ARMEN OPVANGEN!!! Je kan dan je arm breken, uit de kom laten schieten.

Kantelen:

- Pak binnendoor, met linker hand, het linker been van de leerling. Met je rechterhand de rechter binnendoor de linker bovenarm van de leerling. Trek naar je toe (NIET TILLEN!).
- Kantelen en door naar de houdgreep (om en om)
- Arm controleren door deze tegen zijn lichaam aan te houden (met mijn linker zijn verste arm tegen zijn lichaam aanklemmen (leerling ligt met hoofd links van je))
- rechter arm onder zijn linker bovenbeen door en bij de heup dan pakken / pols van zijn linker arm pakken.

- Lichaam op de leerling leggen om vast te houden
- breed liggen met je benen
- nu 'checken'. Als je klaar ligt zegt de ander 'oke' en dan proberen in 10 sec om los te komen. Dit afwisselen.
- komt de ander los? → dit proberen te voorkomen door mee te draaien, druk te blijven geven en je lichaam dus te verplaatsen

Afrondend duel (2 judovlakken):

- 2-tal komt naar voren
- op de knieën met gezichten naar elkaar. Probeer de ander op de rug te krijgen en in houdgreep te houden. Gedaan? Deze 2 worden scheidsrechter en de scheidsrechter sluiten aan langs de kant.
- 2-tal is scheidsrechter
- geeft start signaal
- geeft stop signaal (STOP IS STOP!)
- telt of leerling 10 sec in houdgreep gehouden wordt
- controleert -> geen breuken maken / geen haren trekken / niet schoppen, slaan, krassen

Logboek:	
Lesdatum: maandag 5 februari 2018	Klas: V4B (controlegroep)
Tijdens de les - vraag:	Tijdens de les - beschrijving: wat zag je?
<u>Verliep de les/interventie zoals gepland?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Ik heb een aantal, minder relevante, oefeningen weggelaten ivm de tijd. Leerlingen kwamen later binnen waardoor de effectieve lestijd 1 uur ipv 1 uur en 15 minuten betrof.
<u>Was de gehele onderzoeksgroep aanwezig?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Er waren 6 jongens en 16 meisjes aanwezig. Andere leerlingen waren ziekgemeld en niet aanwezig op school. Daarnaast bleek er een wiskunde proefwerk te zijn. Van horen spreken is dit ook een reden voor afwezigheid bij de leerlingen geweest.
<u>Heeft de gehele onderzoeksgroep deel kunnen nemen aan de les?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Niet alle leerlingen waren aanwezig. Van de leerlingen die aanwezig waren hebben 4 jongens en 16 meisjes deelgenomen aan de les (2 leerlingen waren geblesseerd).
<u>Is de leslocatie aangehouden kunnen worden zoals verspeld?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn alle metingen/onderzoeksinstrumenten toegepast zoals voorzien?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
Na de les – vraag:	Na de les – beschrijving: wat zag je?
<u>Hebben er niet-voorziene gebeurtenissen plaatsgevonden (binnen school, buiten school, maatschappelijk) die van invloed kunnen zijn geweest op je onderzoek?</u> Zo ja, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn er opvallende punten waardoor er verschillen tussen de onderzoeksgroepen kan plaatsvinden?</u> Zo ja, toelichting	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Kanttekening is dat ik wel dezelfde oefeningen moet aanbieden bij V4A

Stof die uit het LVF NIET behandeld is:

- Valbreken → Zijwaards valbreken (geen enkele vorm)
- Stoeivormen → Op de flubber gaan zitten
- Stoeivormen → De ander op de rug proberen te kantelen

Logboek:	
Lesdatum: maandag 19 februari 2018	Klas: V4B (controlegroep)
Tijdens de les - vraag:	Tijdens de les - beschrijving: wat zag je?
<u>Verliep de les/interventie zoals gepland?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee Toelichting:
<u>Was de gehele onderzoeksgroep aanwezig?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee Toelichting: Er waren 11 jongens en 13 meisjes aanwezig. Andere leerlingen waren ziekgemeld en niet aanwezig op school.
<u>Heeft de gehele onderzoeksgroep deel kunnen nemen aan de les?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee Toelichting: Niet alle leerlingen waren aanwezig. Van de leerlingen die aanwezig waren heeft 1 leerling niet volledig deel kunnen nemen aan de les.
<u>Is de leslocatie aangehouden kunnen worden zoals verspeld?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee Toelichting:
<u>Zijn alle metingen/onderzoeksinstrumenten toegepast zoals voorzien?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee Toelichting:
Na de les – vraag:	Na de les – beschrijving: wat zag je?
<u>Hebben er niet-voorziene gebeurtenissen plaatsgevonden (binnen school, buiten school, maatschappelijk) die van invloed kunnen zijn geweest op je onderzoek?</u> Zo ja, toelichting:	Ja/Nee Toelichting:
<u>Zijn er opvallende punten waardoor er verschillen tussen de onderzoeksgroepen kan plaatsvinden?</u> Zo ja, toelichting	Ja/Nee Toelichting:

Logboek:	
Lesdatum: maandag 26 februari 2018	Klas: V4B (controlegroep)
Tijdens de les - vraag:	Tijdens de les - beschrijving: wat zag je?
<u>Verliep de les/interventie zoals gepland?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Was de gehele onderzoeksgroep aanwezig?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Er waren 12 jongens en 10 meisjes aanwezig. Andere leerlingen waren ziekgemeld en niet aanwezig op school.
<u>Heeft de gehele onderzoeksgroep deel kunnen nemen aan de les?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Niet alle leerlingen waren aanwezig. Van de leerlingen die aanwezig waren heeft <u>iedereen</u> deelgenomen aan de les.
<u>Is de leslocatie aangehouden kunnen worden zoals verspeld?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn alle metingen/onderzoeksinstrumenten toegepast zoals voorzien?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
Na de les – vraag:	Na de les – beschrijving: wat zag je?
<u>Hebben er niet-voorziene gebeurtenissen plaatsgevonden (binnen school, buiten school, maatschappelijk) die van invloed kunnen zijn geweest op je onderzoek?</u> Zo ja, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Er was flinke sneeuwval in de ochtend. Hierdoor zijn er een aantal leerlingen later binnengekomen in de les. Ik ben daarom de les later begonnen en heb gewacht tot iedereen uit de kleedlokalen aanwezig was.
<u>Zijn er opvallende punten waardoor er verschillen tussen de onderzoeksgroepen kan plaatsvinden?</u> Zo ja, toelichting	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Leerlingen in deze klas hebben 2 velden aansluitend aan elkaar gebruikt. Dit betrof veld 1 en 2.

Logboek:	
Lesdatum: maandag 5 maart 2018	Klas: V4B (controlegroep)
Tijdens de les - vraag:	Tijdens de les - beschrijving: wat zag je?
<u>Verliep de les/interventie zoals gepland?</u> Zo nee, toelichting:	<u>Ja/Nee</u> Toelichting:
<u>Was de gehele onderzoeksgroep aanwezig?</u> Zo nee, toelichting:	<u>Ja/Nee</u> Toelichting: Er waren 9 jongens en 16 meisjes aanwezig. Andere leerlingen waren ziekgemeld en niet aanwezig op school.
<u>Heeft de gehele onderzoeksgroep deel kunnen nemen aan de les?</u> Zo nee, toelichting:	<u>Ja/Nee</u> Toelichting: Niet alle leerlingen waren aanwezig. Van de leerlingen die aanwezig waren heeft <u>iedereen</u> deelgenomen aan de les.
<u>Is de leslocatie aangehouden kunnen worden zoals verspeld?</u> Zo nee, toelichting:	<u>Ja/Nee</u> Toelichting:
<u>Zijn alle metingen/onderzoeksinstrumenten toegepast zoals voorzien?</u> Zo nee, toelichting:	<u>Ja/Nee</u> Toelichting:
Na de les – vraag:	Na de les – beschrijving: wat zag je?
<u>Hebben er niet-voorziene gebeurtenissen plaatsgevonden (binnen school, buiten school, maatschappelijk) die van invloed kunnen zijn geweest op je onderzoek?</u> Zo ja, toelichting:	<u>Ja/Nee</u> Toelichting:
<u>Zijn er opvallende punten waardoor er verschillen tussen de onderzoeksgroepen kan plaatsvinden?</u> Zo ja, toelichting	<u>Ja/Nee</u> Toelichting:

Logboek:	
Lesdatum: maandag 12 maart 2018	Klas: V4B (controlegroep)
Tijdens de les - vraag:	Tijdens de les - beschrijving: wat zag je?
<u>Verliep de les/interventie zoals gepland?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Was de gehele onderzoeksgroep aanwezig?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Er waren 11 jongens en 12 meisjes aanwezig. Andere leerlingen waren ziekgemeld en niet aanwezig op school.
<u>Heeft de gehele onderzoeksgroep deel kunnen nemen aan de les?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Niet alle leerlingen waren aanwezig. Van de leerlingen die aanwezig waren hebben 2 jongens en 1 meisje niet deelgenomen aan de les wegens blessure.
<u>Is de leslocatie aangehouden kunnen worden zoals verspeld?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn alle metingen/onderzoeksinstrumenten toegepast zoals voorzien?</u> Zo nee, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Ik heb de nameting pas uitgevoerd tijdens het 5 ^e lesuur (dit is 2 pauzes en 2 lessen later dan de gegeven les). Dit heb ik de eerste 5 minuten van een les bij dat vak (Engels) laten invullen.
Na de les – vraag:	Na de les – beschrijving: wat zag je?
<u>Hebben er niet-voorziene gebeurtenissen plaatsgevonden (binnen school, buiten school, maatschappelijk) die van invloed kunnen zijn geweest op je onderzoek?</u> Zo ja, toelichting:	Ja/Nee <i>Toelichting:</i>
<u>Zijn er opvallende punten waardoor er verschillen tussen de onderzoeksgroepen kan plaatsvinden?</u> Zo ja, toelichting	Ja/Nee <i>Toelichting:</i> Deze nameting heeft plaatsgevonden op maandag 12 maart bij het vak Engels. Bij de interventiegroep bij Nederlands.

Bijlage 8 – Lesvoorbereidingsformulieren met verantwoording

Interventieles 1

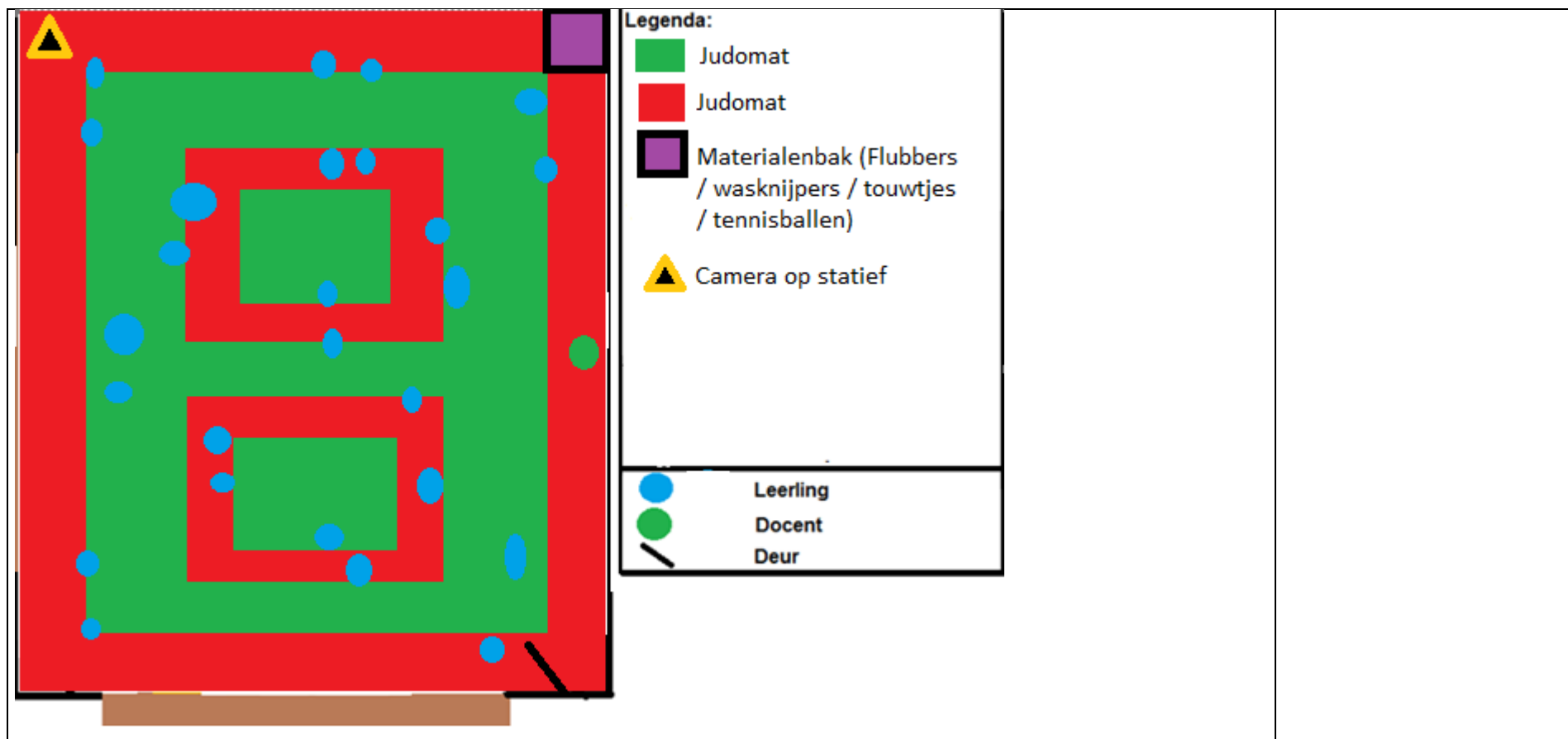

Lesvoorbereidingsformulier

Naam student: Roan Frins	Naam mentor/docent: Stagebegeleider
FSH-stagedocent: -	
Klas: V4A	School: Sint-Janscollege Hoensbroek
Datum: 06-02-2018 08.30u – 10.10u	Klas: V4A (12j / 16m)
Externe locatie, te gebruiken lestijd is 60 mins.	

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag	
2^e les stoeispelen: - Valbreken herhalen + uitbreiden (2 + 3 aanleren) - Stoeivormen uitbreiden - Kanteltechnieken uitbreiden (2 + eigen invulling) - Houdgrepen uitbreiden (2 en 3 aanleren) - Stoeien met toepassingen van bovengenoemde	
Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)	Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)
Stoeispelen les 1: - Start met valbreken (Achterwaarts) - start met verschillende stoeivormen - 1 houdgreep aangeleerd - 1 kanteltechniek aangeleerd - wedstrijd stoeivormen tegen elkaar	<i>Activiteit 1: Stoeispelen</i> Gedrag: Judo - stoeispelen Inhoud: 1-1 met/tegen elkaar. Conditie: Leerlingen verdeeld over de matten in de judozaal Criteria: - De leerling is in staat valbreken zijwaarts en achterwaarts toe te passen

	- De leerlingen zijn in staat na de les minimaal 2 kanteltechnieken en 2 houdgrepen uit te voeren bij een medeleerlingen. Bewegen regelen: - De leerlingen maken zelf tweetalen en spreken af wie aanvalt en wie er verdedigt. -De leerlingen houden rekening met elkaar en durven hun grenzen aan te geven (hierbij hoort ook het afkloppen). - Leerlingen hebben keuze in de manier waarop zij oefeningen uitvoeren. Bewegen beleven: - Leerlingen ervaren wedstrijdelementen doordat ze ‘tegen- elkaar’ stoeien. - Leerlingen leren nieuwe elementen uit te voeren.
Organisatie: de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht	Materiaallijst: per lesonderdeel aangeven : De aard en aantal van de onderwijsleermiddelen

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm: Stoeispelen	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
w-up = 10-15 mins	Stoeivormen: Leerlingen goed controleren en belangrijke zaken (kort) bespreken. Veiligheid is bij dit onderdeel erg belangrijk. - Leerlingen spreken onderling zelf af wat zij wel en niet willen. Hierbij gelden wel onderstaande voorwaarden (het doel is namelijk dat leerlingen in een veilige leeromgeving leren). 1. Afkloppen op het lichaam van de ander als je pijn voelt / niet meer wilt. AFKLOPPEN = STOPPEN! 2. Geen keel omstrengelen 3. Bijten, slaan, schoppen enz. zijn verboden - Leerlingen spreken onderling af wanneer zij starten / stoppen (hier verzinnen zij zelf een groet of signaal voor).	“We gaan vandaag proberen nieuwe stoeivormen, kanteltechnieken en houdgrepen onder de knie te krijgen”. Doel = leren elkaar op een veilige wijze met verschillende kanteltechnieken te kantelen en met verschillende houdgrepen in een houdgreep te krijgen / te houden <u>Warming-up:</u> “Probeer iedereen zo snel mogelijk af te tikken en in een spreidstand te laten staan”. 1. Tikkertje. - Afgetikt? = Benen wijd staan - Vrijmaken? = van achter door de benen kruipen - Variatie dmv grootte veld / aantal tikkers “Ik stel voor dat de geblesseerde leerlingen kunnen bepalen wat de opdracht wordt”. 2. Mc Donalds - Over de mat rennen, docent of geblesseerde leerling (coach- / scheidsrechter- / organisatorfucties geven) roept een optie 1. Kipnugget = 1 persoon liggen 2, Hamburger = 2 op elkaar 3. Cheesburger = 3 op elkaar 4. Quarder pounder = 4 op elkaar 5. Big mag = 5 op elkaar Af? = eerste ronde maakt niet uit (paar keer oefenen)	A) Leerlingen kennen niet het verschil tussen met elkaar en tegen elkaar stoeien. B) Leerlingen zijn te intensief bezig met het uitvoeren van de opdracht en willen niet rustig aan doen.	A1) Ik geef bij de oefeningen duidelijk aan of het MET of TEGEN elkaar is. A2) (Klassikale) uitleg wat het verschil is tussen deze twee begrippen. A3) Leerlingen keuze geven of ze met of tegen elkaar stoeien. B1) Deze leerlingen complimenteren voor de inzet maar afremmen omdat we eerst een aantal technieken willen aanleren. (dus uitleggen waarom). B2) Leerlingen hebben nog meerdere uren op school, op deze

		Vervolgens = even aan de kant staan + als je wilt mag je 1x een keuze roepen.	C) Leerlingen geven elkaar tips bij een bepaalde oefening.	manier zijn ze dood-op. C) Dit klassikaal aanhalen en complimenteren. Hierdoor gaan misschien meer leerlingen elkaar coachen.
--	--	---	--	--

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
	Stoeispelen			
Stoeien / kantelen = 15 mins	Wie: Jullie (de leerlingen) Wat: Probeer je partner op de rug te keren Waar: Op de matjes Wanneer: Als je bij elkaar aangeeft dat je er klaar voor bent. Welke wijze: Zie uitleg hieronder.	<u>Algemeen stoeien / kantelen:</u> 1. Tegenover elkaar liggen (gezichten naar elkaar). Pak elkaars pols vast (keuze in welke / beide). Probeer ander naar eigen kant te trekken. (variatie in allemaal 1 plaats oprollen, dus nieuwe tegenstander) 2. 2-tal ruggen tegen elkaar, probeer elkaar naar overkant te duwen (handen en voeten op de grond) Keuze:alleen voeten, alleen handen, alleen 1 hand, alleen 1 been . 3. Chinees stoeien: Leerlingen zitten met hun knieën op de mat (een vlak van matten naar eigen keuze), proberen de ander van het matje af te duwen (keuze uit geheel of gedeeltelijk). 4. Persoon 1 houdt een voorwerp vast. Persoon 2 probeert het voorwerp af te pakken. (zonder te kietelen). 5. Probeer op het voorwerp (flubber) te gaan zitten (ander moet het zien te voorkomen). 6. Persoon 1 ligt op zijn/haar buik. Persoon 2 probeert persoon 1 op zijn/haar rug te krijgen. (zonder te kietelen) + als het lukt kan je de houdgreep toe passen (van les 1).	D) Leerlingen willen niet deelnemen aan bepaalde oefeningen. E) Leerlingen blijven te lang bij één bepaalde oefening F) Leerlingen blijven te weinig / kort bij één bepaalde oefening	D) Ik toon interesse in de leerling en stel mij nieuwsgierig op. Hierbij vraag ik oprecht geïnteresseerd waarom de leerling dit ervaart. E) Leerling stimuleren om de oefening op een moeilijker niveau toe te passen E2) Leerling stimuleren andere opdrachten uit te voeren (meer leerwinst behalen) F1) Leerling stimuleren om de oefening op een eenvoudiger niveau toe te passen F2) Leerling stimuleren bepaalde oefeningen uit te blijven voeren
Valbreken = 10 mins	“Probeer het eens op deze wijze”	<u>Valbreken:</u> Vanuit stand – HERHALING (keuze uit oefeningen vorige week of punt 2 en 3): 1. 1 pas naar achter, doorzakken, val en afslaan 2. 2-tallen. Nummer 1 is bewegend blok, nummer 2 loopt naar achter “voelt” de bok en valt.		

Kanteltechnieken + houdgrepen = 20 mins		3. 2-tallen. Naar elkaar toe lopen, spring op + high-five (2 handen). Bij landing beide achterwaarts valbreken. <u>Zijwaards valbreken:</u> 1. – Benen gespreid zitten (dus vanuit zit) - Sluit met andere been aan (draait 90 graden) - Arm van aansluitende been sla je mee af 2. – Vanuit staan het been langs je lichaam afbewegen - Je “veegt” jezelf als het ware naar de grond - Arm aan de kant van het “veegbeen” sla je mee af <u>Kanteltechnieken / houdgreep:</u> Zie hieronder.	G) Leerlingen voeren oefeningen niet op de juiste wijze uit	(meer punten halen) → meer leerwinst behalen G) Verbaal uitleggen hoe zij de oefening technisch beter kunnen uitvoeren.
---	--	---	---	---

Hoe ik de kanteltechnieken en houdgrepen aanbied dmv een voorbeeld + praten:

Kanteltechniek:

1. HERHALING LES 1 - De leerling (aanvaller) pakt de medeleerling van binnenuit bij arm en bovenbeen en maakt een trek en duw beweging beide steunpunten worden weggehaald. Tijdens deze beweging duwt hij zijn lichaam tegen het lichaam van de andere leerling waardoor deze op de rug ligt en de persoon die duwt op de andere leerling ligt. --> met elkaar.

2. – leerling 1 (aanvaller) gaat met zijn/haar arm onder de dichtstbijzijnde arm van leerling 2 en legt zijn/haar hand op de nek van leerling 2. Leerling 1 pakt met zijn/haar tweede hand de verste onderarm van leerling 2. Leerling 1 trekt de verste arm van leerling 2 naar zich toe. → met elkaar.

Algemeen uitleg steunpunten + keuze:

- Knieën / polsen of onderarmen zijn steunpunten. Het doel is om deze steunpunten weg te halen. Dit kan dus door middel van trekken en/of duwen. Probeer nu zelf eens vanuit de standaard houding nog verschillende manieren om de steunpunten weg te halen.

Houdgrepen:

1. HERHALING LES 1: De houdgreep zoals in les 1 is aangeleerd (arm controleren)

2.- Leerling 1 doet zijn/haar arm onder de nek van leerling 2 door (dichtstbijzijnde arm bij het hoofd). Leerling 1 gaat met zijn/haar andere arm onder de verste arm van leerling 2 door. Vervolgens drukt leerling 1 zijn/haar gezicht op/over de schouder van leerling 2, benen breed neerleggen. → met elkaar

- Dezelfde oefening. Alleen mag leerling 2 (nadat hij/zij in de houdgreep ligt) proberen los te komen. → met elkaar + tegen elkaar

3.- Leerling 1 doet zijn/haar arm onder de nek van leerling 2 door. Leerling 1 pakt met zijn/haar andere hand de vrije arm van leerling 2 en legt deze onder zijn/haar oksel. (je ligt nu op je zij - rug op de persoon). Leerling 1 probeert zijn/haar benen breed neer te leggen voor stevigheid en controle. → met elkaar

- Dezelfde oefening. Alleen mag leerling 2 (nadat hij/zij in de houdgreep ligt) proberen los te komen. Tip voor aanvaller -> doe je kin naar je borst en je hoofd richting je handen (maak je zo klein mogelijk). → met elkaar + tegen elkaar.

Leerlingen keuzes geven of zij nog willen oefenen met de onderdelen los van elkaar of dat ze de oefeningen al willen verbinden (eindvorm 1 vs 1 met één 2-tal die scheids is – 10 sec in houdgreep = gewonnen).

Verantwoording interventieles een

Dimensie vanuit de autonome bouwstenen:	Concrete toepassing in deze les:
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van inspraak ^a	<u>Voorafgaand:</u> 1. Leerlingen spreken zelf af wat zij wel en niet accepteren tijdens het stoeien. Hierbij gelden wel vooraf aangegeven voorwaarden. 2. Leerlingen spreken onderling het start / stop signaal af.
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van optiekeuze / actiekeuze ^a	<u>Optiekeuze:</u> <u>Valbreken</u> 1. Leerlingen hebben de keuze om het valbreken van vorige week te herhalen of al direct door te gaan naar de nieuwe varianten. <u>Kanteltechnieken + Houdgrepen:</u> 1. Leerlingen hebben de keuze uit het oefenen van de aangeleerde kanteltechnieken of zelf nog extra kanteltechnieken te verzinnen. 2. Leerlingen mogen als ze willen, als een van de twee in de houdgreep ligt, proberen onder deze houdgreep uit te komen. 3. Leerlingen krijgen de tijd om te oefenen. Hierin kunnen zij de aangeleerde vormen los uitvoeren of al in partijvorm uitvoeren ('wat verwacht je – wat doe je'). <u>Actiekeuze:</u> <u>Algemeen stoeien / kantelen:</u> 1. Leerlingen hebben de keuze om een pols of beide polsen vast te pakken. 2. Leerlingen hebben de keuze om de oefening alleen met de voeten, alleen met de handen, met een hand of met een been uit te voeren. 3. Leerlingen kiezen zelf hoe groot het stoeivlak gemaakt wordt (bijvoorbeeld een of vier matten). <u>Kanteltechnieken + houdgrepen:</u> 1. Leerlingen krijgen de keuze of ze met of tegen elkaar willen stoeien.
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van verantwoordelijkheid ^a	<u>Warming-up:</u> 1. Geblesseerde leerling, of de leerling die af is, organiseert de volgende ronde door een cijfer te roepen. <u>Algemeen stoeien / kantelen:</u> 1. Leerlingen hebben een start-/eindsignaal afgesproken dus als ze dit bij elkaar aangeven starten op eigen verantwoordelijkheid. <u>Kanteltechnieken + houdgrepen:</u> 1. Bij de eindvorm zijn leerlingen scheidsrechter. Één tweetal is scheids bij een wedstrijd één vs één waarbij ze bijhouden of de persoon in houdgreep 10 sec op zijn/haar schouders ligt. 2. Verbaal en klassikaal aanhalen als leerlingen elkaar coachen, hier complimenten over maken.
^a Ontwikkelingsritme sporters ondersteunen door middel van versnellen / vertragen	1. Meekijken naar de optie- en actiekeuze die leerlingen maken (op het moment van het kiezen en uitvoeren van een oefening). 2. Leerling verbaal stimuleren moeilijker / makkelijker niveau toe te passen of juist een andere oefening uit te voeren / bij een oefening te blijven ("wat verwacht je / wat doe je").

^a Uitnodigende communicatie toepassen door middel van werkwoorden als “proberen”, “voorstellen” en “kunnen”	<u>Instructie:</u> 1. “We gaan vandaag proberen nieuwe stoeivormen, kanteltechnieken en houdgrepen onder de knie te krijgen”. <u>Warming-up:</u> 1. “Probeer iedereen zo snel mogelijk af te tikken en in een spreidstand te laten staan”. 2. “Ik stel voor dat de geblesseerde leerlingen kunnen bepalen wat de opdracht van het McDonalds spel wordt”. <u>Algemeen stoeien / kantelen:</u> 1. “Probeer je partner op de rug te krijgen” 2. “Probeer het eens op deze wijze”. 3. “Probeer de ander van het matje af te duwen!” 4. “Jullie kunnen elkaar geheel of gedeeltelijk van de mat afduwen”. 5. “Persoon 1 probeert het voorwerp van de ander af te pakken (zonder kietelen)”. 6. “Je kan proberen op de flubber te gaan zitten en de ander kan dit voorkomen door te duwen of te trekken”. 7. “Als het lukt kan je de houdgreep toepassen”. <u>Kanteltechnieken + houdgrepen:</u> 1. “Kijkend naar de steunpunten, probeer nu zelf eens vanuit de standaardhouding verschillende manieren uit om steunpunten weg te halen”. 2. “Als je wilt mag je, als een van jullie twee in de houdgreep ligt, proberen onder deze houdgreep uit te komen”.
^b Interesse voeden door middel van spelplezier met spelvormen en nieuwsgierigheid aanwakken	<u>Instructie:</u> 1. We gaan vandaag proberen nieuwe stoeivormen, kanteltechnieken en houdgrepen onder de knie te krijgen zodat we anderen straks in een houdgreep kunnen houden! <u>Warming-up:</u> 1. Spelelement aanbieden door een tikvorm waarbij de tikkers tegen de vluchtende strijden. 2. Spelelement doordat bij het McDonalds spel leerlingen kunnen winnen en verliezen. 3. Fun-element doordat de leerlingen op elkaar springen en de beleving door de benaming van het spel vergroot wordt. <u>Stoeivormen:</u> 1. Spelelement met verschillende stoeivormen waarbij de leerlingen tegen elkaar strijden om van elkaar te kunnen winnen. Hierbij kunnen ze van elkaar winnen. <u>Houdgrepen + kanteltechnieken:</u> 1. Spelelement erin verwerken door keuze aan te bieden of zij MET of TEGEN elkaar de oefeningen uitvoeren en uit een houdgreep proberen te komen. 2. Spelelement in de eindvorm waarbij leerlingen een vs een strijden om de ander 10 seconde in een houdgreep te houden. Hierbij kunnen ze winnen van elkaar.
^b Betekenisvolle uitleg bieden door middel van het doel uit te leggen	<u>Voorafgaand:</u> 1. Het doel van regels afspreken voordat je start met stoeien is dat iedereen in een veilige omgeving kan werken. <u>Instructie:</u> 1. Het lesdoel van vandaag is elkaar op een veilige wijze met verschillende kanteltechnieken te kantelen en met verschillende houdgrepen in een houdgreep te

	krijgen of te houden. <u>Kanteltechnieken + houdgrepen:</u> 1. “Fouten” bij leerlingen verbaal uitleggen: bijvoorbeeld je armen binnendoor bij je tegenstander halen in plaats van buiten om.
^b Stem geven aan weerstand leerling	1. Tijdens begeleiding van de les indien leerlingen niet deel willen nemen aan een oefening. Ik toon mijn interesse en stel mij nieuwsgierig op met een vraag richting de leerling: ‘Hoe kan het dat jij ervaart niet mee te willen of kunnen doen met de les?’ 2. Als ik merk dat leerlingen niet rustig aan willen doen terwijl dit wel nodig is. Complimenteren voor de enorme inzet en vragen of hij/zij het een interessant onderdeel vindt. Vervolgens proberen verbaal af te remmen met de uitleg dat zij nog meerdere lessen hebben op de dag / meer oefeningen. Anders zijn ze straks moe.

^a = de bouwsteen participatieve benadering

^b = de bouwsteen afstemmende benadering

Interventieles twee

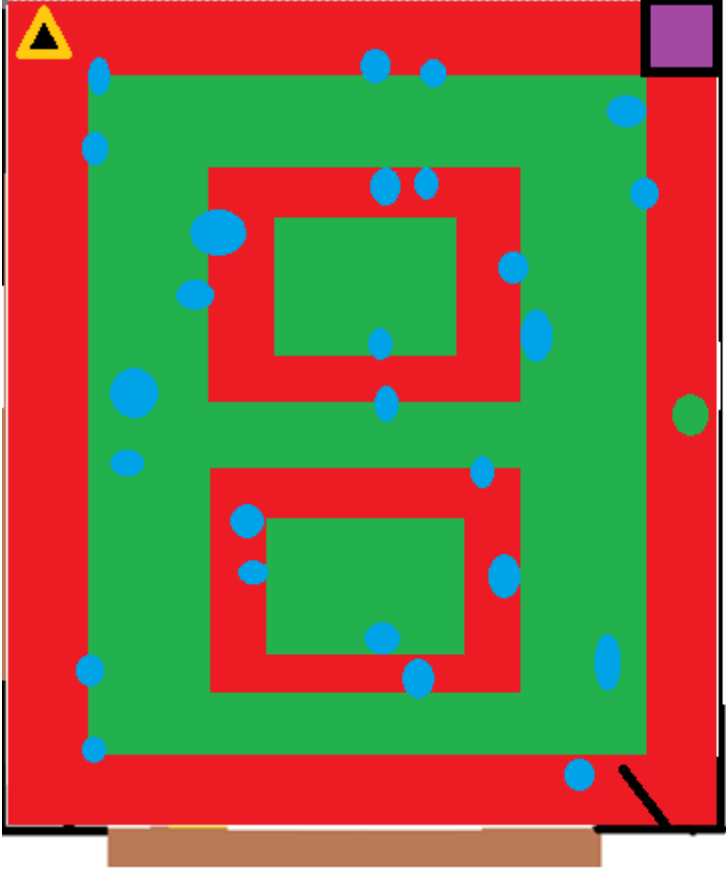

Lesvoorbereidingsformulier

Naam student: Roan Frins	Naam mentor/docent: Stagebegeleider
FSH-stagedocent: -	
Klas: V4A	School: Sint-Janscollege Hoensbroek
Datum: 20-02-2018 08.30u – 10.10u	Klas: V4A (12j / 16m)
Externe locatie, te gebruiken lestijd is 60 mins.	

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag	
3^e les stoeispelen: - Valbreken herhalen + toetsing - Kanteltechnieken herhalen + toetsing - Houdgrepen herhalen + toetsing	
Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)	Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)
Stoeispelen les 2: - Valbreken (Achterwaarts + zijwaarts) - Verschillende stoeivormen - 3 houdgreep aangeleerd - 2 kanteltechniek aangeleerd + eigen invulling - wedstrijd stoeivormen tegen elkaar	<i>Activiteit 1: Stoeispelen</i> Gedrag: Judo - stoeispelen Inhoud: 1-1 met/tegen elkaar. Conditie: Leerlingen verdeeld over de matten in de judozaal Criteria: - De leerling is in staat valbreken zijwaarts en achterwaarts toe te passen - De leerlingen zijn in staat minimaal 2 kanteltechnieken en 2

	houdgrepen uit te voeren bij een medeleerlingen. - De leerling kan de formulieren invullen zoals bedoeld. Bewegen regelen: - De leerlingen maken zelf tweetalen en spreken af wie aanvalt en wie er verdedigt. -De leerlingen houden rekening met elkaar en durven hun grenzen aan te geven. - Leerlingen hebben keuze in de manier van uitvoeren van oefeningen. - Leerlingen beoordelen elkaar adhv de geleverde formulieren. Bewegen beleven: - Leerlingen dienen elkaar te helpen om het beste uit zichzelf te halen bij de toetsing. - Leerlingen beoordelen elkaar, dit is 25% van het eindcijfer.
--	---

Organisatie: de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht	Materiaallijst: per lesonderdeel aangeven : De aard en aantal van de onderwijsleermiddelen
 Legenda: ■ Judomat ■ Judomat ■ Materialenbak (Flubbers / wasknijpers / touwtjes / tennisballen) ▲ Camera op statief ● Leerling ● Docent — Deur	

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm: Stoeispelen	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
w-up = 8 minuten	Stoeivormen: Leerlingen goed controleren en belangrijke zaken (kort) bespreken. Veiligheid is bij dit onderdeel erg belangrijk. - Leerlingen spreken onderling zelf af wat zij wel en niet willen. Hierbij gelden wel onderstaande voorwaarden (het doel is namelijk dat leerlingen in een veilige leeromgeving leren). 1. Afkloppen op het lichaam van de ander als je pijn voelt / niet meer wilt. AFKLOPPEN = STOPPEN! 2. Geen keel omstrengelen 3. Bijten, slaan, schoppen enz. zijn verboden - Leerlingen spreken onderling af wanneer zij starten / stoppen (hier verzinnen zij zelf een groet of signaal voor).	“Het lesdoel van vandaag is proberen het geleerde van voorgaande lessen te verbeteren voor de toets”. (Doel uitleggen). Jullie kunnen elkaar daarbij beoordelen aan de hand van de formulieren. Als je aangeeft dat je dit wilt laten meetellen telt het voor 25% mee. <u>Warming-up:</u> “Probeer iedereen zo snel mogelijk op of tegen de mat te krijgen”. “Ik stel voor dat we met 2 tikkers beginnen”. Jachtspel (1 dikke mat in midden zaal) - Jagers mogen rechtop lopen: - Opgejaagde alleen op handen en knieën lopen - Doel = overkant bereiken zonder dikke mat aan te raken - Dikke mat aangeraakt? -> je wordt jager - Variatie dmv grootte veld / aantal tikkers Geblesseerde leerling (coach- / scheidsrechter- / organisatorische functies geven) - Aangeven hoe leerlingen zich het beste kunnen verdedigen - Aangeven hoe leerlingen het beste kunnen aanvallen - De ruimtes waarin gespeeld mag worden vergroten / verkleinen.	A) Leerlingen kennen niet het verschil tussen met elkaar en tegen elkaar stoeien. B) Leerlingen zijn te intensief bezig met het uitvoeren van de opdracht en willen niet rustig aan doen.	A1) Ik geef bij de oefeningen duidelijk aan of het MET of TEGEN elkaar is. A2) (Klassikale) uitleg wat het verschil is tussen deze twee begrippen. A3) Leerlingen keuze geven of ze met of tegen elkaar stoeien. B1) Deze leerlingen complimenteren voor de inzet maar afremmen omdat we eerst een aantal technieken willen aanleren. (dus uitleggen waarom). B2) Leerlingen hebben nog meerdere uren op school, op deze manier zijn ze dood-op.

			C) Leerlingen geven elkaar tips bij een bepaalde oefening.	C) Dit klassikaal aanhalen en complimenteren. Hierdoor gaan misschien meer leerlingen elkaar coachen.
--	--	--	--	---

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm: Stoeispelen	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Valbreken = 8 mins	"Probeer het eens op deze wijze"	<u>Valbreken:</u> Alle oefeningen kort HERHALEN (keuze uit de oefeningen, zelfstandig een van de vormen kiezen en uitvoeren – werken in BREEDTERICHTING ZAAL): <u>Achterwaarts valbreken</u> 1. Vanuit stilstand zelf vallen en afslaan 2. 1 pas naar achter, doorzakken, val en afslaan 3. 2-tallen. Nummer 1 is stilstaand bok, nummer 2 valt over het bok heen 4. 2-tallen. Nummer 1 is bewegend blok, nummer 2 loopt naar achter "voelt" de bok en valt. 5. 2-tallen. Naar elkaar toe lopen, spring op + high-five (2 handen). Bij landing beide achterwaarts valbreken. <u>Zijwaarts valbreken:</u> 1. – Benen gespreid zitten (dus vanuit zit) - Sluit met andere been aan (draait 90 graden) - Arm van aansluitende been sla je mee af 2. – Vanuit staan het been langs je lichaam afbewegen - Je "veegt" jezelf als het ware naar de grond - Arm aan de kant van het "veegbeen" sla je mee af	D) Leerlingen willen niet deelnemen aan bepaalde oefeningen.) Leerlingen blijven te lang bij één bepaalde oefening F) Leerlingen blijven te weinig / kort bij één bepaalde oefening	D) Ik toon interesse in de leerling en stel mij nieuwsgierig op. Hierbij vraag ik oprecht geïnteresseerd waarom de leerling dit ervaart. E) Leerling stimuleren om de oefening op een moeilijker niveau toe te passen E2) Leerling stimuleren andere opdrachten uit te voeren (meer leerwinst behalen) F1) Leerling stimuleren om de oefening op een eenvoudiger niveau toe te passen F2) Leerling stimuleren bepaalde oefeningen uit te blijven voeren (meer punten halen) →

Beoordelen = 10 – 15 mins		Het bovengenoemde toetsen. (Hierbij kunnen leerlingen zelf de oefening kiezen, minimaal 2 achterwaarts en 1 zijwaarts).		meer leerwinst behalen
Kantelen + houdgreep = 10 mins		<u>Kanteltechnieken / houdgreep:</u> Zie hieronder.	G) Leerlingen voeren oefeningen niet op de juiste wijze uit.	G) Verbaal uitleggen hoe zij de oefeningen technisch beter kunnen uitvoeren.
Beoordelen = 20 mins		Opties zoals hieronder beschreven aanbieden en vervolgens toetsen.		

Hoe ik de kanteltechnieken en houdgrepen aanbied dmv een voorbeeld + praten:

HERHALING – Kanteltechniek:

Jullie kunnen de kanteltechnieken / houdgrepen nog los willen oefenen of dat ze deze in combinatie met de houdgrepen direct willen oefenen. Hierin dan de volgende opties:

- Niets aanbieden, zelf laten oefenen en hulp op vraag.
- Nummer 1 + 2 aanbieden + keuze in welke ze uitvoeren.
- Nummer 1 + 2 + 3 houdgrepen aanbieden + keuze in welke ze uitvoeren
- Alles snel aanbieden + keuze in welke ze uitvoeren

1.- De leerling (aanvaller) pakt de medeleerling van binnenuit bij arm en bovenbeen en maakt een trek en duw beweging beide steunpunten worden weggehaald. Tijdens deze beweging duwt hij zijn lichaam tegen het lichaam van de andere leerling waardoor deze op de rug ligt en de persoon die duwt op de andere leerling ligt. --> met elkaar.

2. – leerling 1 (aanvaller) gaat met zijn/haar arm onder de dichtstbijzijnde arm van leerling 2 en legt zijn/haar hand op de nek van leerling 2. Leerling 1 pakt met zijn/haar tweede hand de verste onderarm van leerling 2. Leerling 1 trekt de verste arm van leerling 2 naar zich toe. → met elkaar.

Algemeen uitleg steunpunten + keuze:

- Knieën / polsen of onderarmen zijn steunpunten. Het doel is om deze steunpunten weg te halen. Dit kan dus door middel van trekken en/of duwen. Probeer nu zelf eens vanuit de standaard houding nog verschillende manieren om de steunpunten weg te halen.

Houdgrepen - HERHALING:

1. LES 1: De houdgreep zoals in les 1 is aangeleerd (arm controleren)

2.- Leerling 1 doet zijn/haar arm onder de nek van leerling 2 door (dichtstbijzijnde arm bij het hoofd). Leerling 1 gaat met zijn/haar andere arm onder de verste arm van leerling 2 door. Vervolgens drukt leerling 1 zijn/haar gezicht op/over de schouder van leerling 2, benen breed neerleggen. → met elkaar

- Dezelfde oefening. Alleen mag leerling 2 (nadat hij/zij in de houdgreep ligt) proberen los te komen. → met elkaar + tegen elkaar

3.- Leerling 1 doet zijn/haar arm onder de nek van leerling 2 door. Leerling 1 pakt met zijn/haar andere hand de vrije arm van leerling 2 en legt deze onder zijn/haar oksel. (je ligt nu op je zij - rug op de persoon). Leerling 1 probeert zijn/haar benen breed neer te leggen voor stevigheid en controle.
→ met elkaar

- Dezelfde oefening. Alleen mag leerling 2 (nadat hij/zij in de houdgreep ligt) proberen los te komen. Tip voor aanvaller -> doe je kin naar je borst en je hoofd richting je handen (maak je zo klein mogelijk). → met elkaar + tegen elkaar.

Leerlingen keuzes geven of zij nog willen oefenen met de onderdelen los van elkaar of dat ze de oefeningen al willen verbinden (eindvorm 1 vs 1 met één 2-tal die scheids is – 10 sec in houdgreep = gewonnen).

Toetsingsformulieren:

Criteria - Kanteltechnieken:

Niveau 0	Leerling 1 <u>weet niet</u> hoe hij/zij moet kantelen, het lukt niet.
Niveau 1	Leerling 1 kantelt leerling 2 <u>grof (tillend)</u> , en <u>twijfelt in de uitvoering</u> .
Niveau 2	Leerling 1 kantelt leerling 2 <u>grof (tillend)</u> , maar <u>weet direct hoe het moet</u> .
Niveau 3	Leerling 1 kantelt leerling 2 <u>vloeiend (duw-trek)</u> , maar <u>twijfelt in de uitvoering</u>
Niveau 4	Leerling 1 kantelt leerling 2 <u>vloeiend (duw-trek)</u> , en <u>weet direct hoe dit moet</u> .

Criteria - Houdgrepen:

Niveau 0	Leerling voert <u>alle houdgrepen fout</u> uit
Niveau 1	Leerling voert <u>2 verschillende houdgrepen</u> uit waarvan <u>1 foutloos</u>
Niveau 2	Leerling voert <u>3 verschillende houdgrepen</u> uit waarvan <u>2 foutloos</u>
Niveau 3	Leerling voert <u>2 verschillende houdgrepen foutloos</u> uit
Niveau 4	Leerling voert <u>3 verschillende houdgrepen foutloos</u> uit

Criteria - Extra's:

Extra 1	Leerling 1 brengt leerling 2 vloeiend van kanteltechniek in houdgreep
Extra 2	Extra 2 = Leerling 2 is niet in staat onder de houdgreep uit te komen
Extra 3	Leerling helpt een ander bij de uitvoering als iets onduidelijk is

Twee tweetallen die elkaar onderling beoordelen zoals in onderstaand voorbeeld fictief is ingevuld. Bijvoorbeeld Piet en Jan geven samen 1x een cijfer voor de kanteltechniek (K), houdgrepen (H) en eventuele extra punten aan Dirk en 1x aan Kees.

Namen:	Niveau:	Niveau:	Extra punten:		
Piet	K4 H4	K4 H4	1	2	3
Jan	K1 H4	K2 H4	1	2	3
Dirk	K0 H0	K1 H1	1	2	3
Kees	K4 H3	K3 H4	1	2	3

Te gebruiken voorbeelden om te beoordelen:

Kanteltechniek 1:

Houdgreep 1

Houdgreep 2:

Kanteltechniek 2:

Houdgreep 3:

Verantwoording interventies twee

Dimensie vanuit de autonome bouwstenen:	Concrete toepassing in deze les:
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van inspraak ^a	<u>Voorafgaand:</u> 1. Leerlingen spreken zelf af wat zij wel en niet accepteren tijdens het stoeien. Hierbij gelden wel vooraf aangegeven voorwaarden. 2. Leerlingen spreken onderling het start / stop signaal af.
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van optiekeuze / actiekeuze ^a	<u>Optiekeuze:</u> <u>Valbreken</u> 1. Leerlingen hebben de keuze om te kiezen tussen de vormen die behandeld zijn en deze uit te voeren. 2. Bij het toetsgedeelte kunnen leerlingen zelf de oefening(en) kiezen, minimaal twee achterwaarts en een zijwaarts. <u>Kanteltechnieken + Houdgrepen:</u> 1. Leerlingen hebben de mogelijkheid om de houdgrepen en kanteltechnieken los te oefenen of deze in combinatie met elkaar uit te voeren. Hierbij zijn er verschillende opties -> Ik geef geen voorbeeld meer en de leerlingen oefenen zelfstandig -> Ik bied de kanteltechnieken aan en jullie kiezen zelf welke jullie uitvoeren -> Ik bied de houdgrepen aan en jullie kiezen zelf welke jullie uitvoeren -> Ik bied alles aan en jullie kiezen zelf welke jullie uitvoeren. 2. Leerlingen hebben de keuze uit het oefenen van de aangeleerde kanteltechnieken of zelf nog extra kanteltechnieken te verzinnen. 3. Leerlingen mogen als ze willen, als een van de twee in de houdgreep ligt, proberen onder deze houdgreep uit te komen. 4. Leerlingen krijgen de tijd om te oefenen. Hierin kunnen zij de aangeleerde vormen los uitvoeren of al in partijvorm uitvoeren ('wat verwacht je – wat doe je'). <u>Actiekeuze:</u> <u>Kanteltechnieken + houdgrepen:</u> 1. Leerlingen krijgen de keuze of ze met of tegen elkaar willen stoeien.
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van verantwoordelijkheid ^a	<u>Vooraf:</u> 1. Leerlingen kunnen elkaar tijdens de toets beoordelen aan de hand van de formulieren. Als de leerlingen dit willen doen, telt dit cijfer voor 25% mee voor het eindcijfer. <u>Warming-up:</u> 1. Geblesseerde leerling coachen anderen hoe ze zich het beste kunnen verdedigen of aanvallen. 2. Geblesseerde leerlingen krijgen de verantwoordelijkheid om het speelveld aan te passen in bv grootte. <u>Kanteltechnieken + houdgrepen:</u> 1. Leerlingen de verantwoordelijkheid geven zelfstandig te oefenen aan de oefeningen. 2. Bij de eindvorm zijn leerlingen scheidsrechter. Één tweetal is scheids bij een wedstrijd één vs één waarbij ze bijhouden of de persoon in houdgreep 10 sec op zijn/haar schouders ligt. 3. Verbaal en klassikaal aanhalen als leerlingen elkaar coachen, hier complimenten over maken. 4. Leerlingen krijgen de verantwoordelijkheid om elkaar te beoordelen aan de hand van criteria.

^a Ontwikkelingsritme sporters ondersteunen door middel van versnellen / vertragen	1. Meekijken naar de optie- en actiekeuze die leerlingen maken (op het moment van het kiezen en uitvoeren van een oefening). 2. Leerling verbaal stimuleren moeilijker / makkelijker niveau toe te passen of juist een andere oefening uit te voeren / bij een oefening te blijven ("wat verwacht je / wat doe je").
^a Uitnodigende communicatie toepassen door middel van werkwoorden als "proberen", "voorstellen" en "kunnen"	<u>Instructie:</u> 1. "We gaan vandaag proberen het geleerde van voorgaande lessen te verbeteren voor de toets". <u>Warming-up:</u> 1. "Probeer iedereen zo snel mogelijk op of tegen de mat te krijgen". 2. "Ik stel voor dat we met twee tikkers beginnen". <u>Valbreken:</u> 1. "Probeer het eens op deze wijze". 2. "Ik stel voor dat jullie zelf een vorm kiezen die bij jouw niveau past en deze oefent". <u>Kanteltechnieken + houdgrepen:</u> 1. "Jullie kunnen de houdgrepen en kanteltechnieken los oefenen of deze in combinatie met elkaar uitvoeren". 2. "Kijkend naar de steunpunten, probeer nu zelf eens vanuit de standaardhouding verschillende manieren uit om steunpunten weg te halen". 3. "Als je wilt mag je, als een van jullie twee in de houdgreep ligt, proberen onder deze houdgreep uit te komen".
^b Interesse voeden door middel van spelplezier met spelvormen en nieuwsgierigheid aanwakkeren	<u>Instructie:</u> 1. We gaan vandaag proberen het geleerde van voorgaande lessen te verbeteren en toe te passen voor de toets. <u>Warming-up:</u> 1. Spelelement aanbieden door een tik-/stoeivorm waarbij de jagers tegen de opgejaagde strijden. 2. Fun-element doordat de leerlingen elkaar optillen en opgejaagde jagers worden. <u>Houdgrepen + kanteltechnieken:</u> 1. Spelelement erin verwerken door keuze aan te bieden of zij MET of TEGEN elkaar de oefeningen uitvoeren en uit een houdgreep proberen te komen. 2. Spelelement in de eindvorm waarbij leerlingen een vs een strijden om de ander 10 seconde in een houdgreep te houden. Hierbij kunnen ze winnen van elkaar.
^b Betekenisvolle uitleg bieden door middel van het doel uit te leggen	<u>Voorafgaand:</u> 1. Het doel van regels afspreken voordat je start met stoeien is dat iedereen in een veilige omgeving kan werken. <u>Warming-up:</u> 1. Het doel is om de overkant te bereiken zonder dat je de dikke mat aanraakt. <u>Instructie:</u> 1. Het lesdoel van vandaag is proberen het geleerde van voorgaande lessen te verbeteren voor de toets". <u>Kanteltechnieken + houdgrepen:</u> 1. "Fouten" bij leerlingen verbaal uitleggen: bijvoorbeeld je armen binnendoor bij je tegenstander halen in plaats van buiten om.
^b Stem geven aan weerstand leerling	1. Tijdens begeleiding van de les indien leerlingen niet deel willen nemen aan een oefening. Ik toon mijn interesse en stel mij nieuwsgierig op met een vraag richting de

	leerling: 'Hoe kan het dat jij ervaart niet mee te willen of kunnen doen met de les?' 2. Als ik merk dat leerlingen niet rustig aan willen doen terwijl dit wel nodig is. Complimenteren voor de enorme inzet en vragen of hij/zij het een interessant onderdeel vindt. Vervolgens proberen verbaal af te remmen met de uitleg dat zij nog meerdere lessen hebben op de dag / meer oefeningen. Anders zijn ze straks moe.
--	---

^a = de bouwsteen participatieve benadering

^b = de bouwsteen afstemmende benadering

Interventieles drie

Lesvoorbereidingsformulier

Naam student: Roan Frins	Naam mentor/docent: Stagebegeleider
FSH-stagedocent: -	
Klas: V4A	School: Sint-Janscollege Hoensbroek
Datum: 27-02-2018 08.30u – 10.10u (Externe locatie in het zand waardoor lestijd maximaal 60 bedraagt).	Klas: V4A (12j / 16m)

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag	
1^e les handbal: - Leren werpen (bovenhandse strekwerp) - Leren vangen - Sprongwerp aanleren (technisch + fysiek) - Partijvorm handbal aanleren (het systeem)	
Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)	Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)
Geen handbal aangeboden.	<i>Activiteit 1: Handbal</i> Gedrag: Doelspelen Inhoud: Handbal Conditie: - Warming-up: Leerlingen verdeeld in 6-tallen, verdeeld over de hal - Sprongschot: Leerlingen verdeeld in 3-tallen over verschillende doelen en velden - Wedstrijd: Leerlingen verdeeld in 4 / 5 / 6-tallen in 4 teams verdeeld over 2 velden. Criteria: - De leerling is in staat een bal met een bovenhandse strekwerp te werpen - De leerling is in staat een bal te vangen

	- De leerling is in staat een sprongschot technisch juist uit te voeren. - De leerling begrijpen het wedstrijdspel en voeren deze uit. Bewegen regelen: - De leerlingen maken zelf groepen gedurende verschillende opdrachten. - De leerlingen bepalen, binnen kaders, zelf de inhoud van een oefening. - Leerlingen hebben keuze in de manier waarop zij oefeningen uitvoeren. Bewegen beleven: - Leerlingen ervaren wedstrijdelementen doordat ze tegen elkaar spelen. - Leerlingen leren nieuwe elementen uit te voeren.
--	---

Organisatie:

de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht

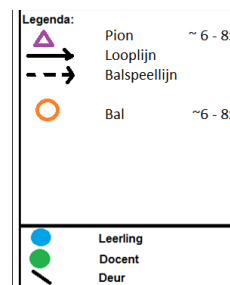
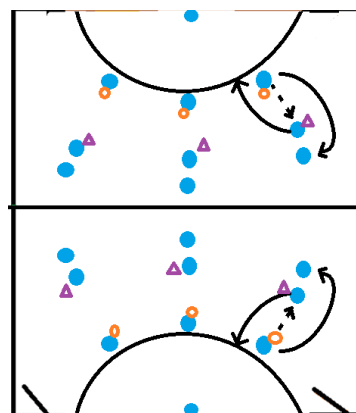
Materiaallijst:

per lesonderdeel
aangeven : De aard en
aantal van de
onderwijsleermiddelen

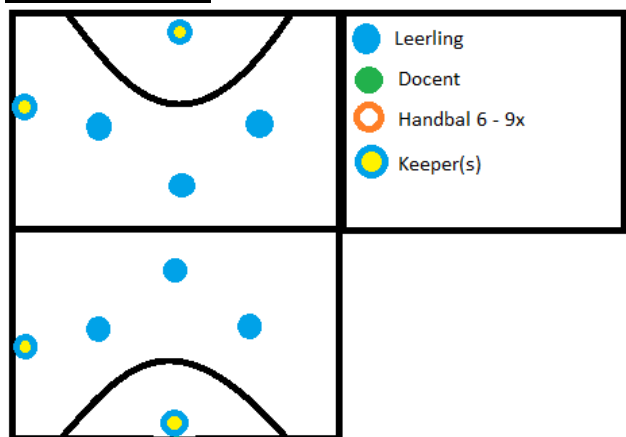
Warming up:

Sprongschot:

Wedstrijdvorm:

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm: <i>Handbal</i>	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
w-up = 10 mins	Warming up: <u>Algemene aanwijzingen vangen – gooien:</u> - Werpen (rechtshandige bovenhandse strekworp): → Linkervoet naar voren → leunen op achterste been (rechter voet) → bal komt van ver achter de oren → bal gaat langs de oren → lichaam naar voren bewegen → arm uitstrekken → wijzen waar je naar toe gooit. - Vangen: → je maakt een kommetje (2 handen naar voren) → armen inbuigen naar je buik → ellenbogen wijzen naar buiten → gewicht van voorste voet naar achterste voet verplaatsen	“Vandaag staat handbal op het programma. We gaan proberen de bal op een juiste manier te vangen en te werpen. Daarbij kunnen we een sprongschot leren en dit proberen vervolgens in een spelvorm vloeiend laten verlopen”. Warming-up: “Ik stel voor dat jullie zelfstandig groepen maken van 6. Binnen deze groep 3 tallen maken met 1 bal en tegenover elkaar gaan staan.” Probeer een plek met afstand te zoeken die voor jouw groep fijn is. - Leerling 1 krijgt een bal en werpt de bal met bovenhandse strekworp naar leerling 2. - Leerling 2 vangt de bal en werpt de bal op dezelfde wijze naar leerling 3. - Dit herhalen (met keuze). Ronde 1 → achter je eigen 3-tal aansluiten. Ronde 2 → de bal achterna lopen (Kunt proberen, mag kiezen of je de afstand wilt vergroten / verkleinen). – 10x overspelen.	A) Leerlingen werpen de bal veel te hard naar hun medespeler toe. B) Leerlingen zijn te intensief bezig met het uitvoeren van de opdracht. C) Leerlingen geven elkaar tips bij een bepaalde oefening.	A1) Ik geef bij de oefeningen duidelijk aan dat het MET elkaar oefenen is. A2) Leerlingen uitleggen dat het een teamgenoot is en dat zij de bal moeten kunnen vangen. A3) Aanraderen de afstand te vergroten als ze per se hard willen werpen. B1) Deze leerlingen complimenteren voor de inzet maar afremmen omdat er nog meerdere intensieve activiteiten zijn. C) Dit klassikaal aanhalen en complimenteren. Hierdoor gaan

				misschien meer leerlingen elkaar coachen.
--	--	--	--	---

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm: handbal	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Sprongwor p = 25 mins	“Probeer het eens op deze wijze” “Ik stel voor dit en dit te proberen”. “Je kunt het ook op deze wijze uitvoeren”. <u>Aandachtspunten Sprongworp:</u> - 3 passen maken (voor de lijn), werpen (L-R-L voor rechtshandige werper) - Maak hoogte bij sprongschot - Werpen op het hoogste punt. Werpschouder naar achter brengen en vervolgens krachtig naar voor bewegen langs je oor. Hierbij ook het zwaaibeen achterwaarts strekken. - landing op hetzelfde been als het sprongbeen. (links springen = links landen). - Rechtshandige werper = links sprongbeen - Linkshandige werper = rechts sprongbeen - Je mag landen in de keeperszone mits je de bal in de lucht hebt losgelaten.	<u>Sprongworp aanleren:</u> <u>Doel</u> = sprongworp vrij aanleren. Vanuit de romp draaien om meer snelheid en kracht aan de bal mee te kunnen geven. Docent doet dit overdreven groot voor om de nieuwsgierigheid aan te wakkeren. <u>Opdracht 1:</u> - Leerlingen behouden hun 3-tal en kiezen vervolgens een doel waarop zij willen werken. - Leerlingen hebben de keuze om nu al met keeper te werken of geen keeper op te stellen. Wel een keeper? --> Na x-aantal doelpogingen wisselen (bv 4 worpen). - Leerling 1 staat voor de lijn van het keepersgebied sprongworplijn en werpt de bal naar leerling 2. - Leerling 2 vangt de bal en probeert het sprongschot uit te voeren. - Leerling 1 haalt de bal op, leerling 2 staat voor de lijn en werpt de bal naar leerling 3 die vervolgens de sprongworp uitvoert. <u>Opdracht 2:</u> - Leerlingen verdelen zich nu over 2 velden (dus op ieder veld staat bij iedere goal een x-aantal groepen van 3). - De 3-tallen bij 1 doel vormen nu samen een team. - Binnen dit team gaat er 1 persoon keepen bij het doel aan <u>van het andere veld</u>.	D) Leerlingen willen niet deelnemen aan bepaalde oefeningen. E) Leerlingen blijven te lang bij één bepaalde oefening F) Leerlingen blijven te weinig / kort bij één bepaalde oefening	D) Ik toon interesse in de leerling en stel mij nieuwsgierig op. Hierbij vraag ik oprecht geïnteresseerd waarom de leerling dit ervaart. E) Leerling stimuleren om de oefening op een moeilijker niveau toe te passen E2) Leerling stimuleren andere opdrachten uit te voeren (meer leerwinst behalen) F1) Leerling stimuleren om de oefening op een eenvoudiger niveau toe te passen F2) Leerling stimuleren bepaalde oefeningen uit te blijven voeren (meer punten halen) → meer leerwinst behalen

		- Blijf werpen op het doel waar je staat. - Wedstrijdvorm tussen de twee velden en 4 groepen. Probeer met jouw groep als eerste in totaal 20x te scoren (tel dus hardop mee! 😊). <u>Opdracht 3:</u> - Dezelfde oefening alleen nu spelen de twee velden tegen elkaar. - Gegooid op het doel waar je bij staat? -> sluit aan de andere kant aan bij jouw doel (je werpt dus 2x op 1 doel). -> vervolgens door naar het andere doel op jouw veld (je werpt hier ook vanaf beide kanten). - Ik stel voor dat we op tijd spelen en na de tijd kijken welk veld de meeste doelpunten heeft gescoord.		
--	--	---	--	--

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm: <i>Handbal</i>	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Wedstrijd = 25 mins.		<u>Wedstrijdvorm aanleren.</u> <u>Doel</u> = de spelvorm aan te leren zodat de leerlingen snappen hoe het spel uitgevoerd wordt. Zodat het geleerde toegepast kan worden. - Leerlingen verdelen over 2 velden. - Leerlingen spelen 6 vs 6 / 5 vs 5 / 4 vs 4 (eigen keuze hierin). - Wisselspelers krijgen de verantwoordelijkheid met scheidsrechter functies. Dit met de volgende regels: -> mag 3 passen lopen met de bal (daarna overspelen / scoren, we spelen namelijk in een zandveld). -> je mag NIET in het doelgebied staan -> je mag WEL pivotteren -> Scoren van ACHTER de schietlijn -> NIET lopen met de bal (maximaal 3 passen). <u>Het spel:</u> - 4/3/2 veldspelers + 2 keepers. - 1 keeper staat in het veld, de ander als “tijdelijke wissel” bij het doel. - Balbezit? → jouw keeper is vrijgespeeld en speelt mee in het veld, je hebt nu een overtal. - Tegenstander de bal? → je “reserve keeper” komt het veld in en de eerste keeper gaat snel naar het “keeperswisselgebied”. - de “wisselkeeper” staat op de hoogte van de punt van de sprongschotlijn. - Zelfstandig wisselen met keepers - Zelfstandig wisselen met veldspelers - Je kan binnen je veld nieuwe teams maken als je wilt.	G) Leerlingen zijn niet snel genoeg gewisseld met de keeper. H) Leerlingen hebben moeite met de regels. I) Het opstarten van het spel duurt vrij lang.	G1) De leerling in het begin coachen zodat ze het spel snel begrijpen en dit juist uitvoeren. G2) Aangeven dat zij ook zelf mogen wisselen met andere keepers H1) Aangeven dat de wisselspelers hier verantwoordelijk voor zijn en dat ze naar deze scheidsrechters dienen te luisteren. H2) De scheidsrechters in het begin nog begeleiden. I1) Hier heb ik rekening mee gehouden door voldoende tijd in te bouwen. I2) Aangeven dat dit niet erg is maar dat de leerlingen het gewoon uit moeten proberen. I3) Meehelpen in de begeleiding van teamindeling indien de leerlingen er zelf niet uitkomen.

Verantwoording interventieles drie

Dimensie vanuit de autonome bouwstenen:	Concrete toepassing in deze les:
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van inspraak^a	<u>Warming-up:</u> 1. Leerlingen maken zelfstandig groepen van zes 2. Binnen deze groepen van zes maken leerlingen twee groepen van drie en gaan zij tegenover elkaar staan. 3. Leerlingen mogen zelf de afstand tussen elkaar bepalen waarover zij werpen en vangen. <u>Sprongworp aanleren:</u> 1. Indien leerlingen bij oefening een met keeper spelen kunnen zij zelf de regels bepalen over het aantal doelpogingen waarna er van keeper gewisseld wordt. <u>Wedstrijdvorm aanleren:</u> 1. Leerlingen verdelen zich over twee velden en vormen zo twee teams. 2. Leerlingen bepalen binnen het eigen veld of zij met uitbal en / of achterbal spelen.
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van optiekeuze / actiekeuze^a	<u>Optiekeuze:</u> <u>Warming-up:</u> 1. De leerlingen kunnen ervoor kiezen om achter het eigen drietal aan te sluiten of de bal achterna te lopen. <u>Sprongworp aanleren:</u> 1. De docent geeft leerlingen keuze voor de situatie waarop zij de oefening willen uitvoeren. 2. Leerlingen krijgen de keuze om de oefening MET of ZONDER keeper uit te voeren. <u>Actiekeuze:</u> <u>Warming-up:</u> 1. De leerlingen kunnen zelf de afstand tussen elkaar bepalen waarover zij werpen en vangen. Hierdoor wordt het moeilijker of makkelijker.
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van verantwoordelijkheid^a	<u>Sprongschot aanleren:</u> 1. Leerlingen tellen bij deze situatie het aantal gescoorde doelpunten tot en met twintig goals. <u>Wedstrijdvorm aanleren:</u> 1. Leerlingen organiseren binnen het eigen gekozen veld met hoeveel tegen hoeveel zij gaan spelen. 2. Leerlingen die reserve staan of geblesseerd zijn nemen de rol van scheidsrechter aan. 3. Leerlingen organiseren binnen het eigen gekozen veld met hoeveel veldspelers spelen. 4. Leerlingen organiseren zelf wanneer zij wisselen met keepers / veldspelers 5. Leerlingen kunnen binnen het eigen veld nieuwe teams maken. 6. Verbaal en klassikaal aanhalen als leerlingen elkaar coachen, hier complimenten over maken zodat leerlingen elkaar meer geen coachen.
^a Ontwikkelingsritme sporters ondersteunen door middel van versnellen / vertragen	1. Leerlingen aanraden afstanden te vergroten of met meer weerstand te spelen indien zij het te makkelijk vinden (dit ook omgekeerd bij leerlingen die het lastig vinden). 2. Meekijken naar de optie- en actiekeuze die leerlingen maken (op het moment van het kiezen en uitvoeren van een oefening). 3. Leerling verbaal stimuleren moeilijker / makkelijker niveau toe te passen of juist een

	andere oefening uit te voeren / bij een oefening te blijven ("wat verwacht je / wat doe je").
^a Uitnodigende communicatie toepassen door middel van werkwoorden als "proberen", "voorstellen" en "kunnen"	<u>Voorafgaand:</u> 1. "We gaan proberen de bal op een juiste manier te vangen en te werpen". 2. "Bij dit vangen en werpen kunnen we een sprongschot leren en dit proberen toe te passen in een spelvorm". <u>Warming-up:</u> 1. "Ik stel voor dat jullie zelfstandig groepen maken van zes. Binnen deze groep drietallen maken met één bal en vervolgens binnen dit zestal met twee drietallen tegenover elkaar gaan staan". 2. "Probeer een plaats in de zaal met afstand te zoeken die voor jouw groep fijn is". <u>Sprongworp aanleren:</u> 1. "Probeer het eens op deze wijze". 2. "Ik stel voor dit en dit te proberen". 3. "Je kunt het ook op deze wijze uitvoeren". 4. "Als je de bal ontvangt probeer je het sprongschot uit te voeren". 5. "Ik stel voor dat we op tijd spelen en na de tijd kijken welk veld de meeste doelpunten heeft gescoord". <u>Wedstrijdvorm aanleren:</u> 1. "Jullie kunnen binnen je veld nieuwe teams maken als jullie dit willen".
^b Interesse voeden door middel van spelplezier met spelvormen en nieuwsgierigheid aanwakkeren	<u>Warming-up:</u> 1. Probeer 10x de bal over te spelen zonder dat de bal op de grond komt. Indien dit gelukt is heb je met jouw team één punt gescoord. <u>Sprongworp aanleren:</u> 1. De docent geeft een voorbeeld van de uitvoering. Dit wordt overdreven groot uitgevoerd waarbij de bal keihard het doel in wordt geworpen. 2. Wedstrijdvorm tussen twee velden en vier groepen. Probeer met jouw groep samen als eerste twintig keer te scoren. Als je dit als eerste lukt heb je met jouw groep gewonnen! 3. Leerlingen spelen in twee velden tegen elkaar een duel. Ze werpen op ieder veld van vier verschillende hoeken op twee verschillende doelen. Er zijn keepers aanwezig van het andere veld. Het veld dat de meeste doelpunten scoort binnen de tijd, wint! <u>Wedstrijdvorm:</u> 1. Leerlingen spelen in groepen, van eigen gemaakte hoeveelheden, tegen elkaar een wedstrijd. 2. Fun-element doordat leerlingen elkaar vrijspelen bij de wedstrijdvorm door in bal bezit te komen. Hierbij moeten keepers zich ook snel wisselen, anders zijn ze te laat en hebben ze een tegendoelpunt.
^b Betekenisvolle uitleg bieden door middel van het doel uit te leggen	<u>Voorafgaand:</u> 1. Vandaag staat handbal op het programma. Het doel van vandaag is om de bal op een juiste manier te vangen en te werpen. Daarbij leren we een sprongschot te gebruiken en passen we deze in een eindvorm handbal wedstrijd toe. <u>Warming-up:</u> 1. Uitleg bieden dat leerlingen de bal zo dienen te werpen dat de andere leerling de bal kan vangen. Het is echter in het spel van belang dat je de bal van je teamgenoot kan vangen om zo een spel te maken. <u>Sprongworp aanleren:</u>

	1. Het doel van de sprongworp is om vanuit de romp te draaien. Hierdoor kan er meer snelheid en kracht aan de bal meegegeven worden en kan je makkelijker scoren. Oefening een is bedoeld om de juiste techniek hiervoor onder de knie te krijgen. <u>Wedstrijdvorm aanleren:</u> 1. Het doel is om een uitdagende spelvorm aan te bieden en deze vloeiend te laten verlopen zodat het geleerde toegepast kan worden.
^b Stem geven aan weerstand leerling	1. Tijdens begeleiding van de les indien leerlingen niet deel willen nemen aan een oefening. Ik toon mijn interesse en stel mij nieuwsgierig op met een vraag richting de leerling: 'Hoe kan het dat jij ervaart niet mee te willen of kunnen doen met de les?' 2. Het zand waarop zij spelen is extreem zwaar. Sommige leerlingen zetten zich té extreem in. Als ik merk dat leerlingen niet rustig aan willen doen terwijl dit wel nodig is. Complimenteren voor de enorme inzet en vragen of hij/zij het een interessant onderdeel vindt. Vervolgens proberen verbaal af te remmen met de uitleg dat zij nog meerdere lessen hebben op de dag / meer oefeningen. Anders zijn ze straks moe.

^a = de bouwsteen participatieve benadering

^b = de bouwsteen afstemmende benadering

Interventieles vier

Lesvoorbereidingsformulier

Naam student: Roan Frins	Naam mentor/docent: Stagebegeleider
FSH-stagedocent: -	
Klas: V4A	School: Sint-Janscollege Hoensbroek
Datum: 06-03-2018 08.30u – 10.10u (Externe locatie in het zand waardoor lestijd maximaal 60 bedraagt).	Klas: V4A (12j / 16m)

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag	
2^e les handbal: - Werpen / vangen herhalen - Sprongworp herhalen - Cirkelverdedigen aanleren - Spelvorm herhalen + uitbreiden.	
Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)	Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)
Vanuit les 1 handbal - Leren werpen (bovenhandse strekworp) - Leren vangen - Sprongworp aanleren (technisch + fysiek) - Partijvorm handbal aanleren (het systeem) Criteria: Oud: - De leerling is in staat een bal met een bovenhandse strekworp te werpen - De leerling is in staat een bal te vangen - De leerling is in staat een sprongshot technisch juist uit te voeren. - De leerling begrijpen het wedstrijdspel en voeren deze uit.	<i>Activiteit 1: Handbal</i> Gedrag: Doelspelen Inhoud: Handbal Conditie: - Warming-up: Leerlingen verdeeld in 6-tallen, verdeeld over de hal - Sprongshot: Leerlingen verdeeld in 3-tallen over verschillende doelen en velden - Wedstrijd: Leerlingen verdeeld in 4 / 5 / 6-tallen in 4 teams verdeeld over 2 velden.

Criteria:

Nieuw:

- De leerling is in staat cirkelverdedigen technisch uit te voeren
- De leerling weet de verschillende manieren om het cirkelverdedigen uit te voeren.

Bewegen regelen:

- De leerlingen maken zelf groepen gedurende verschillende opdrachten.
- De leerlingen bepalen, binnen kaders, zelf de inhoud van een oefening.
- Leerlingen hebben keuze in de manier waarop zij oefeningen uitvoeren.

Bewegen beleven:

- Leerlingen ervaren wedstrijdelementen doordat ze tegen elkaar spelen.
- Leerlingen leren nieuwe elementen uit te voeren.

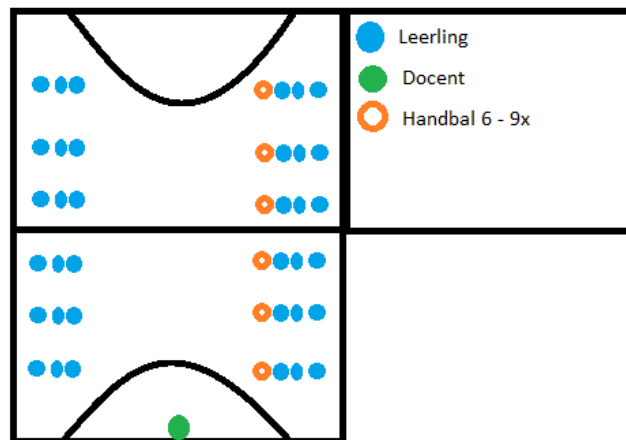
Organisatie:

de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht

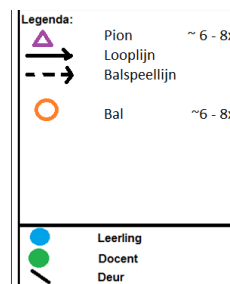
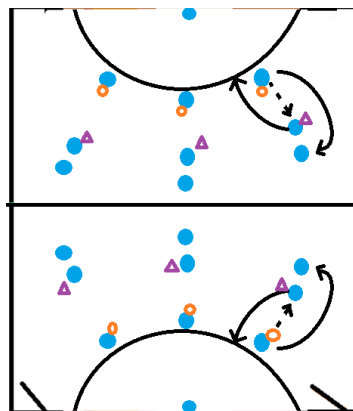
Materiaallijst:

per lesonderdeel aangeven
: De aard en aantal van de
onderwijsleermiddelen

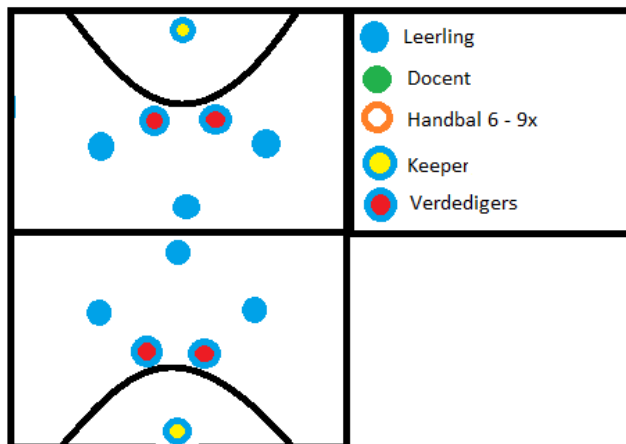
Warming up:

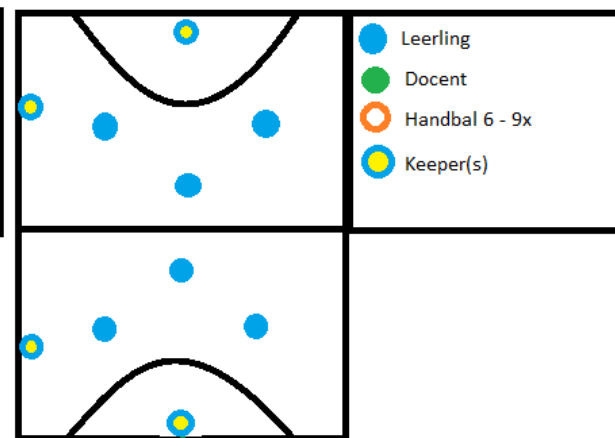
Sprongschot:

Cirkelverdedigen:

Wedstrijdvorm:

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm: <i>handbal</i>	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
w-up = 10 mins	Warming up: <u>Algemene aanwijzingen vangen – gooien:</u> - Werpen (rechtshandige bovenhandse strekwerp): → Linkervoet naar voren → leunen op achterste been (rechter voet) → bal komt van ver achter de oren → bal gaat langs de oren → lichaam naar voren bewegen → arm uitstrekken → wijzen waar je naar toe gooit. <u>- Vangen:</u> → je maakt een kommetje (2 handen naar voren) → armen inbuigen naar je buik → ellebogen wijzen naar buiten → gewicht van voorste voet naar achterste voet verplaatsen	“Vandaag staat weer het handbal op het programma. We gaan proberen het sprongschot en het werpen/vangen te verbeteren. Ook ga ik proberen het cirkelverdedigen op de juiste wijze aan te leren en de spelvorm van vorige week uit te voeren”. Waring-up: <u>Herhaling van het werpen en vangen door middel van vragen te stellen.</u> “We beginnen met een korte herhaling van het vangen en werpen zodat we het balgevoel weer terugkrijgen, wie weet er nog waar op gelet dient te worden? “Ik stel voor dat jullie zelfstandig groepen maken van 6. Binnen deze groep 3 tallen maken met 1 bal en tegenover elkaar gaan staan.” Probeer een plek met afstand te zoeken die voor jouw groep fijn is. - Leerling 1 krijgt een bal en werpt de bal met bovenhandse strekwerp naar leerling 2. - Leerling 2 vangt de bal en werpt de bal op dezelfde wijze naar leerling 3. - Dit herhalen. Ronde 1 → achter je eigen 3-tal aansluiten. Ronde 2 → de bal achterna lopen (Kunt proberen, mag kiezen of je de afstand wilt	A) Leerlingen werpen de bal veel te hard naar hun medespeler toe. B) Leerlingen zijn te intensief bezig met het uitvoeren van de opdracht (het zand is enorm zwaar om in te werken). C) Leerlingen geven elkaar tips bij een bepaalde oefening.	A1) Ik geef bij de oefeningen duidelijk aan dat het MET elkaar oefenen is. A2) Leerlingen uitleggen dat het een teamgenoot is en dat zij de bal moeten kunnen vangen. A3) Aanraden de afstand te vergroten als ze per se hard willen werpen. B1) Deze leerlingen complimenteren voor de inzet maar afremmen omdat er nog meerdere intensieve activiteiten zijn. C) Dit klassikaal aanhalen en complimenteren. Hierdoor gaan

		vergroten / verkleinen). – 20x overspelen		misschien meer leerlingen elkaar coachen.
--	--	---	--	---

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm: <i>handbal</i>	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Sprongwor p = 10 mins Cirkelverd edigen = 20 mins	“Probeer het eens op deze wijze” “Ik stel voor dit en dit te proberen”. “Je kunt het ook op deze wijze uitvoeren”. <u>Herhalen aandachtspunten Sprongworp door middel van vragen:</u> - 3 passen maken (voor de lijn), werpen (L-R-L voor rechtshandige werper) - Maak hoogte bij sprongschot - Werpen op het hoogste punt. Werpschouder naar achter brengen en vervolgens krachtig naar voor bewegen langs je oor. Hierbij ook het zwaaibeen achterwaarts strekken. - landing op hetzelfde been als het sprongbeen. (links springen = links landen). - Rechtshandige werper = links sprongbeen - Linkshandige werper = rechts sprongbeen - Je mag landen in de keeperszone mits je de bal in de lucht hebt losgelaten.	<u>Sprongworp herhalen:</u> <u>Doel door middel van vragen te stellen herhalen</u> <u>Doel</u> = sprongworp vrij aanleren. Vanuit de romp draaien om meer snelheid en kracht aan de bal mee te kunnen geven. Docent doet dit overdreven groot voor om de nieuwsgierigheid aan te wakkeren. <u>Opdracht 1:</u> - Leerlingen behouden hun 3-tal en kiezen vervolgens een doel waarop zij willen werken. - Leerlingen hebben de keuze om nu al met keeper te werken of geen keeper op te stellen. Wel een keeper? --> Na x-aantal doelpogingen wisselen (bv 4 worpen). - Leerling 1 staat voor de lijn van het keepersgebied sprongworplijn en werpt de bal naar leerling 2. - Leerling 2 vangt de bal en probeert het sprongschot uit te voeren. - Leerling 1 haalt de bal op, leerling 2 staat voor de lijn en werpt de bal naar leerling 3 die vervolgens de sprongworp uitvoert.	D) Leerlingen willen niet deelnemen aan bepaalde oefeningen. E) Leerlingen blijven te lang bij één bepaalde oefening F) Leerlingen blijven te weinig / kort bij één bepaalde oefening	D) Ik toon interesse in de leerling en stel mij nieuwsgierig op. Hierbij vraag ik oprecht geïnteresseerd waarom de leerling dit ervaart. E) Leerling stimuleren om de oefening op een moeilijker niveau toe te passen E2) Leerling stimuleren andere opdrachten uit te voeren (meer leerwinst behalen) F1) Leerling stimuleren om de oefening op een eenvoudiger niveau toe te passen F2) Leerling stimuleren bepaalde oefeningen uit te blijven voeren

	<u>Verdere uitleg voor het verdedigen:</u> - <u>Verdedigers let op:</u> de middenman van de aanval altijd proberen met 2 man te verdedigen, echt een MUUR ervoor zetten. - Aanvallend team = 3 veldspelers (overtal). Start vanaf de middenlijn: snel overspelen en proberen te scoren - Verdedigend team – het verdedigen: → actieve houding → na het verdedigen snel terug naar de cirkel (achterwaarts bewegen) → zijwaarts verdedigen (van links naar rechts meebewegen met aanvallers) → voorwaarts verdedigen (naar voren met linker arm richting werparm aanvaller rechterarm) → NIET OP DE LIJN / CIRKEL STAAN!	<u>Cirkelverdediging aanleren:</u> <u>Doel</u> = na het verdedigen weer snel teruggaan naar de cirkel (denk alsof je een elastiek aan je lichaam hebt gebonden die vastzit aan de lijn). - Leerlingen spelen op 1 veld (of keuze, mag ook op 2 velden). - 3 vs 2 + 1 keeper / 3 vs 3 zonder keeper (keuze). - 1 aanvallend team, 1 verdedigend team - Na x-aantal doelpogingen van het aanvallend team het volgende wisselsysteem: -> aanvallers worden verdedigers -> verdedigers worden aanvallers - Aanvallers start vanaf middenlijn. - Verdedigers stellen zich rondom de cirkel op.	G) Leerlingen gaan na het verdedigen niet terug naar de cirkel. H) Leerlingen begaan overtredingen	(meer punten halen) → meer leerwinst behalen G1) Aangeven dat er denkbeeldig een elastiek om de middel zit die ze terugtrekt. G2) Meer tijd geven om te oefenen. H) Bij deze groep de regels alvast uitleggen.
--	--	---	--	--

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
	handbal			
Partijvorm = 20 mins	Ik stel voor om direct de partijvorm handbal te gaan spelen. -> Indien een klein aantal leerlingen niet meer weet hoe dit in zijn werk gaat stel ik voor dat zij dit binnen hun team navragen. -> Indien een groot aantal leerlingen niet meer weet hoe het in zijn werk gaat geef ik nogmaals een klassikale uitleg met voorbeeld. <u>Het uitbreiden van de regels:</u> <u>Wat mag wel?:</u> - De bal met geopende hand uit de hand van je tegenstander te spelen - Met <u>gebogen</u> armen lichaamscontact te maken met een tegenstander en hem zo te controleren en te begeleiden - Je romp gebruiken om een tegenstander te sperren. → een tegenstander dus verhinderen om een ruimte in te lopen. <u>Wat mag niet?</u> - Bal uit handen <u>trekken / slaan</u> - Je tegenstander te sperren met iets anders dan je romp. - Je tegenstander wegduwen (zeker niet	<u>Wedstrijdvorm herhalen + uitbreiden.</u> <u>Doel</u> = Veel tijd besteden aan de spelvorm om spelenderwijs het geleerde toe te passen. Hierbij dit spel uitbreiden aan de hand van handbal regels. - Leerlingen verdelen over 2 velden. - Leerlingen spelen 6 vs 6 / 5 vs 5 / 4 vs 4 (eigen keuze hierin). - Wisselspelers krijgen de verantwoordelijkheid met scheidsrechter functies. Dit met de volgende regels: -> mag 3 passen lopen met de bal (daarna overspelen / scoren, we spelen namelijk in een zandveld). -> je mag NIET in het doelgebied staan -> je mag WEL pivotteren -> Scoren van ACHTER de schietlijn -> NIET lopen met de bal (maximaal 3 passen). Leerlingen bepalen zelf de te gebruiken regels <u>Het spel:</u> - 4/3/2 veldspelers + 2 keepers. - 1 keeper staat in het veld, de ander als “tijdelijke wissel” bij het doel. - Balbezit? → jouw keeper is vrijgespeeld en	I) Leerlingen zijn niet snel genoeg gewisseld met de keeper. J) Leerlingen hebben moeite met de <u>extra</u> regels. K) Het opstarten van het spel duurt toch nog erg lang	I1) De leerling in het begin coachen zodat ze het spel snel begrijpen en dit juist uitvoeren. I2) Aangeven dat zij ook zelf mogen wisselen met andere keepers J1) Aangeven dat de wisselspelers hier verantwoordelijk voor zijn en dat ze naar deze scheidsrechters dienen te luisteren. J2) De scheidsrechters in het begin nog begeleiden. K1) Leerlingen erop wijzen dat zij anderen om hulp vragen. K2) Alsnog een klein voorbeeld geven

	met gestrekte armen) / vasthouden - Tegen tegenstander aanlopen of tegen hem aanspringen	speelt mee in het veld, je hebt nu een overtal. - Tegenstander de bal? → je “reserve keeper” komt het veld in en de eerste keeper gaat snel naar het “keeperswisselgebied”. - de “wisselkeeper” staat op de hoogte van de punt van de sprongschotlijn. - Zelfstandig wisselen met keepers - Zelfstandig wisselen met veldspelers - Je mag binnen je veld nieuwe teams maken als je wilt.		indien het de leerlingen echt niet meer lukt het spel te spelen.
--	---	---	--	---

Verantwoording interventieles vier

Dimensie vanuit de autonome bouwstenen:	Concrete toepassing in deze les:
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van inspraak^a	<u>Warming-up:</u> 1. Leerlingen maken zelfstandig groepen van zes 2. Binnen deze groepen van zes maken leerlingen twee groepen van drie en gaan zij tegenover elkaar staan. 3. Leerlingen mogen zelf de afstand tussen elkaar bepalen waarover zij werpen en vangen. <u>Sprongworp herhalen / cirkelverdediging aanleren:</u> 1. Indien leerlingen bij oefening een met keeper spelen kunnen zij zelf de regels bepalen over het aantal doelpogingen waarna er van keeper gewisseld wordt. <u>Wedstrijdvorm herhalen + uitbreiden:</u> 1. Leerlingen verdelen zich over twee velden en vormen zo twee teams. 2. Leerlingen bepalen binnen het eigen veld met welke regels zij spelen.
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van optiekeuze / actiekeuze^a	<u>Optiekeuze:</u> <u>Warming-up:</u> 1. De leerlingen kunnen ervoor kiezen om achter het eigen drietal aan te sluiten of de bal achterna te lopen. <u>Sprongworp herhalen / cirkelverdediging aanleren:</u> 1. De docent geeft leerlingen keuze voor de situatie waarop zij de oefening willen uitvoeren. 2. Leerlingen krijgen de keuze om de oefening MET of ZONDER keeper uit te voeren. <u>Cirkelverdediging aanleren</u> 1. Docent geeft leerlingen keuze op hoeveel en op welk veld zij willen spelen <u>Actiekeuze:</u> <u>Warming-up:</u> 1. De leerlingen kunnen zelf de afstand tussen elkaar bepalen waarover zij werpen en vangen. Hierdoor wordt het moeilijker of makkelijker. <u>Wedstrijdvorm herhalen + uitbreiden:</u> 1. Leerlingen bepalen zelfstandig met hoeveel leerlingen ze spelen en hoe de teamsamenstelling tot stand komt. Hierdoor bepalen zij tevens hoe moeilijk of makkelijk zij het voor zichzelf maken. 2. De leerlingen bepalen met welke regels zij wel of niet spelen. Hierdoor bepalen zij hoe moeilijk of makkelijk zij de spelvorm willen uitvoeren.
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van verantwoordelijkheid^a	<u>Cirkelverdediging aanleren:</u> 1. Leerlingen organiseren zelf of zij met keeper willen spelen, met hoeveel zij willen spelen en op welk veld dit uitgevoerd wordt. <u>Wedstrijdvorm herhalen + uitbreiden:</u> 1. Leerlingen organiseren binnen het eigen gekozen veld met hoeveel tegen hoeveel zij gaan spelen. 2. Leerlingen die reserve staan of geblesseerd zijn nemen de rol van scheidsrechter aan. 3. Leerlingen organiseren binnen het eigen gekozen veld met hoeveel veldspelers spelen. 4. Leerlingen organiseren zelf wanneer zij wisselen met keepers / veldspelers

	5. Leerlingen kunnen binnen het eigen veld nieuwe teams maken. 6. Verbaal en klassikaal aanhalen als leerlingen elkaar coachen, hier complimenten over maken zodat leerlingen elkaar meer geen coachen.
^a Ontwikkelingsritme sporters ondersteunen door middel van versnellen / vertragen	1. Leerlingen aanraden afstanden te vergroten of met meer weerstand te spelen indien zij het te makkelijk vinden (dit ook omgekeerd bij leerlingen die het lastig vinden). 2. Meekijken naar de optie- en actiekeuze die leerlingen maken (op het moment van het kiezen en uitvoeren van een oefening). 3. Leerling verbaal stimuleren moeilijker / makkelijker niveau toe te passen of juist een andere oefening uit te voeren / bij een oefening te blijven ("wat verwacht je / wat doe je").
^a Uitnodigende communicatie toepassen door middel van werkwoorden als "proberen", "voorstellen" en "kunnen"	<u>Voorafgaand:</u> 1. "We gaan proberen het werpen en vangen te verbeteren". 2. "We gaan proberen het sprongschot te verbeteren". 3. "Ook ga ik proberen het cirkelverdediging op de juiste wijze bij jullie aan te leren en de spelvorm van vorige week weer uit te voeren". <u>Warming-up:</u> 1. "Ik stel voor dat jullie zelfstandig groepen maken van zes. Binnen deze groep drietallen maken met één bal en vervolgens binnen dit zestal met twee drietallen tegenover elkaar gaan staan". 2. "Probeer een plaats in de zaal met afstand te zoeken die voor jouw groep fijn is". <u>Sprongworp herhalen:</u> 1. "Probeer het eens op deze wijze". 2. "Ik stel voor dit en dit te proberen". 3. "Je kunt het ook op deze wijze uitvoeren". 4. "Als je de bal ontvangt probeer je het sprongschot uit te voeren". <u>Cirkelverdediging aanleren:</u> 1. "Probeer de midden persoon van de aanval altijd met twee man te verdedigen en er echt een muur voor te zetten". 2. "Het aanvallende team start vanaf de middenlijn en probeert zo snel mogelijk te scoren". <u>Wedstrijdvorm herhalen + uitbreiden:</u> 1. "Jullie kunnen binnen je veld nieuwe teams maken als jullie dit willen". 2. Ik stel voor om direct de partijvorm handbal te gaan spelen zonder uitleg van de spelvorm. 3. Probeer de bijgekomen regels toe te passen in het spel. 4. Indien je niet meer precies weet hoe het spel werkt stel ik voor dat je dit binnen je team navraagt en het vervolgens probeert te achterhalen.
^b Interesse voeden door middel van spelplezier met spelvormen en nieuwsgierigheid aanwakken	<u>Warming-up:</u> 1. Probeer 20x de bal over te spelen zonder dat de bal op de grond komt. Indien dit gelukt is heb je met jouw team één punt gescoord. <u>Sprongworp herhalen:</u> 1. De docent geeft een voorbeeld van de uitvoering. Dit wordt overdreven groot uitgevoerd waarbij de bal keihard het doel in wordt geworpen. <u>Cirkelverdediging aanleren:</u>

	1. Leerlingen spelen in groepen tegen elkaar. Hierbij is er een aanvallend team en een verdedigend team. Dit wisselt om en de leerlingen proberen van elkaar te winnen door meer doelpunten te scoren dan het andere team. <u>Wedstrijdvorm herhalen + uitbreiden:</u> 1. Leerlingen spelen in groepen, van eigen gemaakte hoeveelheden, tegen elkaar een wedstrijd. 2. Fun-element doordat leerlingen elkaar vrijspelen bij de wedstrijdvorm door in bal bezit te komen. Hierbij moeten keepers zich ook snel wisselen, anders zijn ze te laat en hebben ze een tegendoelpunt.
^b Betekenisvolle uitleg bieden door middel van het doel uit te leggen	<u>Voorafgaand:</u> 1. Vandaag staat weer het handbal op het programma. We gaan proberen het sprongschot te verbeteren, cirkelverdediging op de juiste wijze aan te leren en de spelvorm van vorige week uit te voeren”. <u>Warming-up:</u> 1. “We beginnen met een korte herhaling van het vangen en werpen zodat we het balgevoel weer terugkrijgen, wie weet er nog waar op gelet dient te worden? <u>Cirkelverdediging aanleren:</u> 1. Het doel van het cirkelverdediging is om na een verdedigende actie weer snel terug te gaan naar de cirkel. <u>Sprongworp herhalen:</u> 1. Door middel van vragen te stellen het doel van de sprongworp herhalen bij de leerlingen (Het doel van de sprongworp is om vanuit de romp te draaien. Hierdoor kan er meer snelheid en kracht aan de bal meegegeven worden en kan je makkelijker scoren. Oefening een is bedoeld om de juiste techniek hiervoor onder de knie te krijgen). <u>Wedstrijdvorm herhalen + uitbreiden:</u> 1. Het doel is om veel tijd te besteden aan de spelvorm. Zo leren we spelenderwijs het geleerde toe te passen. Hierbij wordt het spel uitgebreid aan de hand van handbal spelregels.
^b Stem geven aan weerstand leerling	1. Tijdens begeleiding van de les indien leerlingen niet deel willen nemen aan een oefening. Ik toon mijn interesse en stel mij nieuwsgierig op met een vraag richting de leerling: ‘Hoe kan het dat jij ervaart niet mee te willen of kunnen doen met de les?’ 2. Het zand waarop zij spelen is extreem zwaar. Sommige leerlingen zetten zich té extreem in. Als ik merk dat leerlingen niet rustig aan willen doen terwijl dit wel nodig is. Complimenteren voor de enorme inzet en vragen of hij/zij het een interessant onderdeel vindt. Vervolgens proberen verbaal af te remmen met de uitleg dat zij nog meerdere lessen hebben op de dag / meer oefeningen. Anders zijn ze enorm moe.

^a = de bouwsteen participatieve benadering

^b = de bouwsteen afstemmende benadering

Interventieles vijf

Lesvoorbereidingsformulier

Naam student: Roan Frins

Naam mentor/docent: Stagebegeleider

FSH-stagedocent: -

Klas: V4A

School: Sint-Janscollege Hoensbroek

Datum: 13-03-2018 08.30u – 10.10u
(Externe locatie in het zand waardoor lestijd maximaal 60 bedraagt).

Klas: V4A (12j / 16m)

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag

1 les voetbal:

- Bewegen regelen staat centraal
- Leuke afsluiting voor de toetsweek
- Toernooiorganisatie.

Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)

Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)

Dit jaar nog geen voetbal aangeboden.

Activiteit 1: voetbal

Gedrag: Doelspelen

Inhoud: Voetbal

Conditie:

- Leerlingen verdeeld in 2 of 3 velden
- Leerlingen verdeeld over aantallen zoals 3 vs 3 / 4 vs 4 / 5 vs 5 / 6 vs 6 etc.

Criteria:

- Geen beweegcriteria voor deze les.

Bewegen regelen:

- Leerlingen bepalen of zij heterogeen / homogeen willen spelen
- Leerlingen houden zelfstandig de score bij
- Leerlingen stellen zelfstandig teams samen
- Leerlingen bepalen de regels binnen het gekozen veld
- Leerlingen nemen scheidsrechters functie op zich

Bewegen beleven:

- Leerlingen ervaren wedstrijdelementen doordat ze tegen elkaar spelen.
- Leerlingen ervaren wedstrijdelementen doordat zij een onderling toernooi tegen elkaar spelen.
- De score wordt bijgehouden op een toernooischema waardoor ze onderling resultaat kunnen bijhouden.

Organisatie: de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht	Materiaallijst: per lesonderdeel aangeven : De aard en aantal van de onderwijsleermiddelen
Veld 1 Veld 2 Veld 3 Veld 4 Doel Middenlijn Voetbal Leerlingen Docent Laptop met toernooischema	

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
	<i>Voetbal</i>			
Uitleg en keuzevorming = 15 minuten	Toernooivorm: - Inhoud volledig afhankelijk van keuzes die leerlingen maken. Een voorbeeld zou kunnen zijn: - Gedeelte 1 -> 30 minuten toernooi met heterogene groepen. - Gedeelte 2 -> 30 minuten toernooi met homogene groepen.	Doel: "Vandaag staat een toernooivorm voetbal op het programma. Het doel vandaag is plezier beleven binnen de les, samen met anderen op verschillende en gelijke niveaus. Hierbij proberen jullie zelfstandig een groot deel van de organisatie op jullie te nemen". "Jullie kunnen een aantal keuzes maken uit de opties over hoe we vandaag de les gaan invullen. Te beginnen bij het soort niveau: -> De hele les heterogeen tegen elkaar (verschillend niveau) -> De hele les homogeen tegen elkaar (gelijk niveau) -> De halve les heterogeen en de halve les homogeen 1. Optie voor veldindeling: -> 2 velden met 6 tot 7 spelers per team -> 3 velden met 4 tot 5 spelers per team	A) Leerlingen hebben moeite met de vrijheid van de les. B) Achteraf blijkt dat leerlingen toch liever een andere keuze qua indeling van de les willen hebben. C) Leerlingen geven elkaar tips bij een bepaalde oefening.	A) Ik begeleid de leerlingen bij deze vrijheid door hen telkens opties aan te bieden waaruit zij kunnen kiezen. B1) Dit is een proces dat hoort bij keuzes maken. Aangeven dat dit niet erg is. B2) Samen met de leerling tot een oplossing komen en kijken wat er mogelijk is in een nieuwe setting. C) Dit klassikaal aanhalen en complimenteren. Hierdoor gaan misschien meer leerlingen elkaar coachen.
Toernooi = 45 minuten	"Dan stel ik nu voor dat jullie binnen het eigen veld (dus met je tegenstander) afspreken met hoeveel leerlingen jullie tegelijk tegen elkaar spelen en of er wel of niet met scheidsrechter gespeeld wordt".			

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
	<i>Voetbal</i>			
		Indien de keuze gemaakt is komt het volgende aan bod. “Jullie krijgen de verantwoordelijkheid voor het samenstellen van teams. Op welke manier willen jullie dat dit samengesteld wordt?” -> Indien 2 velden -> bv gebruik maken van het stok kaarten -> Indien 3 velden -> bv gebruik maken van het graaien in een bak met nummers -> Indien 2/3 velden -> zelfstandig teams maken waarbij 4 teamcaptains de teams door middel van keuze samenstellen -> Indien 2/3 velden -> De docent maakt de teams aan de hand van zijn eigen keuze -> Indien 2/3 velden -> Teams maken op basis van lengte. “Dan stel ik nu voor dat jullie binnen het eigen veld (dus met je tegenstander) afspreken met hoeveel leerlingen jullie tegelijk tegen elkaar spelen en of er wel of niet met scheidsrechter gespeeld wordt”. De geblesseerde leerling(en) kunnen de verantwoordelijkheid nemen om - De scores bij te houden en deze vervolgens in het toernooischema in te voeren. - Scheidsrechter functie uit te voeren met basis voetbalregels (uitbal, achterbal, corner, doelpunt).	D) Leerlingen willen niet deelnemen aan de les of bij het kiezen van de lesinhoud. E) Leerlingen delen zichzelf in op een niveau dat totaal niet bij ze past.	D) Ik toon interesse in de leerling en stel mij nieuwsgierig op. Hierbij vraag ik oprecht geïnteresseerd waarom de leerling dit ervaart. E1) Leerling stimuleren om op een veld met een hoger niveau deel te nemen aan de activiteit. E2) Leerling stimuleren om op een veld met een lager niveau deel te nemen aan de activiteit.

Poule indeling bij 4 teams:									
Finale poule 1				W1	W2	W3	Totaal	DV	DT
1.	Schoppen						0	0	0
2.	Klaveren						0	0	0
3.	Harten						0	0	0
4.	Ruiten						0	0	0
Schoppen				vs	Klaveren				veld 1
Harten				vs	Ruiten				veld 2
Schoppen				vs	Harten				veld 1
Klaveren				vs	Ruiten				veld 2
Schoppen				vs	Ruiten				veld 1
Klaveren				vs	Harten				veld 2

Poule indeling bij 6 teams										
Poule 1				W1	W2	W3	W4	W5	Totaal	DPT
1.	Team A									
2.	Team B									
3.	Team C									
4.	Team D									
5.	Team E									
6.	Team F									
Team A				vs	Team B					veld 1
Team C				vs	Team D					veld 2
Team E				vs	Team F					veld 3
Team A				vs	Team D					veld 1
Team B				vs	Team F					veld 2
Team C				vs	Team E					veld 3
Team A				vs	Team F					veld 1
Team B				vs	Team C					veld 2
Team D				vs	Team E					veld 3
Team A				vs	Team C					veld 1
Team B				vs	Team E					veld 2
Team D				vs	Team F					veld 3
Team A				vs	Team E					veld 1
Team B				vs	Team D					veld 2
Team C				vs	Team F					veld 3

Verantwoording interventieles vijf

Dimensie vanuit de autonome bouwstenen:	Concrete toepassing in deze les:
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van inspraak ^a	1. De leerlingen bepalen volledig hoe de teams gemaakt worden 2. De leerlingen bepalen volledig welke regels zij wel of niet gebruiken bij het veld waarop zij spelen. 3. De leerlingen bepalen volledig hoe de lesinhoud wordt ingedeeld (homogeen, heterogeen) en hoeveel tijd deze indeling binnen de les in zal nemen.
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van optiekeuze / actiekeuze ^a	Optiekeuze: 1. De leerlingen krijgen de keuze op welk veld zij willen deelnemen (afhankelijk van de manier van niveau indeling die zij zelf bepaald hebben). Actiekeuze: 1. Leerlingen kunnen op homogeen of heterogeen niveau deelnemen aan het toernooi. Hierdoor kunnen zij aangeven op welke moeilijkheidsgraad zij aan de les willen deelnemen.
^a Inbreng leerling stimuleren door middel van verantwoordelijkheid ^a	1. De leerlingen krijgen in algemene zin een grote organisatorische verantwoordelijkheid. De lesinhoud is afhankelijk van de manier waarop zij de les indelen. 2. Leerlingen nemen wel of niet scheidsrechter functies op zich. 3. Geblesseerde leerlingen houden de scores bij 4. Geblesseerde leerlingen organiseren het wedstrijdschema en vullen deze met de scores in. 5. Verbaal en klassikaal aanhalen als leerlingen elkaar coachen, hier complimenten over maken zodat leerlingen elkaar meer geen coachen.
^a Ontwikkelingsritme sporters ondersteunen door middel van versnellen / vertragen	1. Meekijken naar de optie- en actiekeuze die leerlingen maken (op het moment van het kiezen en uitvoeren van een oefening). 2. Aangeven dat leerlingen beter op een ander veld kunnen deelnemen aan de activiteit om zo meer op eigen niveau te kunnen spelen.
^a Uitnodigende communicatie toepassen door middel van werkwoorden als “proberen”, “voorstellen” en “kunnen”	1. “Vandaag proberen jullie zelfstandig een groot deel van de organisatie op jullie te nemen”. 2. “Ik stel voor dat ik jullie telkens mogelijkheden aanbied waaruit jullie kunnen kiezen om zo de lesinhoud te bepalen”. 3. “Ik stel voor dat jullie binnen het eigen veld (dus met je tegenstander) afspreken met hoeveel leerlingen jullie tegelijk tegen elkaar spelen en of er wel of niet met scheidsrechters gespeeld wordt”. 4. “Jullie kunnen een aantal keuzes maken uit de opties over hoe we vandaag de les gaan invullen”. 5. “De geblesseerde leerlingen kunnen de verantwoordelijkheid nemen om de scores bij te houden en/of een scheidsrechters functie op zich te nemen”.
^b Interesse voeden door middel van spelplezier met spelvormen en nieuwsgierigheid aanwakkeren	1. Leerlingen voeren een toernooivorm uit waarbij zij onderling partijvormen tegen elkaar spelen. Hierbij proberen zij van elkaar te winnen. 2. Er is een fun-element aanwezig doordat er een groot wedstrijdschema is waarop de leerlingen scores invullen en de scores van elkaar kunnen zien.
^b Betekenisvolle uitleg bieden door middel van het doel uit te leggen	1. Het doel van vandaag is plezier beleven binnen de les en hierbij samen met anderen op verschillende en gelijke niveaus presteren. 2. Daarbij is het doel om jullie zelf een groot deel van de organisatie op jullie te laten nemen en daarbij eigen invulling aan de les te geven.
^b Stem geven aan weerstand leerling	1. Tijdens begeleiding van de les indien leerlingen niet deel willen nemen aan een oefening. Ik toon mijn interesse en stel mij nieuwsgierig op met een vraag richting de leerling: ‘Hoe kan het dat jij ervaart niet mee te willen of kunnen doen met de les?’

^a = de bouwsteen participatieve benadering

^b = de bouwsteen afstemmende benadering

Bijlage 9 – Format verantwoording lesvoorbereidingsformulieren

Aspect vanuit de autonome bouwstenen:	Concrete toepassing in deze les:
Inbreng leerling stimuleren – inspraak ^a	1. Leerlingen spreken zelf af wat zij wel en niet willen tijdens het stoeien. Hierbij gelden wel vooraf aangegeven voorwaarden. Doelstellingen / regels bepalen Teams maken
Inbreng leerling stimuleren – keuze ^a	<u>Optiekeuze</u> 1. Leerling pakt opdracht naar keuze voor het moment van uitvoeren van de waslijn. 2. Vier verschillende situaties (schaarsprong, post-it, opa's grote stoel en wasknijper vastklippen). <u>Actiekeuze (op eigen niveau presteren):</u> 1. Differentiatievormen bij oefeningen inbouwen - Schaarsprong: koord hoger of lager hangen - Post-it: verschillende vakken met punten - Opa's stoel: meer of minder turnmatten - Wasknijper: verschillende vakken met punten 2. Bij wedstrijdvorm keuze aanbieden uit schaarsprong en fosbury flop.
Inbreng leerling stimuleren – (coachende) verantwoordelijkheid ^a	1. Leerling teamcaptain maken voor bijhouden score. 2. Verbaal en klassikaal aanhalen als leerlingen elkaar coachen, hier complimenten over maken.
Ontwikkelingsritme sporters ondersteunen ^a	1. Meekijken naar de optie- en actiekeuze die leerlingen maken (op het moment van het kiezen en uitvoeren van een oefening). 2. Leerling verbaal stimuleren moeilijker / makkelijker niveau toe te passen of juist een andere oefening uit te voeren / bij een oefening te blijven ("wat verwacht je / wat doe je").
Uitnodigende communicatie toepassen ^a	1. Tijdens instructie de volgende zaken vertellen: - "We gaan vandaag proberen de situaties uit te voeren waardoor we misschien wel allemaal zo hoog kunnen springen als deze man! De uitdaging voor het einde van de les is om zo hoog mogelijk te kunnen springen!" - "Bij het bord hangt een waslijn met verschillende kaarten. Je ziet welke kaart het is. Je pakt een kaart van de waslijn af en probeert deze oefening uit te voeren. Hierbij proberen we zoveel mogelijk verschillende opdrachten uit te voeren."

	- “Ik stel voor om door te gaan met andere onderdelen. We hebben goed geoefend en gaan nu echt naar het einddoel, zo hoog mogelijk springen zoals de man uit het filmpje dat kan!” - “Na iedere sprong kan je de hoogte van je sprong (in meters) noteren”. Tevens wordt er bij de begeleiding van leerlingen door mij aangegeven dat ze bepaalde onderdelen op een bepaalde manier kunnen proberen uit te voeren. “Probeer het eens op deze wijze” / “Voorstellen een andere situatie te testen”.
Interesse voeden dmv spelplezier ^b	1. Wedstrijd aanbieden tussen de leerlingen om de ander proberen te verslaan met hogere scores (spelelement) 2. Scoreformulieren met grappige plaatjes voor de oefeningen waarbij de lesstof speelse activiteiten zijn (fun-element) 3. Ik laat bij de instructie een filmpje van het wereldrecord hoogspringen zien (nieuwsgierigheid aanwakkeren).
Betekenisvolle uitleg bieden ^b	1. Bij de uitleg het doel van de les benoemen: ‘zoveel mogelijk ervaring opdoen met verschillende technieken bij het hoogspringen’. Deze technieken zijn nodig om aan het einde van de les zo hoog mogelijk te kunnen springen. 2. “Fouten” bij leerlingen verbaal uitleggen: met het juiste been afzetten zorgt voor meer sprongkracht en daarmee meer hoogte’
Stem geven aan weerstand leerling ^b	1. Tijdens begeleiding van de les indien leerlingen niet deel willen nemen aan een oefening. Ik toon mijn interesse en stel mij nieuwsgierig op met een vraag richting de leerling: ‘Hoe kan het dat jij ervaart niet mee te willen of kunnen doen met de les?’

^a = de bouwsteen participatieve benadering

^b = de bouwsteen afstemmende benadering

Bijlage 10 – Format observatieformulier

Definitie van concepten uit onderzoeksvraag	Hoofdvormen	Dimensies	Indicator	Observatie categorie	Aantal keer van toepassing:	Totale tijd in sec
<i>Autonomie is het gevoel hebben zelf aan de basis van het gedrag te liggen waarbij vrijheid ervaren wordt</i> (Aelterman, Vansteenkiste, Van den Berghe, De Meyer & Haerens, 2014; Haerens, Cardon, De Bourdeaudhuij & Vansteenkiste, 2010; Nelis & Van Sark, 2014; Schuit et al., 2011; Vansteenkiste, 2010).	Participatieve benadering ^b	Inbreng leerling stimuleren ^{b1}	Inspraak	Docent geeft leerling X inspraak over: - Lesinhoud periode - Doelstellingen / regels - Teams maken		
			Keuze	Docent geeft leerling X een keuze uit de aangeboden: - Oefeningen - Situaties Docent geeft leerling X een keuze in moeilijkheidsgraad van de oefeningen: - Differentiatie binnen oefeningen - Differentiatie tussen oefeningen		
			Verantwoordelijkheid	Docent geeft leerling X een verantwoordelijke rol: - Teamcaptain - Scores bijhouden - Scheidsrechterfunctie - Organisator - Beoordelaar		
		Ontwikkelingsritme sporters ondersteunen ^{b2}	Versnellen	Docent biedt leerling X meer uitdaging omv een oefening.		

			Vertragen	Docent behoudt uitvoering oefening voor leerling X.		
		Uitnodigende communicatie toepassen ^{b3}	'Proberen'	Docent gebruikt het woord proberen.		
			'Voorstellen'	Docent gebruikt het woord voorstellen.		
			'Kunnen'	Docent gebruikt het woord kunnen.		
	Afstemmende benadering ^c	Interesse voeden door middel van spelplezier ^{c1}	Spelvorm	Leerling X neemt deel aan een spelelement		
			Nieuwsgierigheid aanwakkeren	Docent laat leerlingen een video zien of voegt een <u>fun</u> -element toe.		
		Betekenisvolle uitleg ^{c2}	Doel	Docent legt het doel van de oefening uit.		
		Stemgeven aan weerstand leerling ^{c3}	Uitleg vragen	Docent vraag uitleg aan leerling X indien leerling X het niet eens is met de docent.		

^b (Aelterman et al., 2017; Nelis & Van Sark, 2014). ^{b1}(Vansteenkiste, Soenens, Sierens & Lens, 2005). ^{b2}(Aelterman et al., 2017). ^{b3} (Nelis & Van Sark, 2014).

^c(Reeve, 2006; Reeve & Jang, 2006; Vansteenkiste et al., 2007). ^{c1}(Tallir, 2013). ^{c2}(Ebbens & Ettekoven, 2013). ^{c3}(Aelterman et al., 2017).

Bijlage 11 – ingevulde observatieformulieren

Interventieles een

Definitie van concepten uit onderzoeksvraag	Hoofdvormen	Dimensies	Indicator	Observatie categorie	Aantal keer van toepassing?	Totale tijd in sec
<i>Autonomie is het gevoel hebben zelf aan de basis van het gedrag te liggen waarbij vrijheid ervaren wordt</i> (Aelterman, Vansteenkiste, Van den Berghe, De Meyer & Haerens, 2014; Haerens, Cardon, De Bourdeaudhuij & Vansteenkiste, 2010; Nelis & Van Sark, 2014; Schuit et al., 2011; Vansteenkiste, 2010).	Participatieve benadering ^b	Inbreng leerling stimuleren ^{b1}	Inspraak	Docent geeft leerling X inspraak over: - Lesinhoud periode - Doelstellingen / regels - Teams maken	Filmdeel 1: 7x Filmdeel 2: 3x Totaal = 10x	522
			Keuze	Docent geeft leerling X een keuze uit de aangeboden: - Oefeningen - Situaties Docent geeft leerling X een keuze in moeilijkheidsgraad van de oefeningen: - Differentiatie binnen oefeningen - Differentiatie tussen oefeningen	Filmdeel 1: 0x Filmdeel 2: 4x Filmdeel 1: 6x Filmdeel 2: 1x Totaal = 11x	651
			Verantwoordelijkheid	Docent geeft leerling X een verantwoordelijke rol: - Teamcaptain - Scores bijhouden - Scheidsrechterfunctie - Organisator - Beoordelaar	Filmdeel 1: 10x Filmdeel 2: 0x Totaal = 10x	1482
		Ontwikkelingsritme sporters	Versnellen	Docent biedt leerling X meer uitdaging dmv een oefening.	Filmdeel 1: 3x Filmdeel 2: 1x Totaal = 4x	4

		ondersteunen ^{b2}				
			Vertragen	Docent behoudt uitvoering oefening voor leerling X.	Filmdeel 1: 1x Filmdeel 2: 0x Totaal: 1x	1
		Uitnodigende communicatie toepassen ^{b3}	'Proberen'	Docent gebruikt het woord proberen.	Filmdeel 1: 7x Filmdeel 2: 6x Totaal = 13x	13
			'Voorstellen'	Docent gebruikt het woord voorstellen.	Filmdeel 1: 4x Filmdeel 2: 1x Totaal = 5x	5
			'Kunnen'	Docent gebruikt het woord kunnen.	Filmdeel 1: 4x Filmdeel 2: 3x Totaal = 7x	7
	Afstemmende benadering ^c	Interesse voeden door middel van spelplezier ^{c1}	Spelvorm	Leerling X neemt deel aan een spelelement	Filmdeel 1: 5x Filmdeel 2: 5x Totaal = 10x	1974
			Nieuwsgierigheid aanwakkeren	Docent laat leerlingen een video zien of voegt een fun -element toe.	Totaal = 0x	0
		Betekenisvolle uitleg ^{c2}	Doel	Docent legt het doel van de oefening uit.	Filmdeel 1: 5x Filmdeel 2: 1x Totaal = 6x	6
		Weerstand geven aan stem leerlingen	Uitleg vragen	Docent vraag uitleg aan leerling X indien leerling X het niet eens is met de docent.	Totaal = 0x	0

^b (Aelterman et al., 2017; Nelis & Van Sark, 2014). ^{b1}(Vansteenkiste, Soenens, Sierens & Lens, 2005). ^{b2}(Aelterman et al., 2017). ^{b3} (Nelis & Van Sark, 2014).

^c(Reeve, 2006; Reeve & Jang, 2006; Vansteenkiste et al., 2007). ^{c1}(Tallir, 2013). ^{c2}(Ebbens & Etteken, 2013). ^{c3}(Aelterman et al., 2017).

Interventies twee

Definitie van concepten uit onderzoeksvraag	Hoofdvormen	Dimensies	Indicator	Observatie categorie	Aantal keer van toepassing?	Totale tijd in sec
<i>Autonomie is het gevoel hebben zelf aan de basis van het gedrag te liggen waarbij vrijheid ervaren wordt</i> <i>(Aelterman, Vansteenkiste, Van den Berghe, De Meyer & Haerens, 2014; Haerens, Cardon, De Bourdeaudhuij & Vansteenkiste, 2010; Nelis & Van Sark, 2014; Schuit et al., 2011; Vansteenkiste, 2010).</i>	Participatieve benadering ^b	Inbreng leerling stimuleren ^{b1}	Inspraak	Docent geeft leerling X inspraak over: - Lesinhoud periode - Doelstellingen / regels - Teams maken	Filmdeel 1: 2x Filmdeel 2: 0x Filmdeel 3: 0x Totaal = 2x	55
			Keuze	Docent geeft leerling X een keuze uit de aangeboden: - Oefeningen - Situaties Docent geeft leerling X een keuze in moeilijkheidsgraad van de oefeningen: - Differentiatie binnen oefeningen - Differentiatie tussen oefeningen	Filmdeel 1: 6x Filmdeel 2: 0x Filmdeel 3: 0x Filmdeel 1: 1x Filmdeel 2: 0x Filmdeel 3: 0x Totaal = 7x	387
			Coach verantwoordelijkheid	Docent geeft leerling X een verantwoordelijke rol: - Teamcaptain - Scores bijhouden - Scheidsrechterfunctie - Organisator - Beoordelaar	Filmdeel 1: 9x Filmdeel 2: 8x Filmdeel 3: 1x Totaal = 18x	1303
		Ontwikkelingsritme sporters ondersteunen ^{b2}	Versnellen	Docent biedt leerling X meer uitdaging om een oefening.	Filmdeel 1: 0x Filmdeel 2: 0x Filmdeel 3: 0x Totaal = 0x	0

			Vertragen	Docent behoudt uitvoering oefening voor leerling X.	Filmdeel 1: 0x Filmdeel 2: 0x Filmdeel 3: 0x Totaal = 0x	0
		Uitnodigende communicatie toepassen ^{b3}	'Proberen'	Docent gebruikt het woord proberen.	Filmdeel 1: 15x Filmdeel 2: 1x Filmdeel 3: 0x Totaal = 16x	16
			'Voorstellen'	Docent gebruikt het woord voorstellen.	Filmdeel 1: 2x Filmdeel 2: 0x Filmdeel 3: 0x Totaal = 2x	2
			'Kunnen'	Docent gebruikt het woord kunnen.	Filmdeel 1: 17x Filmdeel 2: 0x Filmdeel 3: 0x Totaal = 17x	17
	Afstemmende benadering ^c	Interesse voeden door middel van spelplezier ^{c1}	Spelvorm	Leerling X neemt deel aan een spelelement	Filmdeel 1: 1x Filmdeel 2: 0x Filmdeel 3: 0x Totaal = 1x	263
			Nieuwsgierig aanwakkeren	Docent laat leerlingen een video zien of voegt een fun -element toe.	Filmdeel 1: 0x Filmdeel 2: 0x Filmdeel 3: 0x Totaal = 0x	0
		Betekenisvolle uitleg ^{c2}	Doel	Docent legt het doel van de oefening uit.	Filmdeel 1: 2x Filmdeel 2: 1x Filmdeel 3: - Totaal = 3x	3
		Stemgeven aan weerstand leerling ^{c3}	Uitleg vragen	Docent vraag uitleg aan leerling X indien leerling X het niet eens is met de docent.	Filmdeel 1: 0x Filmdeel 2: 0x Filmdeel 3: 0x Totaal = 0x	0

^b(Aelterman et al., 2017; Nelis & Van Sark, 2014). ^{b1}(Vansteenkiste, Soenens, Sierens & Lens, 2005). ^{b2}(Aelterman et al., 2017). ^{b3} (Nelis & Van Sark, 2014).

^c(Reeve, 2006; Reeve & Jang, 2006; Vansteenkiste et al., 2007). ^{c1}(Tallir, 2013). ^{c2}(Ebbens & Ettekoven, 2013). ^{c3}(Aelterman et al., 2017).

Interventieles drie

Definitie van concepten uit onderzoeksvraag	Hoofdvormen	Dimensies	Indicator	Observatie categorie	Aantal keer van toepassing?	Totale tijd in sec
<i>Autonomie is het gevoel hebben zelf aan de basis van het gedrag te liggen waarbij vrijheid ervaren wordt</i> <i>(Aelterman, Vansteenkiste, Van den Berghe, De Meyer & Haerens, 2014; Haerens, Cardon, De Bourdeaudhuij & Vansteenkiste, 2010; Nelis & Van Sark, 2014; Schuit et al., 2011; Vansteenkiste, 2010).</i>	Participatieve benadering ^b	Inbreng leerling stimuleren ^{h1}	Inpraak	Docent geeft leerling X inspraak over: - Lesinhoud periode - Doelstellingen / regels - Teams maken	Filmdeel 1: 4x Filmdeel 2: 1x Totaal = 5x	232
			Keuze	Docent geeft leerling X een keuze uit de aangeboden: - Oefeningen - Situaties Docent geeft leerling X een keuze in moeilijkheidsgraad van de oefeningen: - Differentiatie binnen oefeningen - Differentiatie tussen oefeningen	Filmdeel 1: 1x Totaal = 1x	46
			Coach verantwoordelijkheid	Docent geeft leerling X een verantwoordelijke rol: - Teamcaptain - Scores bijhouden - Scheidsrechterfunctie - Organisator - Beoordelaar	Filmdeel 1: 7x Filmdeel 2: 2x Totaal = 9x	326
		Ontwikkelingsritme sporters ondersteunen ^{h2}	Versnellen	Docent biedt leerling X meer uitdaging dmv een oefening.	Filmdeel 1: 0x Filmdeel 2: 0x Totaal = 0x	0

			Vertragen	Docent behoudt uitvoering oefening voor leerling X.	Filmdeel 1: 0x Filmdeel 2: 0x Totaal = 0x	0
		Uitnodigende communicatie toepassen ^{b3}	'Proberen'	Docent gebruikt het woord proberen.	Filmdeel 1: 9x Filmdeel 2: 1x Totaal = 10x	10
			'Voorstellen'	Docent gebruikt het woord voorstellen.	Filmdeel 1: 2x Filmdeel 2: 1x Totaal = 3x	3
			'Kunnen'	Docent gebruikt het woord kunnen.	Filmdeel 1: 4x Filmdeel 2: 4x Totaal = 8x	8
	Afstemmende benadering ^c	Interesse voeden door middel van spelplezier ^{c1}	Spelvorm	Leerling X neemt deel aan een spelelement	Filmdeel 1: 4x Filmdeel 2: 2x Totaal = 6x	2779
			Nieuwsgierig aanwakken	Docent laat leerlingen een video zien of voegt een <u>fun</u> -element toe.	Filmdeel 1: 0x Filmdeel 2: 0x Totaal = 0x	0
		Betekenisvolle uitleg ^{c2}	Doel	Docent legt het doel van de oefening uit.	Filmdeel 1: 1x Filmdeel 2: 0x Totaal = 1x	1
		Stemgeven aan weerstand leerling ^{c3}	Uitleg vragen	Docent vraag uitleg aan leerling X indien leerling X het niet eens is met de docent.	Filmdeel 1: 0x Filmdeel 2: 0x Totaal = 0x	0

^b(Aelterman et al., 2017; Nelis & Van Sark, 2014). ^{b1}(Vansteenkiste, Soenens, Sierens & Lens, 2005). ^{b2}(Aelterman et al., 2017). ^{b3} (Nelis & Van Sark, 2014).

^c(Reeve, 2006; Reeve & Jang, 2006; Vansteenkiste et al., 2007). ^{c1}(Tallir, 2013). ^{c2}(Ebbens & Ettekoven, 2013). ^{c3}(Aelterman et al., 2017).

Interventies vier

Definitie van concepten uit onderzoeksvraag	Hoofdvormen	Dimensies	Indicator	Observatie categorie	Aantal keer van toepassing ?	Totale tijd in sec
<i>Autonomie is het gevoel hebben zelf aan de basis van het gedrag te liggen waarbij vrijheid ervaren wordt</i> (Aelterman, Vansteenkiste, Van den Berghe, De Meyer & Haerens, 2014; Haerens, Cardon, De Bourdeaudhuij & Vansteenkiste, 2010; Nelis & Van Sark, 2014; Schuit et al., 2011; Vansteenkiste, 2010).	Participatieve benadering ^b	Inbreng leerling stimuleren ^{b1}	Inspraak	Docent geeft leerling X inspraak over: - Lesinhoud periode - Doelstellingen / regels - Teams maken	Filmdeel 1: 6x Filmdeel 2: 1x Totaal = 7x	197
			Keuze	Docent geeft leerling X een keuze uit de aangeboden: - Oefeningen - Situaties Docent geeft leerling X een keuze in moeilijkheidsgraad van de oefeningen: - Differentiatie binnen oefeningen - Differentiatie tussen oefeningen	Filmdeel 1: 1x Totaal = 1x	34
			Coach verantwoordelijkheid	Docent geeft leerling X een verantwoordelijke rol: - Teamcaptain - Scores bijhouden - Scheidsrechterfunctie - Organisator - Beoordelaar	Filmdeel 1: 4x Filmdeel 2: 6x Totaal = 10x	1430
		Ontwikkelingsritme sporters ondersteunen ^{b2}	Versnellen	Docent biedt leerling X meer uitdaging dan een oefening.	Filmdeel 1: 0x Filmdeel 2: 0x Totaal = 0x	0

			Vertragen	Docent behoudt uitvoering oefening voor leerling X.	Filmdeel 1: 0x Filmdeel 2: 0x Totaal = 0x	0
		Uitnodigende communicatie toepassen ^{b3}	'Proberen'	Docent gebruikt het woord proberen.	Filmdeel 1: 16x Filmdeel 2: 4x Totaal = 20x	20
			'Voorstellen'	Docent gebruikt het woord voorstellen.	Filmdeel 1: 3x Filmdeel 2: 0x Totaal = 3x	3
			'Kunnen'	Docent gebruikt het woord kunnen.	Filmdeel 1: 11x Filmdeel 2: 3x Totaal = 14x	14
	Afstemmende benadering ^c	Interesse voeden door middel van spelplezier ^{c1}	Spelvorm	Leerling X neemt deel aan een spelelement	Filmdeel 1: 1x Filmdeel 2: 1x Totaal = 2x	1405
			Nieuwsgierig aanwakkeren	Docent laat leerlingen een video zien of voegt een fun -element toe.	Filmdeel 1: 1x Filmdeel 2: 0x Totaal = 1x	1
		Betekenisvolle uitleg ^{c2}	Doel	Docent legt het doel van de oefening uit.	Filmdeel 1: 4x Filmdeel 2: 0x Totaal = 4x	35
		Stemgeven aan weerstand leerling ^{c3}	Uitleg vragen	Docent vraag uitleg aan leerling X indien leerling X het niet eens is met de docent.	Filmdeel 1: 0x Filmdeel 2: 0x Totaal = 0x	0

^b(Aelterman et al., 2017; Nelis & Van Sark, 2014). ^{b1}(Vansteenkiste, Soenens, Sierens & Lens, 2005). ^{b2}(Aelterman et al., 2017). ^{b3} (Nelis & Van Sark, 2014).

^c(Reeve, 2006; Reeve & Jang, 2006; Vansteenkiste et al., 2007). ^{c1}(Tallir, 2013). ^{c2}(Ebbens & Ettekoven, 2013). ^{c3}(Aelterman et al., 2017).

Interventies 5

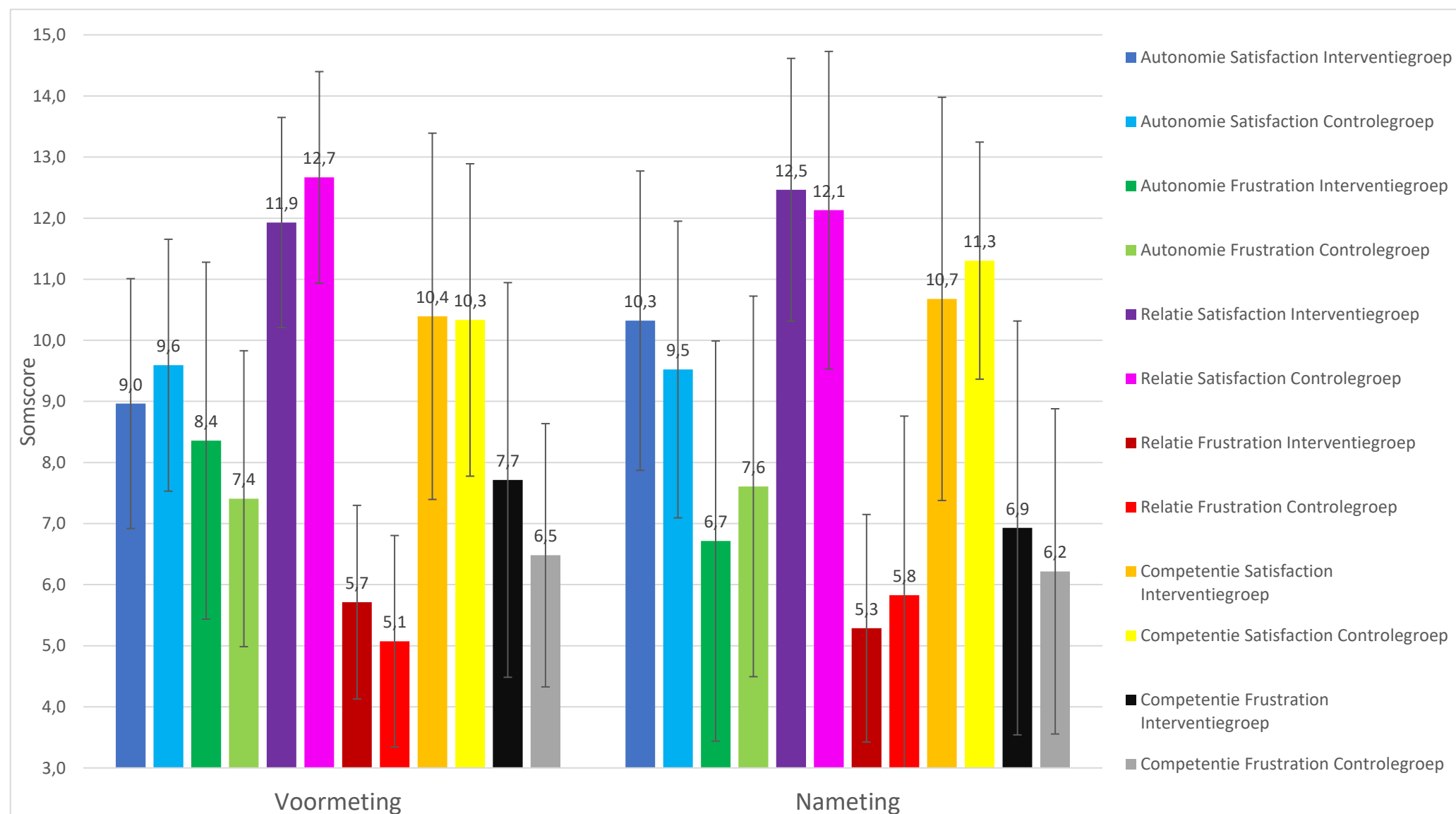
Definitie van concepten uit onderzoeksvraag	Hoofdvormen	Dimensies	Indicator	Observatie categorie	Aantal keer van toepassing?	Totale tijd in sec
<i>1Autonomie is het gevoel hebben zelf aan de basis van het gedrag te liggen waarbij vrijheid ervaren wordt (Aelterman, Vansteenkiste, Van den Berghe, De Meyer & Haerens, 2014; Haerens, Cardon, De Bourdeaudhuij & Vansteenkiste, 2010; Nelis & Van Sark, 2014; Schuit et al., 2011; Vansteenkiste, 2010).</i>	<u>Participatieve benadering^b</u>	Inbreng leerling stimuleren ^{h1}	Inspraak	Docent geeft leerling X inspraak over: - Lesinhoud periode - Doelstellingen / regels - Teams maken	<u>Filmdeel 1:</u> 6x <u>Filmdeel 2:</u> 1x <u>Totaal</u> = 7x	316
			Keuze	Docent geeft leerling X een keuze uit de aangeboden: - Oefeningen - Situaties Docent geeft leerling X een keuze in moeilijkheidsgraad van de oefeningen: - Differentiatie binnen oefeningen - Differentiatie tussen oefeningen	<u>Filmdeel 1:</u> 2x <u>Filmdeel 2:</u> 0x <u>Totaal</u> = 2x	25
			Coach verantwoordelijkheid	Docent geeft leerling X een verantwoordelijke rol: - Teamcaptain - Scores bijhouden - Scheidsrechterfunctie - Organisator - Beoordelaar	<u>Filmdeel 1:</u> 5x <u>Filmdeel 2:</u> 2x <u>Totaal</u> = 7x	258
		Ontwikkelingsritme sporters ondersteunen ^{h2}	Versnellen	Docent biedt leerling X meer uitdaging <u>dmv</u> een oefening.	<u>Filmdeel 1:</u> 1x <u>Totaal</u> = 1x	1

			Vertragen	Docent behoudt uitvoering oefening voor leerling X.	Filmdeel 1: 1x Totaal = 1x	1
		Uitnodigende communicatie toepassen ^{b3}	'Proberen'	Docent gebruikt het woord proberen.	Filmdeel 1: 24x Filmdeel 2: 6x Totaal = 30x	30
			'Voorstellen'	Docent gebruikt het woord voorstellen.	Filmdeel 1: 2x Filmdeel 2: 2x Totaal = 4x	4
			'Kunnen'	Docent gebruikt het woord kunnen.	Filmdeel 1: 15x Filmdeel 2: 5x Totaal = 20x	20
	Afstemmende benadering ^c	Interesse voeden door middel van spelplezier ^{c1}	Spelvorm	Leerling X neemt deel aan een spelelement	Filmdeel 1: 2x Filmdeel 2: 2x Totaal = 4x	1503
			Nieuwsgierig aanwakkeren	Docent laat leerlingen een video zien of voegt een <u>fun</u> -element toe.	Filmdeel 1: 0x Filmdeel 2: 1x Totaal = 1x	81
		Betekenisvolle uitleg ^{c2}	Doel	Docent legt het doel van de oefening uit.	Filmdeel 1: 8x Filmdeel 2: 0x Totaal = 8x	92
		Stemgeven aan weerstand leerling ^{c3}	Uitleg vragen	Docent vraag uitleg aan leerling X indien leerling X het niet eens is met de docent.	Filmdeel 1: 0x Filmdeel 2: 0x Totaal = 0x	0

^b(Aelterman et al., 2017; Nelis & Van Sark, 2014). ^{b1}(Vansteenkiste, Soenens, Sierens & Lens, 2005). ^{b2}(Aelterman et al., 2017). ^{b3} (Nelis & Van Sark, 2014).

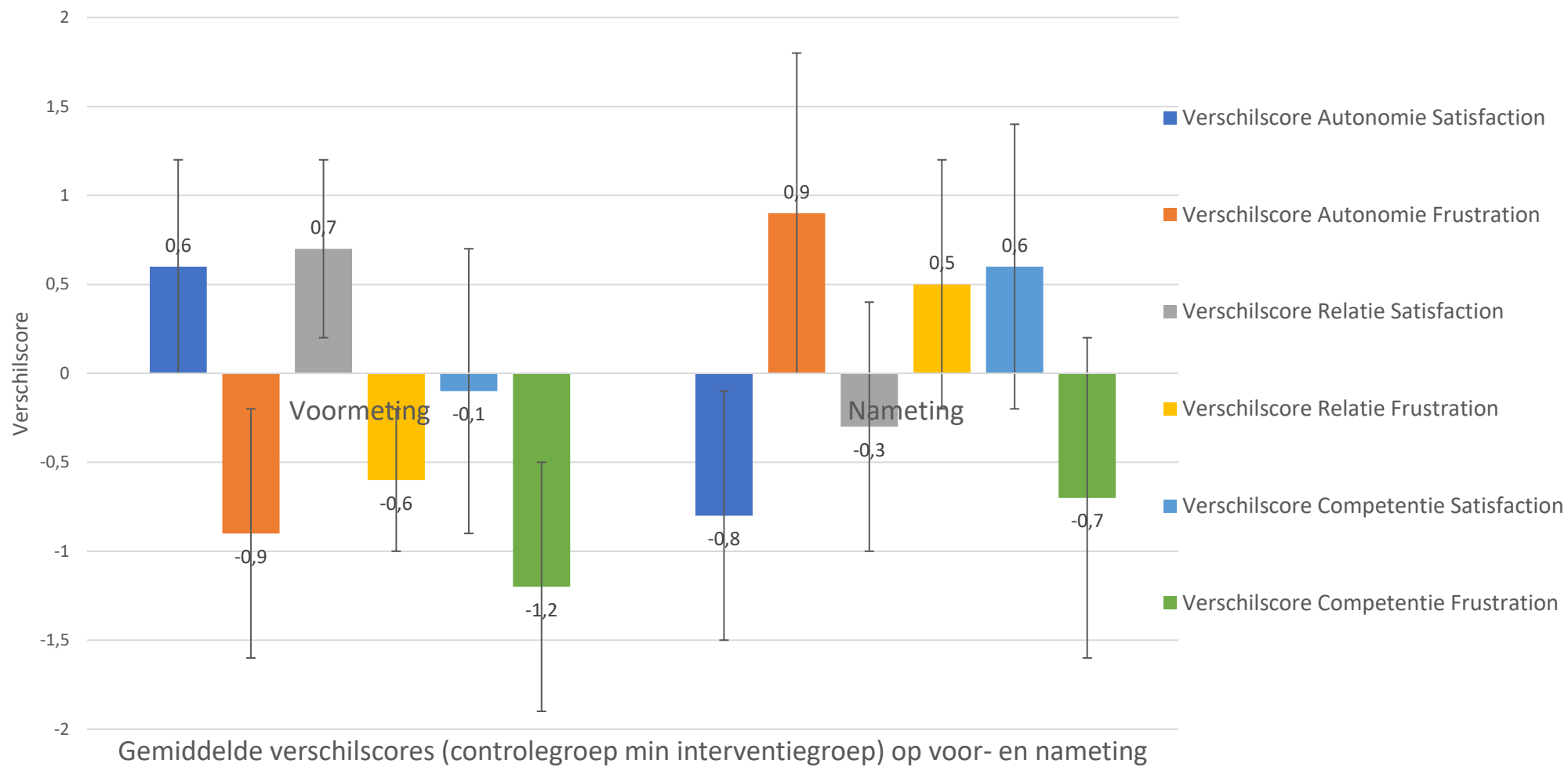
^c(Reeve, 2006; Reeve & Jang, 2006; Vansteenkiste et al., 2007). ^{c1}(Tallir, 2013). ^{c2}(Ebbens & Ettekooven, 2013). ^{c3}(Aelterman et al., 2017).

Bijlage 12 – Onderzoeksdata BPNSFS vragenlijst

Subschaal	VOORMETING						NAMETING					
	INT (<i>n</i> =28)		CON (<i>n</i> =27)		CON-INT		INT (<i>n</i> =28)		CON (<i>n</i> =23)		CON-INT	
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SE</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SE</i>
AUTSAT ¹	9,0	2,0	9,6	2,1	0,6	0,6	10,3	2,5	9,5	2,4	-0,8	0,7
AUTFRUS ¹	8,4	2,9	7,4	2,4	-0,9	0,7	6,7	3,3	7,6	3,1	0,9	0,9
RELSAT ¹	11,9	1,7	12,7	1,7	0,7	0,5	12,5	2,2	12,1	2,6	-0,3	0,7
RELFRUS ¹	5,7	1,6	5,1	1,7	-0,6	0,4	5,3	1,9	5,8	2,9	0,5	0,7
COMSAT ¹	10,4	3,0	10,3	2,6	-0,1	0,8	10,7	3,3	11,3	1,9	0,6	0,8
COMFRUS ¹	7,7	3,2	6,5	2,2	-1,2	0,7	6,9	3,4	6,2	2,7	-0,7	0,9

¹Bereik subschaal = 3-15

Uitkomsten Voormeting-T-test

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
PRE_AUTSAT_SOM	Equal variances assumed	,045	,833	1,134	53	,262	,62831	,55387	-,48261	1,73922
	Equal variances not assumed			1,134	52,893					
PRE_RELSAT_SOM	Equal variances assumed	,313	,578	1,586	53	,119	,73810	,46549	-,19557	1,67176
	Equal variances not assumed			1,585	52,897					
PRE_COMSAT_SOM	Equal variances assumed	,459	,501	-,079	53	,937	-,05952	,75264	-1,56913	1,45008
	Equal variances not assumed			-,079	52,233					
PRE_AUTFRUS_SOM	Equal variances assumed	2,382	,129	-1,310	53	,196	-,94974	,72502	-2,40395	,50448
	Equal variances not assumed			-1,314	51,851					
PRE_RELFRUS_SOM	Equal variances assumed	,004	,950	-1,432	53	,158	-,64021	,44701	-1,53679	,25637
	Equal variances not assumed			-1,430	52,181					
PRE_COMFRUS_SOM	Equal variances assumed	3,226	,078	-1,659	53	,103	-1,23280	,74326	-2,72360	,25799
	Equal variances not assumed			-1,670	47,228					

Uitkomsten Nameting-T-test

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
POST_AUTSAT_SOM	Equal variances assumed	,087	,770	-1,164	49	,250	-,79969	,68679	-2,17984	,58046
	Equal variances not assumed			-1,165	47,255		-,79969	,68617	-2,17989	,58051
POST_RELSAT_SOM	Equal variances assumed	2,140	,150	-,502	49	,618	-,33385	,66494	-1,67009	1,00239
	Equal variances not assumed			-,493	42,709		-,33385	,67749	-1,70040	1,03270
POST_COMSAT_SOM	Equal variances assumed	13,700	,001	,802	49	,427	,62578	,78055	-,94280	2,19435
	Equal variances not assumed			,842	44,779		,62578	,74351	-,87193	2,12348
POST_AUTFRUS_SOM	Equal variances assumed	,020	,889	,992	49	,326	,89441	,90180	-,91783	2,70665
	Equal variances not assumed			,997	47,910		,89441	,89728	-,90978	2,69860
POST_RELFRUS_SOM	Equal variances assumed	8,466	,005	,799	49	,428	,54037	,67632	-,81874	1,89949
	Equal variances not assumed			,766	35,792		,54037	,70575	-,89124	1,97198
POST_COMFRUS_SOM	Equal variances assumed	2,631	,111	-,820	49	,416	-,71118	,86762	-2,45473	1,03237
	Equal variances not assumed			-,839	48,922		-,71118	,84734	-2,41405	,99169

Bijlage 13 – Aangepaste BPNSFS vragenlijst

Jongen ☐

Meisje ☐

Profielkeuze

1 = totaal mee oneens | 2 = oneens | 3 = neutraal | 4 = eens | 5 = totaal mee eens

Kijkend naar alle gymlessen

Vrg	Constr	Item	1	2	3	4	5
1	Auts1	Heb ik een gevoel van keuze en vrijheid in de dingen die ik doe.	☐	☐	☐	☐	☐
2	Relf1	Voel ik me buitengesloten van de groep waar ik bij wil horen.	☐	☐	☐	☐	☐
3	Autf1	Voel ik me gedwongen om veel dingen te doen waar ik zelf niet voor zou kiezen.	☐	☐	☐	☐	☐
4	Comf1	Heb ik ernstige twijfels of ik oefeningen wel goed kan doen.	☐	☐	☐	☐	☐
5	Rels1	Voel ik een band met klasgenoten die belangrijk voor me zijn.	☐	☐	☐	☐	☐
6	Auts2	Heb ik het gevoel dat de activiteiten aansluiten bij wat ik zelf zou willen.	☐	☐	☐	☐	☐
7	Comf2	Voel ik me onzeker over mijn vaardigheden.	☐	☐	☐	☐	☐
8	Coms1	Heb ik er vertrouwen in dat ik de activiteiten goed kan doen.	☐	☐	☐	☐	☐
9	Rels2	Heb ik het gevoel dat de klasgenoten waar ik om geef, ook om mij geven.	☐	☐	☐	☐	☐
10	Auts3	Heb ik het gevoel dat de manier waarop ik les krijg, is zoals ik het zelf graag wil.	☐	☐	☐	☐	☐
11	Relf2	Heb ik het gevoel dat ik mijn klasgenoten niet echt goed ken.	☐	☐	☐	☐	☐
12	Coms2	Heb ik het gevoel dat ik de meeste dingen goed kan uitvoeren.	☐	☐	☐	☐	☐
13	Autf2	Voel ik me onder druk gezet om bepaalde dingen te doen.	☐	☐	☐	☐	☐
14	Comf3	Voel ik me teleurgesteld in veel van mijn prestaties.	☐	☐	☐	☐	☐
15	Autf3	Voelen de meeste oefeningen en opdrachten aan alsof ik ze <u>moet</u> doen.	☐	☐	☐	☐	☐
16	Coms3	Heb ik het gevoel dat ik moeilijke oefeningen toch goed kan uitvoeren.	☐	☐	☐	☐	☐
17	Relf3	Heb ik het gevoel dat klasgenoten die belangrijk voor mij zijn, onaardig zijn tegen mij.	☐	☐	☐	☐	☐
18	Rels3	Vind ik het fijn om bij klasgenoten te zijn, waarmee ik tijd doorbreng.	☐	☐	☐	☐	☐

Reflectieverslag:

Interpersoonlijk competent

- Drukt complexe vraagstukken helder, eenduidig en gestructureerd uit en weet deze naar verwachtingen/doelen te vertalen.
- Wisselt kennis en expertise uit met anderen.

Kijkend naar het interventieonderzoek heb ik aan de hand van een vooronderzoek een probleemanalyse kunnen maken. Dit in combinatie met een literatuuronderzoek hebben tot de onderzoeksvraag geleid. Ik vond het vrij lastig deze probleemanalyse uit te voeren. Er werd niet veel steun gegeven door de docenten om de leerlingen de vragenlijst in te laten vullen. Tevens waren er volgens de vaksectie niet echt problemen aanwezig. Er waren een paar opvallende zaken maar de vaksectie kon mij hier niet snel verder mee helpen. Om dit probleem op te lossen ben ik de volledige missie en visie van mijn stageschool gaan analyseren. Aan de hand hiervan heb ik overlapping gevonden met de visie en eventuele problemen op mijn stageschool. Zodoende ben ik tot een onderzoeksvraag gekomen. De opgestelde vraag is naar mijn mening complex genoeg om een praktijkonderzoek uit te kunnen voeren. Tevens is deze vraagstelling concreet opgesteld. Anderen kunnen hierdoor de vraag begrijpen en zullen hier geen misvattingen wat betreft interpretatie over hebben. De vraag geeft aan waar het op staat. Tevens is het eenduidig omdat het onderzoek enkel gebruik maakte van een autonomie-ondersteunende lesgeefstijl. Ook is het geheel structureel weergegeven. Er wordt telkens gewerkt aan de hand van de onderzoeksvraag.

Ik heb veel expertise en kennis met anderen uitgewisseld. Ik ben bij vrijwel alle lessen aanwezig geweest. Hierin heb ik met mijn begeleiders en mijn medestudenten gediscussieerd over een praktijkonderzoek. Ook heb ik verschillende keren gesprekken gehad met mijn onderzoeksbegeleider. Ik ben erg leergierig en heb daarom veel zaken nagevraagd. Tevens heb ik volledig nieuwe expertise opgedaan met betrekking tot statistiek. Dit is echter een zeer basaal niveau. Toch heeft het veel energie en initiatief gekost om tot het niveau te komen waar ik nu ben. Tot slot heb ik nog medestudenten geholpen indien zij vragen hadden over de scriptie. Ik heb enorm veel geleerd wat betreft het opstellen en uitvoeren van een onderzoek. Dit is niet altijd makkelijk geweest maar ik denk dat als ik een volgend onderzoek uit zou voeren de opgedane kennis veel van pas zal komen.

Vakinhoudelijk didactisch competent

- Ontwikkelt nieuwe producten en innoveert bestaande producten (indien van toepassing).
- De student vertaalt en verantwoordt theoretische en conceptuele grondslagen van toegepast onderzoek naar een product.

Ik heb me verdiept in de mogelijkheden voor het ontwikkelen van een nieuw product of bestaande producten te innoveren. Echter bleek een nieuw product niet mogelijk te zijn en heb ik de bestaande producten omarmd. Er hebben veel onderzoeken plaatsgevonden betrekking hebbende op dit onderzoek. Hieruit bleek ook dat voor het grootste gedeelte telkens dezelfde producten werden gebruikt. Echter heb ik wel zelf een observatieformulier en logboek opgesteld. Dit natuurlijk wel aan de hand van literatuur. Hierdoor kan ik zeggen dat ik gedeeltelijk nieuwe producten heb toegepast. Bij het gehele product heb ik veel gebruik gemaakt van verschillende literatuur. Hieruit blijkt dat ik in mijn product toegepast onderzoek theoretisch heb verantwoord met conceptuele grondslagen.

Competent in reflectie en ontwikkeling

- Werkt op een zelfkritische, planmatige wijze aan zijn eigen ontwikkeling.
- Managet reflectie achteraf.

Ik heb met een zeer zelfkritische wijze dit onderzoek uitgewerkt. De feedback van mijn begeleider en mijn medestudenten heb ik telkens ter harte genomen. Aan de hand hiervan heb ik mijn onderzoek iedere keer opnieuw bekeken met een kritische blik. Tevens had ik nog geen ervaring met het uitvoeren van een onderzoek van dit formaat. Dankzij de planning vanuit FSH heb ik op vrij planmatige wijze aan dit onderzoek kunnen werken. Echter bleek aan de eindstreep van het conceptartikel dat de opmaak en het controleren van het geheel beduidend meer tijd kostte dan ik verwacht had. Hierdoor heb ik richting het einde een inschattingsfout gemaakt met de planning. Tevens is aan het begin van het interventieonderzoek mijn harde schijf kapot gegaan. Hierdoor zijn veel bestanden verloren gegaan. Echter heb ik op planmatige wijze veel extra energie in het onderzoek gestoken om de verloren gegevens weer opnieuw te verzamelen en te verwerken.

Eventuele vervolgstappen:

Ik denk dat ik meer uit dit soort onderzoek kan halen dan dat ik nu gehaald heb. Doordat ik ervaring heb opgedaan in het doen van onderzoek kan ik een volgend onderzoek meer gestructureerd uitvoeren. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van gepaarde metingen waardoor misschien hierdoor een significant effect bereikt worden.

Op dit moment merk ik dat ik bij mij lesgeven, al dan niet bewust, gebruik probeer te maken van de autonomie-ondersteunende lesgeefstijl. Deze lesgeefstijl wil ik verder ontwikkelen. Op deze wijze kan ik de leerlingen die ik lesgeef optimaal laten profiteren van hun autonome leervermogen. Daarbij is het van belang om in de toekomst verder onderzoek te doen wat betreft andere basisbehoeften. Indien ik meer onderzoek uit zou voeren op een juiste wijze ben ik ervan overtuigd dat mijn vaardigheden in het docentschap sterk zullen blijven verbeteren.

Rubric (feedbackformulier) concept- en eindartikel

Beroepskenmerkende situatie	Ontwikkelen en delen van expertise
Leerarrangement	Praktijkonderzoek LO
Beroepsproduct	<u>Eindartikel</u>
Naam student/ studentnummer	Roan Frins - 2222441
Advies conceptartikel	<u>Positief inleveradvies</u> <i>Toeliching:</i>
Datum afspraak feedback eindartikel:	Datum: 25-05-2018 Tijdstip: 13.30u Locatie: Fontys Sporthogeschool Eindhoven Nb: Verwerk de feedback uit dit formulier zoveel mogelijk in je artikel voorafgaand aan het feedbackgesprek. Als je geen mondelinge feedback wilt: meldt je dan af via de mail bij je docent!

De rubric op de volgende pagina wordt gebruikt voor feedback op het tussenproduct 'concept onderzoeksartikel' en het definitieve onderzoeksartikel. De rubric beschrijft het niveau onvoldoende, voldoende en goed. Voor het concept eindartikel wordt dit formulier voorzien van een positief of negatief inleveradvies voor het eindartikel. Dit advies is niet bindend. Echter: hou er rekening mee dat het eindartikel maar maximaal twee maal mag worden ingeleverd. Het is dus altijd raadzaam het advies te volgen, om niet het risico te lopen (nog grotere) studievertraging op te lopen.

NB: dit is een feedbackformulier en niet het beoordelingsformulier van het eindartikel. Het eindartikel heeft een apart, beknopter en meer 'holistisch' beoordelingsformulier. Dit is omdat het niet mogelijk is een eenduidige 'weging' aan te brengen in de verschillende aspecten van het feedbackformulier.

Vormeisen

Voor het onderzoeksartikel gelden een aantal vormeisen die hieronder zijn weergegeven. De vormeisen tellen niet mee in de beoordeling, maar uiteindelijk zal je product hier wel aan moeten voldoen; zorg dus dat ook deze punten in orde zijn. De vormeisen 5,6, en 7 zijn in een apart document op de arrangementspagina toegelicht aan de hand van passages uit het boek 'Zelf Leren Schrijven' (Ackerman e.a. 2012), verplichte literatuur in het curriculum (zie link onder).

Vormeisen concept en -eindartikel	Voldaan?
1. De omvang van het artikel staat in verhouding tot de complexiteit van het onderzoek. Richtlijn is 2500 woorden (exclusief bijlagen, bronnenlijst, dankwoord en samenvatting). Het onderzoeksartikel bevat een samenvatting en een aantal verplichte bijlagen (zie toelichting in dit document)	
2. Spelling, grammatica en zinsbouw zijn in orde.	
3. De bronnen in de tekst zijn weergegeven volgens de APA-6 normen . - zie deze link (en scroll op de pagina door naar het kopje APA-normen)	
4. Er is geschreven in eigen woorden.	
5. Het taalgebruik is zo veel mogelijk objectief (bijv. vermijden van 'spreektaal' en je, jij, ik, ons, enz. waar dat niet hoeft). . - zie deze link (en scroll op de pagina door naar het kopje vormeisen)	
6. Afkortingen worden op de juiste manier gebruikt en geïntroduceerd. - zie deze link (en scroll op de pagina door naar het kopje vormeisen)	
7. Getallen worden op de juiste manier weergegeven als tekst of cijfer. . - zie deze link (en scroll op de pagina door naar het kopje vormeisen)	

RUBRIC INLEIDING

Goed	Voldoende	Onvoldoende
In de inleiding komt een groot aantal ter zake doende theoretische en vakmatige invalshoeken aan bod, basis van een ruime hoeveelheid veelzijdige, hoogwaardige bronnen zoals vakpublicaties en vergelijkbaar onderzoek uit wetenschappelijke publicaties .	In de inleiding komen de belangrijkste theoretische en vakmatige invalshoeken aan bod, op basis van vakpublicaties en enkele wetenschappelijke publicaties .	De belangrijkste theoretische en/of vakmatige invalshoeken komen te weinig aan bod en/of de bronnen die hiervoor zijn gebruikt zijn kwalitatief beneden de maat .
Opmerkingen:		
Er is sprake van een goede inhoudelijke samenhang binnen het literatuuronderzoek/ theoretisch kader, de verschillende onderdelen volgen elkaar logisch wijze op (van breed naar smal toe naar de onderzoeksvraag)	Er is sprake van samenhang binnen het literatuuronderzoek/ theoretisch kader, de meeste alinea's is volgen elkaar logisch op (van breed naar smal toe naar de onderzoeksvraag)	Het literatuuronderzoek/ theoretisch kader is inhoudelijk onsamenhangend en niet logisch opgebouwd .
Opmerkingen:		
De tekst is onderverdeeld in alinea's op een wijze die de inhoud duidelijk ondersteunt ; er wordt gewerkt met relevante verbindingszinnen en kernzinnen .	De tekst is op een logische wijze onderverdeeld in alinea's .	De tekst is niet of nauwelijks onderverdeeld in logische alinea's
Opmerkingen		
De aanleiding voor, en het doel van het onderzoek zijn duidelijk beschreven , en de relevantie is onderbouwd vanuit meerdere perspectieven (bijv. persoonlijk, doelgroep, werkplek, vakgebied, maatschappij of wetenschap).	De aanleiding voor, en het doel van het onderzoek zijn duidelijk beschreven en relevant voor de (eigen) beroepspraktijk.	De aanleiding voor, en het doel van het onderzoek komen niet duidelijk naar voren.
Opmerkingen:		
De onderzoeksvraag : - is te beantwoorden binnen de mogelijkheden van PO. - bevat alleen begrippen/variabelen die zijn toegelicht in de inleiding. - bevat de specifieke doelgroep. - is een open vraag of specifieke ontwikkelvraag.		De onderzoeksvraag : - is niet te beantwoorden binnen de mogelijkheden van PO. - bevat begrippen/variabelen die niet zijn toegelicht in de inleiding. - bevat niet de specifieke doelgroep. - is een gesloten vraag of ongerichte ontwikkelvraag

Opmerkingen:

RUBRIC ONDERZOEKSOPZET

Goed	Voldoende	Onvoldoende
<i>A. Onderzoekspopulatie en -context</i>		
De context waarin het onderzoek plaatsvindt is gedetailleerd beschreven en compleet. De kenmerken van de onderzoeksgroep zijn compleet en gedetailleerd beschreven zodat de lezer een goed beeld krijgt van de populatie en mogelijke verstoringe variabelen. <i>In het geval van interventieonderzoek: de controle- en interventiegroep zijn benoemd.</i>	De context waarin het onderzoek plaatsvindt is voldoende beschreven. De kenmerken van de onderzoeksgroep zijn zo beschreven dat de lezer zich een voldoende beeld kan vormen van de populatie voor de interpretatie van de uitkomsten van het onderzoek. <i>In het geval van interventieonderzoek: de controle- en interventiegroep zijn benoemd.</i>	De context waarin het onderzoek plaatsvindt komt niet of niet voldoende aan bod. De kenmerken van de onderzoeksgroep zijn niet of niet voldoende beschreven. <i>In het geval van interventieonderzoek: de controle- en interventiegroep zijn niet benoemd.</i>
Opmerkingen		
<i>B. Ontwerp en procedures van het onderzoek</i>		
De onderzoeksopzet is helder beschreven, sluit aan bij de inleiding en onderzoeksvraag en laat toe rekening te houden met mogelijke beïnvloedende variabelen. <i>In het geval van interventieonderzoek: de interventie volgt logisch uit de besproken literatuur (inleiding) en is grondig onderbouwd vanuit meerdere betrouwbare bronnen</i>	De onderzoeksopzet is voldoende helder beschreven en sluit aan bij de inleiding en onderzoeksvraag. <i>In het geval van interventieonderzoek: de interventie volgt logisch uit de besproken literatuur (inleiding), is voldoende uitgewerkt en onderbouwd met een of enkele bronnen.</i>	De onderzoeksopzet is onvoldoende helder beschreven en/of sluit niet aan bij de inleiding en onderzoeksvraag. <i>In het geval van interventieonderzoek: de interventie volgt niet logisch uit de besproken literatuur (inleiding), is onvoldoende uitgewerkt en/of onvoldoende onderbouwd.</i>

De onderzoeksvariabelen zijn uitgebreid gedefinieerd. De uitvoering van het onderzoek en daarbij behorende procedures zijn zo helder beschreven dat het onderzoek goed controleerbaar en eventueel herhaalbaar is. De planning van het onderzoek is stapsgewijs beschreven en verantwoord (eventueel met verwijzing naar de bijlagen).	De onderzoeksvariabelen zijn voldoende gedefinieerd. De uitvoering van het onderzoek en daarbij behorende procedures zijn voldoende helder beschreven. De planning van het onderzoek is stapsgewijs beschreven (eventueel met verwijzing naar de bijlagen)	De onderzoeksvariabelen zijn niet of niet voldoende gedefinieerd. De uitvoering van het onderzoek en daarbij behorende procedures zijn onvoldoende helder beschreven. De planning van het onderzoek is niet of niet op een logische wijze (stapsgewijs) beschreven.
Opmerkingen:		
C. Onderzoeksinstrumenten		
Er wordt vanuit verschillende invalshoeken, met verschillende meetmethoden onderzoek gedaan (triangulatie), waarbij <i>veelal</i> kwalitatieve én kwantitatieve onderzoeksinstrumenten gecombineerd worden gebruikt op een manier die een duidelijke meerwaarde oplevert. De gebruikte onderzoeksinstrumenten zijn geschikt voor het verzamelen van relevante gegevens en de validiteit en betrouwbaarheid worden onderbouwd vanuit een of meerdere betrouwbare bronnen of verantwoord vanuit een uitgebreid en gedegen operationalisatie-schema. De belangrijkste mogelijke verstorende variabelen worden benoemd en verklaard. Er wordt aangegeven hoe de verstorende variabelen onder controle gehouden kunnen worden.	Er wordt vanuit verschillende invalshoeken, met verschillende meetmethoden onderzoek gedaan (triangulatie). De gebruikte onderzoeksinstrumenten zijn geschikt voor het verzamelen van relevante gegevens en de validiteit en betrouwbaarheid worden onderbouwd vanuit een of meerdere betrouwbare bronnen of op correcte wijze verantwoord vanuit een operationalisatie-schema. Een of meer mogelijke verstorende variabelen worden benoemd en verklaard	Er wordt slechts op één manier, één bepaalde variabele gemeten of onderzocht. De gebruikte onderzoeksinstrumenten zijn onvoldoende geschikt voor het verzamelen van relevante gegevens en de validiteit en betrouwbaarheid worden niet voldoende onderbouwd vanuit een of meerdere betrouwbare bronnen of verantwoord vanuit een operationalisatie-schema. Er worden geen mogelijke verstorende variabelen benoemd en verklaard
Opmerkingen:		

<i>D. Analyse van onderzoeksgegevens</i>		
De opzet van de analyse van de onderzoeksgegevens is geschikt voor de onderzoeksvraag en bevat: - kwantitatief onderzoek: naast gemiddelden en standaarddeviaties (of andere relevante parameters) ook een of meerdere andere uitkomstmaten (effectgrootte, correlaties). en: - kwalitatief onderzoek: de beschrijving bevat een goed dekkend coderingsschema en label-structuur voor uitwerking van bijvoorbeeld interview of focus-groep data.	De opzet van de analyse van de onderzoeksgegevens is geschikt voor de onderzoeksvraag en bevat: - kwantitatief onderzoek: gemiddelden en standaarddeviaties (of andere relevante parameters), en waar van toepassing effectgrootte; en/of: - kwalitatief onderzoek: de beschrijving bevat een eenvoudig coderingsschema voor uitwerking van bijvoorbeeld interview of focus-groep data.	De opzet van de analyse van de onderzoeksgegevens past niet goed bij de onderzoeksvraag en bevat geen of in onvoldoende mate beschrijvende statistiek en/of gestructureerde data-analyse.
Opmerkingen		

RUBRIC RESULTATEN

Goed	Voldoende	Onvoldoende
De analyse van de onderzoeksgegevens in het onderdeel resultaten is geschikt voor de onderzoeksvraag en bevat: - kwantitatief onderzoek: naast gemiddelden en standaarddeviaties (of andere relevante parameters) ook een of meerdere andere uitkomstmaten (effectgrootte, correlaties). - kwalitatief onderzoek: de beschrijving bevat een goed dekkend coderingsschema en label-structuur voor uitwerking van bijvoorbeeld interview of focus-groep data.	De analyse van de onderzoeksgegevens in het onderdeel resultaten is geschikt voor de onderzoeksvraag en bevat: - kwantitatief onderzoek: gemiddelden en standaarddeviaties (of andere relevante parameters), en waar van toepassing effectgrootte; <i>en/of</i>: - kwalitatief onderzoek: de beschrijving bevat een eenvoudig coderingsschema voor uitwerking van bijvoorbeeld interview of focus-groep data.	De analyse van de onderzoeksgegevens in het onderdeel resultaten past niet goed bij de onderzoeksvraag en bevat geen of in onvoldoende mate beschrijvende statistiek en/of gestructureerde data-analyse.
Opmerkingen:		
De gepresenteerde resultaten zijn relevant voor de onderzoeksvraag		De beschreven resultaten zijn voor een groot deel niet relevant voor de onderzoeksvraag
Opmerkingen:		
De resultaten worden objectief , zonder te interpreteren beschreven		De resultaten worden niet objectief beschreven en al in de resultaten geïnterpreteerd
Opmerkingen:		
De resultaten zijn compleet , met andere woorden ze bevatten alle gegevens die relevant zijn voor de interpretatie van de onderzoeksuitkomsten		De resultaten zijn niet compleet, er missen gegevens die relevant zijn voor de interpretatie van de onderzoeksuitkomsten
Opmerkingen:		
De resultaten worden duidelijk beschreven en overzichtelijk weergegeven • Eventuele figuren bevatten de belangrijkste gegevens en zijn een meerwaarde ten opzichte van alleen tekst • Tabellen vergemakkelijken het overzicht over de gegevens		De beschreven resultaten worden niet helder en overzichtelijk weergegeven
Opmerkingen:		
Figuren en tabellen gaan vergezeld van een duidelijke, begrijpbare titel en legenda .		Figuren en tabellen gaan vergezeld van een onduidelijke, of onbegrijpbare titel en legenda .

Opmerkingen:

RUBRIC DISCUSSIE-CONCLUSIE

Goed	Voldoende	Onvoldoende
Er is sprake van een goede inhoudelijke samenhang binnen de discussie, de verschillende onderdelen volgen elkaar logisch op.	Er is sprake van samenhang binnen de discussie, de meeste alinea's is volgen elkaar logisch op.	De discussie is inhoudelijk onsamenvattend .
Opmerkingen:		
De tekst is onderverdeeld in alinea's op een wijze die de inhoud duidelijk ondersteunt ; er wordt gewerkt met relevante verbindingszinnen en kernzinnen .	De tekst is op een logische wijze onderverdeeld in alinea's .	De tekst is niet of nauwelijks onderverdeeld in logische alinea's
Opmerkingen:		
In de discussie worden de resultaten van het onderzoek zo goed mogelijk verklaard vanuit verschillende theoretische en vakmatige invalshoeken (literatuurstudie) uit de inleiding, waar mogelijk ook op basis van aanvullende, relevante literatuur en in relatie tot eerder, vergelijkbaar onderzoek.	In de discussie worden de resultaten van het onderzoek in verband gebracht met de theoretische en vakmatige invalshoeken (literatuurstudie) uit de inleiding, waar mogelijk in relatie tot eerder, vergelijkbaar onderzoek.	In de discussie worden de resultaten van het onderzoek niet (genoeg) in verband gebracht met de theoretische en vakmatige invalshoeken (literatuurstudie) uit de inleiding
Opmerkingen:		
Alle belangrijke beperkingen van het onderzoek, met name met betrekking tot validiteit, betrouwbaarheid en generaliseerbaarheid , worden op heldere en kritische wijze bediscussieerd.	Enkele belangrijke beperkingen van onderzoek, met name met betrekking tot validiteit, betrouwbaarheid en generaliseerbaarheid , worden kritisch bediscussieerd.	De belangrijkste beperkingen van het onderzoek worden niet of niet adequaat besproken
Opmerkingen:		

De conclusie: - komt logisch voort uit de eigen resultaten - geeft antwoord op de onderzoeksvraag en eventuele deelvragen - mondt uit in vernieuwende concrete en praktijkrelevante aanbevelingen voor stageschool, eigen beroepspraktijk of vervolgonderzoek en geeft aan wat de mogelijke bredere implicaties zijn voor de beroepspraktijk.	De conclusie: - komt logisch voort uit de eigen resultaten - geeft antwoord op de onderzoeksvraag - mondt uit in concrete en praktijkrelevante aanbevelingen voor stageschool, eigen beroepspraktijk of vervolgonderzoek.	In de conclusie wordt geen (volledig) antwoord gegeven de onderzoeksvraag en de conclusie leidt niet tot concrete en praktijkrelevante aanbevelingen voor de stageschool, eigen beroepspraktijk of vervolgonderzoek.
Opmerkingen:		

EXCELLENTIEPUNTEN ONDERZOEKSARTIKEL

Excellentiepunten:

Wanneer je al op het niveau 'goed' zit, maar je het toch nóg beter kan en wil kun je aandacht besteden aan de volgende punten:

- **Taalgebruik** dat volledig foutloos is en echt prettig leest, dat uitnodigt tot verder lezen.
- Een **zeer uitgebreide hoeveelheid, kwalitatief hoogstaande bronnen**. Zo kun je bij elke bewering vaak meer dan één bron vinden, zijn er vaak in internationale bronnen te vinden, en maken echte wetenschappelijke (peer reviewed) onderzoeksartikelen je inleiding ook vaak sterker (zeker wanneer het vergelijkbaar onderzoek is qua inhoud en/of opzet). Je inleiding krijgt daardoor meer **diepgang**.
- Vaak wordt in de aanleiding iets gezegd over de situatie op de stageschool. Het is nog sterker wanneer je deze beginsituatie extra goed in kaart is gebracht met een **vooronderzoek(je)**. Bijvoorbeeld door docenten uit de vaksectie te interviewen, documenten van school op te vragen en te lezen/analyseren, enz.
- Er is een **grote onderzoeksgroep** gemeten en/of onder **complexe omstandigheden**
- De **onderzoeksopzet** getuigt van **originaliteit**; het onderzoek is relevant maar nog niet of nauwelijks op die manier gedaan.
- Er heeft een **pilot-studie** plaatsgevonden waarop onderzoeksopzet, dataverzameling, en/of analyses zijn gebaseerd en/of aangepast.
- Vanuit een grondig operationalisatie-schema is een eigen en **vernieuwend meetinstrument** ontworpen en gevalideerd binnen de onderzoeksgroep en/of context.
- Er is op een *juiste manier* **toetsende statistiek** toegepast.